

ไปจากตัวเธอเช่นกัน แต่น้องชายของเขา “จีน” ผู้ลุ่มหลงในอำนาจต้องการแข่งขันมาจากพี่ชายโดยลักพาตัวคนที่ราเอลหวงแหนที่สุดไป นั่นก็คือลินิน ราเอลตามไปถึงที่และพาตัวลินินออกมาได้และไปซ่อนตัวอยู่ในป่าเพื่อหาทางหลบหนีออกจากลาวของจีน

ในช่วงเวลาของการหลบหนีได้ทำให้ลินินและราเอลมีความผูกพันกัน ราเอลรักลินินหมดใจ แต่ลินินยังมีความรู้สึกว่าเขาเป็นศัตรูอยู่ และด้วยความรู้สึกไม่ไว้วางใจ และด้วยเหตุผลที่สำคัญที่สุดคือความแตกต่างกันระหว่างเขาเข้าชายผู้ยิ่งใหญ่กับเธอหญิงสาวชาวโลกที่แสนห่างไกลจากเขา การตัดสินใจของเธอจะเป็นอย่างไร และสงครามแข่งขันอำนาจในอวกาศจะเป็นเช่นไร คงต้องติดตามอ่านนิยายเล่มนี้ด้วยตัวเองแล้วละค่า

คราวนี้จะขอลำดับถึงความสนุก ตื่นเต้น น่าติดตามในเรื่อง *สุขขอบจักรวาล*

สุขขอบจักรวาล สุขขอบนิยายน่าอ่าน มีการเดินเรื่องที่น่าติดตาม ตั้งแต่ตอนที่พบว่าลินินมีพลังจิตเหนือมนุษย์ ใช้ควบคุมสิ่งต่างๆ ได้ โดยในเรื่องมีการพัฒนาตัวละครให้น่าติดตามขึ้น เช่น ลินินในคราวแรกสามารถใช้พลังจิตขั้นธรรมดาไปจนถึงขั้นใช้พลังย้อนเวลากลับได้ หรือราเอลที่ตอนแรกเขาเป็นคนที่ดูเย็นชาไร้หัวใจ แต่เมื่อเขาได้รู้จักลินินหญิงสาวผู้มีความอ่อนโยน ทำให้เขามีความอ่อนโยนขึ้นมาเหมือนเธอ กระทั่งจีนจอมวางแผนก็มีการพัฒนาแผนให้ดีขึ้นเรื่อยๆ แต่ถึงอย่างไรราเอลจอมสุขุมไม่ได้เช่นเคย

จีนเชื่อว่านิยายวิทยาศาสตร์ก็ควรจะมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เช่นตอนที่ลินินถามฝ่ายต่อต้านว่า ทำไมมนุษย์จึงไม่ทิ้งยานอวกาศ ก็ตอบได้ว่า “เพราะภายใต้พลังงานของสนามแม่เหล็กไฟฟ้าที่เหมาะสมห้วงเวลา อวกาศ สสาร และพลังงานจะเข้าสู่ภาวะสมดุล พวกเราใช้หลักการนี้ในการขับเคลื่อนยานผ่านแนวพลังของแรงโน้มถ่วงกับสนามแม่เหล็ก สร้างวงจรที่ทำให้เกิดสนามแม่เหล็กที่ทำมุมอย่างถูกต้องซึ่งกันและกัน ลดการรบกวนจากสนามแม่เหล็กโลก แล้วส่งรังสีอิเล็กตรอนใส่ออกไป ทำให้เกิดการเพิ่มลดอนุภาคในปริมาณของอากาศในทิศทางที่ต้องการจะขับเคลื่อนไป จะทำให้ด้านนั้นกลายกันสูญญากาศขึ้น ยานจึงพุ่งไปได้อย่างรวดเร็ว และสนามพลังที่สร้างขึ้นในขณะที่ขับเคลื่อนยานก็จะรบกวนคลื่นแสง ทำให้คนมองไม่เห็นยาน”

ท่ามกลางเรื่องราวอันน่าตื่นเต้นตระการตา เรื่องก็ยังสอดแทรกการอบรมจิตใจให้ดีขึ้นด้วย เช่น แม่ของลินินสอนลินินเรื่องการที่เธอมีพลังพิเศษกว่าคนธรรมดา แล้วเธอใช้พลังนี้กับคนที่เกลียดเธอว่า “ลูกก็ต้องให้อภัยเขา แม่รู้ว่านี่เป็นเรื่องที่ทำได้ยากที่สุด การให้อภัยของเงินทองนั้น ผู้ให้ต้องเป็นคนมีน้ำใจถึงจะเกิดการให้อภัย แต่ตัวคนนั้นไม่ใส่ใจแคบเงินกันไปและมีทรัพย์สินเหลือเฟือ เขาก็จะให้ไม่ได้ไม่ยากนัก แต่การให้อภัยต้องอาศัยความใจกว้างมากกว่านั้น เพราะหมายถึงว่า เราถูกทำให้เจ็บแล้ว และยอมให้อภัยไม่ได้ได้ตอบอย่างที่เขากับเรา”

ในบรรดาเรื่องราวต่างๆ ในเรื่องต้องขอยกเรื่องความโรแมนติก ตั้งแต่ราเอลได้ตัวลินินมา เขาก็เฝ้าพยายามที่จะปกป้องคุ้มครองเธอจากจีนและบรรดาเจ้าหญิงซื่อจิงอว แม้วาลินินจะคิดว่าเขาเป็นศัตรูแต่เขาก็ปฏิบัติกับเธออย่างนุ่มนวลมากที่คนอื่น ๆ สมกับที่เขาว่าความรักไม่มีพรมแดน มีอาจกันความรักที่ห่างไกลกันสุดจักรวาล ลินินและราเอลพบกันท่ามกลางสงครามแข่งขันอำนาจ จนเกิดมิตรภาพและสายสัมพันธ์ที่ดีงาม ท่ามกลางบรรยากาศอันงดงามของหมู่ดวงดาวบนศาลแห่งห้วงจักรวาลก็ไม่อาจกันความรักแท้ของเขาสละเธอ

สรุปแล้ว *สุขขอบจักรวาล* นี่เป็นชื่อที่สมกับเนื้อเรื่องจริงๆ ไม่ว่าจะเป็นความสนุก ตื่นเต้น ผจญภัย ความคลั่งคลุ้งและความรัก ลงตัวเข้าด้วยกันได้ดีเยี่ยมที่สุด

จึงขอนำกลอนที่ได้แต่งไว้ให้กับเรื่องให้คุณได้อ่าน ดังนี้

สุขขอบจักรวาล ไกลแค่ไหนใครเล่ารู้

สิ้นสุดอยู่ ณ จุดไหนใครรู้ได้

เขาและเธอแม้ห่างกันไกลแสนไกล

ชุดดวงใจชุดจักรวาลพบเจอ

ค.ญ. พิมพ์ชนก คีจันทร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดวังน้ำเย็น อ. บางปลา ม้า จ. สุพรรณบุรี

เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก...สู่...สายใยแห่งความรัก

“ใครๆ ก็รู้ว่าหนูเป็นเด็กพูดมาก ช่างซักช่างถาม ไม่หยุดปาก การที่หนูช่างซักช่างถามก็เพราะหนูอยากรู้เรื่องต่างๆ...”

ข้อความตอนหนึ่งจากบทนำของหนังสือเล่มนี้ ที่ตรงใจข้าพเจ้ามาก เพราะมีเรื่องราวต่างๆ มากมายที่รอให้เราเข้าไปสัมผัส รับรู้ ทั้งจากการสอบถาม พูดคุย และอีกวิธีหนึ่งที่อยากแนะนำให้ทุกคนลองปฏิบัติก็คือ เมื่อพูดถึงเรื่องการอ่านหนังสือ หลายคนอาจจะทำสีหน้าเบื่อหน่าย บางคนอาจบอกว่าแค่อ่านตำราเรียนก็จะเบื่ออยู่แล้ว ขอบอกว่าอย่าเพิ่งตัดสินใจหันหลังให้กับการอ่าน ลองหาหนังสบายๆ สักแห่ง หาหนังสือดีๆ สักเล่ม ถ้ายังไม่รู้ว่าจะเลือกเล่มไหน มองหา *เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก* ของคุณทิพย์วณิ สนิทวงศ์ฯ มาลองเปิดดู

เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก เป็นหนังสือที่รวมเรื่องเล่าชีวิตความเป็นอยู่อย่างไทย ที่ผู้เขียนรวบรวมเกร็ดน่ารู้ น่าสนใจของชีวิตครอบครัวไทยสมัยปลายรัชกาลที่ 6 ถึงรัชกาลที่ 7 (พุทธศักราช 2460-2475) เป็นงานเขียนในรูปแบบเล่าสู่กันฟัง เป็นเรื่องสั้นจบในตอน ใช้ภาษาง่ายๆ สดใส อ่านเข้าใจได้โดยไม่ต้องตีความ เนื้อหาของเรื่องสะท้อนภาพชีวิตความเป็นอยู่ และภูมิปัญญาพื้นบ้านของคนไทยสมัยก่อน ดังที่ผู้เขียนเล่าว่า

“...คืนสอทองนี้มีประโยชน์ใช้สอยมากมาย ตามบ้านจะต้องมีไว้ประจำบ้าน หน้าร้อนก็เอามาละลายน้ำอบไทย ประหน้าประตัวกันเป็นลายพร้อยไปหมด คืนสอทองนี้เป็นของเย็น ดับพิษร้อนได้ดี เวลาคุณยายไปช่วยหั่นพริกในครัวมาปวดแสบปวดร้อนมือ ยิ่งล้างมือก็ยิ่งร้อนไม่หาย ก็ต้องเอาคืนสอทองนี้ทามือทิ้งไว้จะหายแสบร้อน...”

นอกจากเกร็ดความรู้ต่างๆ ที่เราจะได้รับจากการอ่านหนังสือเรื่องเล่าชุดนี้แล้ว ยังมีความเพลิดเพลินใจในการติดตามเรื่องราวความสนุกสนานของวัยเด็กที่ถ่ายทอดผ่านคำบอกเล่าของตัวละครคือ คุณตาคุณยาย ในตอนที่ชื่อว่า “ไปแรมคืน” เล่าถึงการตั้งกระโจมนอนที่สนาม เลียนแบบการไปพักแรมในป่าของผู้ใหญ่ที่เป็นกองกำลังเสือป่า หรือการได้ไปเที่ยวงานวัดภูเขาทอง ที่ผู้เขียนบรรยายไว้ให้เห็นภาพราวตัวละครทุกตัวมีชีวิต และผู้อ่านเองก็ได้เป็นส่วนหนึ่งของเรื่องราวนี้ ได้เป็นเจ้าของ “...จกจกทำด้วยสังกะสีอันเล็กๆ บิ๊บแล้วดังคล้ายจกจกจก แชดไปหมด...”

สาระที่แฝงอยู่ในเรื่องเล่าชุดนี้อีกอย่างหนึ่งคือ การปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีงามให้กับเด็กๆ ด้วยวิธีง่ายๆ ดังเช่น

“...คุณแม่ของคุณยายก็ได้มรดกเป็นคันจ่าปา 2 คัน ออกคอกคอกมาก คุณแม่ของคุณยายเก็บใส่กระทงไปขายที่ร้าน ลอกไม้ในทะเลเป็นประจำ เป็นการเพิ่มรายได้ ...มรดกอย่างนี้ของคุณย่า ทำให้ลูกหลานรู้จักรักษาบำรุงต้นไม้ และรู้จักทำของตั้งแต่เด็กๆ และเก็บออมทรัพย์สินไว้ด้วย”

เรื่อง *เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก* นี้เขียนเล่าไว้กว่า 100 เรื่อง ได้รับรางวัลดีเด่นในการประกวดหนังสืองานสถาปัตย์หนังสือแห่งชาติ จึงนับได้ว่า “เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก” เป็นหนังสือที่มีคุณค่าในการสะท้อนภาพชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมดั้งเดิมของคนไทย และเป็นมรดกทางวรรณกรรมสำหรับเด็กที่ควรค่าแก่การอ่านและศึกษา เชื่อว่าหากได้อ่านแล้ว คนที่ละหันหลังให้กับการอ่านคงจะเปลี่ยนใจหันกลับมาค้นหาหนังสืออีกสักเล่ม เพื่อบริหารเวลาว่างที่มีอยู่ไม่ให้ว่างเปล่าไร้ประโยชน์อีกต่อไป

พะยูน...เจ้ากตัญญูแห่งท้องทะเลไทย

ใต้ก้านนิลขั้วนมาบนดาว โลกดวงนี้น่านแสนนาน

...

ด้วยเรือนร่างสีทอง
 ประติมากรรมที่แสนงามของธรรมชาติ
 จินตนาการที่งดงามของมวลมนุษย์
 เธอคือเทพีแห่งความงามของท้องทะเล

...

เงือก คงอยู่...
 ความอุดมสมบูรณ์แห่งท้องทะเลคงอยู่
 เธอ...หากปล้นสาบสูญ...
 ความอุดมสมบูรณ์จะพลันเหือดหาย
 เธอ...
 ประคุมมารดาแห่งท้องทะเล
 ผู้เปี่ยมความเอื้ออาทร
 เธอ...

คือตำนานรักอมตะของหัวใจชายหนึ่ง
 ที่มอบให้หญิงหนึ่ง

สายใยแห่งความรัก เรื่องราวความผูกพันของคนต่อเงือกคู่สุดท้ายของดาวดวงนี้ เป็นหนังสืออีกเล่มหนึ่งที่อยาก
 ให้ลองหยิบมาอ่านกัน บทประพันธ์ของคุณอุคม วิเศษสาร นักเขียนวรรณกรรมดีเด่นรางวัลวิ ไคพระจันทร์ เนื่องจากมี
 ชีวิตคลุกคลีเกี่ยวข้องอยู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ จึงตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ

สายใยแห่งความรัก จึงเป็นนวนิยายซึ่งเป็นอีกตัวแทนหนึ่งในการเรียกร้องต่อมวลมนุษย์ ให้ตระหนักในความ
 สำคัญของธรรมชาติ และสำนึกว่า แท้จริงมนุษย์นั้นเป็นเพียงส่วนเล็กๆ ส่วนหนึ่งของธรรมชาติ หากสูญเสียความสมดุลทาง
 ธรรมชาติ มนุษย์ก็มิอาจดำรงชีวิตอยู่ได้

สายใยแห่งความรัก...เริ่มต้นขึ้นที่หมู่บ้านเล็กๆ ชายทะเลแห่งหนึ่ง บนเรืออวนปูลำเล็กของผู้ใหญ่แม่กับหลาน
 ชายวัย 14 ปี และนิทานปรัมปราเกี่ยวกับเงือกที่ผู้เป็นปู่เล่าให้ฟัง...เป็นเรื่องของเจ้าชายเจ้าหญิงคู่หนึ่ง อันเป็นตำนานที่มาของ
 เงือกสีทองแห่งท้องทะเล ตามความเชื่อของชาวประมงที่เชื่อดีเงือกเป็นเครื่องหมายความอุดมสมบูรณ์ของท้องทะเล หากมี
 เงือกอาศัยอยู่มากจะอุดมสมบูรณ์ด้วยกุ้งหอยปูปลา

ทุ่งหญ้าทะเลนอกจากจะเป็นแหล่งอาหารของเงือกแล้ว ยังเป็นที่เพาะพันธุ์ ที่อยู่อาศัย และเป็นแหล่งอาหารของ
 สัตว์น้ำด้วย กาลเวลาผ่านไป ไม่มีใครรู้ว่าเริ่มต้นจากไหน เมื่อใด ความเชื่อที่เอื้อต่อการคงอยู่ของเงือกเปลี่ยนไป เกิดความ
 เชื่อใหม่ว่าการได้กินเนื้อเงือกจะทำให้อายุยืน ไม่เจ็บไม่ป่วย การล่าเงือกจึงเริ่มขึ้น ที่สุด...เงือกคู่สุดท้ายของดาวดวงนี้...ดาว
 โลกกำลังถูกมนุษย์คุกคาม เด็กชายคนหนึ่งกับชาวบ้านกลุ่มเล็กๆ ร่วมกันสานสายใยรักทอเป็นเกราะป้องกัน เพื่อปกป้อง
 เงือกคู่สุดท้าย ด้วยความตั้งใจอันแน่วแน่...

...ขอส่งความรักจากสายใยหัวใจ

ขอสวรรค์ช่วยปกป้องเงือกด้วยเจ้าขา
 ขอทุกหัวใจของโลกใบใหญ่โอบกอด
 ขอให้เงือกได้อยู่คู่ทุ่งหญ้า...ทะเลไทย...

นวนิยายเรื่องนี้ไม่เพียงแต่เรียกร้องให้มนุษย์ตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเท่านั้น
 หากยังหวังไว้ด้วยว่าจะเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดพลังก่อตัวกันเป็นสายใยแห่งความรัก ความเอื้ออาทร เพื่อปกป้องธรรมชาติ

ชาติที่ได้สร้างสรรค้มวลชีวิตให้คงอยู่คู่กับโลกใบนี้ ไม่ใช่หน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นสิ่งที่เราทุกคนไม่ควรมองข้าม
อาจเป็นเรื่องยาก แต่...

...วีรบุรุษไม่ได้เกิดจากกองกุหลาบ

วีรบุรุษไม่เพียงอดทนกล้าหาญเกินธรรมดา

แต่ยังต้องประกอบด้วยสติปัญญา...ความเฉลียวฉลาด

และมีหัวใจที่คงาม...

คุณอุดมเขียนเรื่องนี้ด้วยภาษาที่งดงาม สละสลวย ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการคล้อยตามราวกับภาพนั้นปรากฏตรง
หน้า "...ท่ามกลางทุ่งหญ้าทะเลเขียวขจี ธาระชั้นของริ้วคลื่น ผืนน้ำใส โปร่งตม ผืนฟ้าสีคราม ปุยเมฆขาวลอยฟ่อง...เหล่า
พวกเรอดำผุดว่ายเร่ร่อน แต่งแต้มความมีชีวิตของโลก ของชีวิตท้องทะเล..." ลีลาของตัวอักษรเหล่านี้อาจคงามอยู่ในใจ
เราหรืออาจต้องหลังน้ำตาเมื่อ

...ลมหายใจของเธอแผ่วล้าลง แผ่วลง...

น้ำตาของเธอที่หลังรินซึมข้นขึ้น ซึมข้นขึ้น...

เมื่อลมหายใจสุดท้ายของเธอพลันสิ้นสุด...หัวใจเธอพลันแตกสลาย

น้ำตาหยดสุดท้ายของเธอ พลันแปรเปลี่ยนเป็นสีเลือด...เลือดสดๆ

น้ำตาของกบพลันไหลริน

น้ำตาของผู้ใหญ่แม่และตาผิอกพลันไหลริน

ทุกคน...หลังน้ำตา

ท้องทะเล สายลม มวลชีวิตและธรรมชาติถึงแวดล้อม

แม้แต่ดวงดาว...ต่างคล้ายหลังน้ำตา...

นวนิยายโสกนาฏกรรม ที่อยากฝากไว้ในใจของเพื่อนนักอ่านทุกคน เพราะนอกจากจะให้สาระและคุณค่าทาง
ศิลปะแห่งภาษาแล้ว *สายใยแห่งความรัก* ยังเป็นนวนิยายที่จะให้คำตอบได้ว่า แม้มีผู้หยามทำลายเพียงหนึ่ง ก็จะมีผู้ดูเยี่ย
นับล้าน...

ปลื้มใจไม่เพียงหนึ่งใบ ยังสั่นไหวถึงดวงดาว

ค.ญ. พีรติ อุปติษฐค์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนานาชาติคัลลิซ จ.ภูเก็ต

ความประทับใจในหนังสือของฉัน

หนังสือคนอยู่วัด และอยู่กับกิ้ง ที่ฉันได้นำมาเขียนอยู่นี้ ทั้งสองเรื่องเป็นเรื่องของการดำเนินชีวิตของเด็กที่ตกอยู่ในภาวะที่ยากจน และดิ้นรนใช้ชีวิตลำบากเพื่อมาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องอยู่ทุกๆ วัน ซึ่งจะทำให้มีอนาคตที่ดีกว่าในปัจจุบัน ผู้เขียนพยายามสอดแทรกแง่คิดหลายประการไว้ในเนื้อหาของเรื่องทุกๆ ตอน นอกจากนี้ฉันยังได้เรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิต และมุมมองที่แตกต่างกันไปของแต่ละคนอีกด้วย ฉันจึงอยากแนะนำว่าหนังสือทั้งสองเล่มนี้เป็นหนังสือที่ดีและสนุกที่สุดในบรรดาหนังสือที่ฉันได้อ่านมาในรอบปี

เรื่องคนอยู่วัด นี่เป็นเรื่องสั้นที่เป็นเรื่องราวชีวิตของ “ไมตรี ลิมปิชาติ” ซึ่งเป็นคนเขียนจริงๆ แต่ก่อนนี่เขาเป็นเด็กวัดในต่างจังหวัด แต่ก็ได้ย้ายมาอาศัยอยู่ในวัดแห่งหนึ่งเพื่อเรียนหนังสือ หรือเรียกว่าเป็นเด็กวัดที่กรุงเทพฯ เด็กวัดจะมีหน้าที่รับใช้พระทุกอย่าง ตั้งแต่เช้าตรู่ก็ไปช่วยพระถือของบิณฑบาต ฎุกฎิบ้าง ชักจิรว้าง เมื่อเสร็จแล้วก็จะไปเรียนหนังสือทันที มีเงินที่ส่งมาจากทางบ้านเล็กน้อยเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

เด็กวัดจะมีชีวิตที่เรียบง่าย ใช้ทรัพย์สินที่วัดเตรียมเอาไว้ให้อยู่แล้ว โตะ เติงนอนทำด้วยไม้เพราะไม่มีเงินมากพอที่จะซื้อเอง เงินที่พ่อแม่ส่งมาให้ก็ไม่พอที่จะนำมาซื้อเติงนอน หรือ โตะ แต่เงินเหล่านี้เอาไว้ซื้อของส่วนตัวที่จำเป็นมากกว่า แต่เด็กวัดบางคนเงินก็ขาดมือแทบทุกเดือน ถึงแม้บางคนพยายามที่จะประหยัดเงินแบบสุดๆ โดยไม่กินอาหารมื้อใดมื้อหนึ่ง หรือยอมกินข้าวข้าวกับปลาอย่างเดียว เพราะเงินที่ส่งมาจากทางบ้านไม่พอใช้ ด้วยเหตุนี้เมื่อเงินขาดมือหรือเงินไม่มีพอใช้หลายคนจึงมีวิธีการหาเงินต่างๆ กันไป เช่น พวกเขาจะเอาของไปจำหน่ายที่โรงจำนำ เพราะเหตุนี้จึงมีขโมยในวัดเยอะมาก แต่ถ้าโชคไม่ดีก็จะโดนหลวงพี่จับได้ และจะถูกทำโทษ หรือโดนไล่ออกจากวัด

นอกจากขโมยของไปจำหน่ายแล้ว ยังมีเด็กวัดที่รับจำนำของอีกด้วย เพราะส่วนมากเด็กวัดที่เข้ามาใหม่เขาไม่กล้าที่จะไปจำหน่ายของที่โรงจำนำ เพราะอาจเจอคนรู้จักได้ แต่สำหรับพวกพี่ๆ ที่อยู่กันมานานแล้ว หน้าที่จะหาเงินเร็วๆ และกล้าไปโรงจำนำ แต่บางทีของที่รับเอาไปจำนำนั้นเป็นของที่ขโมยมา ก็อาจถูกจับว่าเป็นขโมยเองก็ได้ นอกจากจะเอาของไปจำหน่ายแล้ว เด็กวัดยังมีวิธีอีกสารพัดอย่างที่เข้ามาแก้ไขปัญหาระยะเงิน พวกเขาจะดิ้นรนทุกวิถีทางเพื่อมาอุดหนุน

ส่วนมากเด็กวัดจะถูกส่งมาจากครอบครัวที่ยากจน และไม่ค่อยมีเงิน ทุกๆ เดือนเด็กวัดจะได้รับธรรมาณัติที่พ่อแม่ส่งเงินมา เด็กวัดบางคนก็ได้รับตั้งแต่ต้นเดือน แต่บางคนธรรมาณัติก็ส่งมาช้า เพราะพ่อแม่อาจจะขาดแคลนอยู่ แต่สำหรับเด็กวัดบางคนที่ได้รับธรรมาณัติบ่อยๆ รับต้นเดือนบ้าง กลางเดือนบ้าง อย่าเพิ่งคิดว่าพ่อแม่เขาร่ำรวยนะ 50 บาท

“เหรียญทองเหรียญนี้มีค่ากับเราที่สุดแต่ไม่มีค่ากับคนอื่นเลย”

เมื่อเด็กวัดไม่มีของที่จะไปจำหน่ายก็ต้องนำของที่คิดว่ามันมีค่ามากจนไม่อยากจะจำนำมัน อยากเก็บไว้ให้ลูกๆ ดู เป็นสิ่งของที่มามีประโยชน์สำหรับเราเอง เหรียญทองที่ได้มาด้วยเหงื่อมันป็นถึงเกียรติยศซึ่งมีค่ามากๆ พอจำเป็นจริงๆ ก็ต้องไปถึงโรงจำนำ แล้วหลงจู๊ซึ่งเป็นคนรับจำนำกลับไม่เอา เพราะว่ามันเป็นทองชุบ จึงไม่มีค่าสำหรับเขาเลย ในขณะที่อีกฝ่ายหนึ่งกว่าจะได้เหรียญทองมาคงต้องเสียแรงไปไม่น้อยเลย

หนังสือเล่มนี้นอกจากจะบันทึกเกี่ยวกับชีวิตของตัวเองแล้ว ยังบันทึกชีวิตของเพื่อนเด็กวัดของเขาอีกด้วย ฉันชอบตรงจุดนี้เหมือนกัน เพราะฉันคิดว่าเราจะได้รู้จักการใช้ชีวิตของเด็กวัดคนอื่นด้วยเช่นกัน การดิ้นรนของแต่ละคนจากความยากลำบากไปสู่อนาคตที่ดีกว่า นอกจากนี้ฉันยังได้รับรู้ถึงความรักความเห็นใจของเด็กวัดด้วยกันอีกด้วย ฉันคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างเด็กวัดกับเด็กวัดนั้นเพราะต่างก็ได้ผ่านเรื่องราวหลายสิ่งหลายอย่างมาด้วยกัน ทั้งเรื่องดีและไม่ดี คน

อยู่วัด จึงเป็นเรื่องที่ฉันชอบมากเรื่องหนึ่ง เพราะสามารถอ่านได้ตลอดไม่รู้สึกเบื่อเลย ผู้เขียนใช้ภาษาที่เป็นกันเองมาก เพราะเขาได้อยู่ในเหตุการณ์จริงๆ นั่นจึงเป็นเหตุที่ฉันชอบจนวางหนังสือเล่มนี้ไม่ลงเลยทีเดียว

ส่วนหนังสืออยู่กับก๋ง เรื่องนี้เป็นบันทึกชีวิตของผู้เขียน “หยก บุรพา” อีกเช่นกัน เป็นชีวิตของเด็กที่มีชื่อว่า “หยก” เขาอยู่ห้องแถวในตลาดชนบทแห่งหนึ่ง หยกใช้ชีวิตอยู่กับก๋งซึ่งเป็นชาวจีน อพยพจากเมืองจีนมาอยู่ที่เมืองไทย และอยู่ด้วยกันสองคนปู่กับหลาน หลานผู้กตัญญูต่องานนั้น ถึงจะไม่มีพ่อแม่แล้ว แต่ความยากจนไม่เคยเป็นปมค้อยสำหรับเขาเลย ยิ่งไปกว่านั้นความยากจนทำให้เขารู้จักชีวิตมากขึ้น และสามารถช่วยเหลือตนเองได้ อย่างไรก็ตามภายในใจของหยกก็เหงามาก เพราะว่าตั้งแต่เกิดมาไม่มีพ่อแม่ อยู่กับก๋งมาตั้งแต่เด็ก พอไปเห็นครอบครัวคนไทยที่เวลากินอาหารก็กินพร้อมหน้าพร้อมตากัน จึงทำให้หยกรู้สึกว่าตัวเองขาดอะไรไป หยกอยู่ห้องแถวกับก๋งจึงรู้สึกเหงา แต่ก็ไม่ได้แสดงความรู้สึกออกมาให้ก๋งเห็น เพราะคิดว่าจะทำให้ก๋งไม่สบายใจนั่นเอง

ก๋งได้สอนให้หยกรู้ว่า “อยู่เมืองไทยต้องเรียนหนังสือไทยก่อน มิฉะนั้นจะลำบากซึ่งหยกก็ได้ปฏิบัติตามคำสอนนั้น รอให้โตก่อนค่อยเรียนภาษาจีนก็ได้ ส่วนมากคนในบริเวณห้องแถวที่หยกกับก๋งอยู่นั้นจะเป็นคนจีน โดยปกติคนจีนเกิดมาก็มีเชื้อสายพ่อค้าแม่ค้าอยู่เต็มตัว ขณะที่คนไทยค้าขายไม่เป็นจึงถูกมองว่าขี้เกียจ ก๋งโกรธมากที่มีคนพูดอย่างนั้น ก๋งเป็นคนรักแผ่นดินไทยมากและเข้าใจคนไทย หยกจึงเติบโตมาท่ามกลางคำสั่งสอนของก๋ง ให้เป็นคนจีนที่สำนึกตนว่าเป็นคนเกิดและเติบโตในเมืองไทย

ก๋งกับหยกนั้น ไม่ได้มีฐานะดีนัก แต่ก็มีพอกินพอใช้ เพราะอยู่กันแค่สองคน ไม่จำเป็นต้องซื้อของมามากมาย ตั้งแต่เช้าตรู่หยกจะต้องออกไปซื้ออาหาร และซื้อของให้ก๋งอย่างเดียว ไม่ซื้อของให้ตัวเองถ้าไม่จำเป็น โดยปกติแล้วถ้าคนมาตลาดสายก็จะถูกมองว่าเป็นคนขี้เกียจเพราะตื่นสาย ในเรื่องนี้จะมีการเปรียบเทียบระหว่างแม่ค้าจีนกับแม่ค้าไทย ในตลาดแม่ค้าที่เป็นคนจีนมักจะมีอารมณ์เย็น ถ้าลูกค้าต่อรองราคา แม่ค้าจะบอกด้วยวาจาสุภาพๆ แล้วลูกค้าจะตกลงเอง ขณะที่แม่ค้าคนไทยมักจะใช้อื้อยคำที่หยกบอขาย อาจเป็นเพราะคนไทยนั้นรักอิสระก็เป็นได้ ส่วนคนจีนนั้นถือลูกค้าว่าเป็นเจ้า คนขายนั้นเป็นทาส ก๋งเคยสอนหยกว่าไม่ใช่ทุกคนที่เป็นอย่างนั้น

ก๋งต้องคอยดูแลหยก ต้องคิดนันทางานเลี้ยงชีพทุกวัน พอหยกเห็นอย่างนั้น จึงอยากเรียนจบเร็วๆ เมื่อโตขึ้นจะได้มาช่วยก๋งทำงาน ชีวิตจึงจะได้อยู่อย่างสุขสบาย ไม่ต้องทนอยู่อย่างยากลำบากอย่างเช่นทุกวันนี้ หยกได้หางานทำเมื่อมีเวลาว่างจะได้แบ่งเบาระยะของก๋งบ้าง พอเห็นก๋งสบายหยกจึงพลอยดีใจไปด้วย การที่เด็กห้องแถวยากจนคนหนึ่งไปหางานทำรับใช้คนอื่นจึงเป็นสาเหตุให้ถูกเพื่อนๆ ที่ร่ำรวยกว่าล้อว่าเป็น “ขี้ข้า” ของคนอื่นเขา คำพูดเหล่านั้นทำให้หยกขมขื่นในใจอยู่ตลอดเวลา หยกได้เฝ้ารอวันที่เขาจะประสบความสำเร็จ วันนั้นจะเป็นวันที่หยกได้หลุดพ้นจากคำว่า “ขี้ข้า”

อยู่กับก๋ง เป็นหนังสือที่ฉันชอบมาก และอยากเชิญชวนให้อ่าน เพราะการที่ผู้เขียนพยายามเขียนถึงความแตกต่างระหว่างความเชื่อถือของคนจีน และความเชื่อถือของคนไทยนั้น ทำให้ฉันได้คิดว่า เมื่อคนอื่นมองคู่มือการดำเนินชีวิตพวกเราแล้ว มันแตกต่างกับการที่เรามองคู่มือดำเนินชีวิตของเราเอง นอกจากนั้น อยู่กับก๋ง ได้ทำหน้าที่เชื่อมโยงความขัดแย้งภายในใจกัน ระหว่างความเชื่อถือของแต่ละฝ่าย และนั่นคือสิ่งที่ทำให้ฉันชอบ แต่ฉันต้องพูดว่าฉันชอบหนังสือเล่มนี้ เพราะว่าทำให้ความคิดของฉันที่มีต่อคนจีนเปลี่ยนไป

สุดท้ายนี้ฉันอยากจะขอสรุปว่าคนอยู่วัด และอยู่กับก๋ง นั้นเป็นหนังสือที่มีสาระ และแฝงไว้ด้วยแง่คิดต่างๆ ตัวละครแต่ละตัว ไม่ว่าจะเป็นตัวเอกของเรื่อง ตัวประกอบ ก็จะสอดแทรกแง่คิดหลายๆ อย่างไว้ข้างใน นอกจากนี้หนังสือทั้งสองเล่มนี้ยังให้ทัศนคติต่างๆ ของชีวิตคนแต่ละชนชั้น แต่ละสังคม และให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินจนฉันเองถึงกับวางไม่ลง ดังนั้นฉันอยากให้ทุกคนลองอ่านอยู่กับก๋งและคนอยู่วัดค่ะ

ค.ญ. รจรินทร์ ศรีวงษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านวังม่วง อ. เกษตรสมบูรณ์ จ. ชัยภูมิ

ตามรอยพระบาท สมเด็จพระเทพฯ

ทุกวันฉันจะต้องดูโทรทัศน์และข่าวที่ฉันชอบที่ไม่เคยพลาดคือข่าวในพระราชสำนัก เวลาที่ฉันดูข่าวพระกรณียกิจในการเสด็จเยือนประเทศต่างๆ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ภาพที่ฉันได้เห็นเป็นประจำก็คือภาพที่สมเด็จพระเทพฯ ทรงกำลังจับบันทึกข้อความลงในสมุดบันทึกของพระองค์ ฉันเคยสงสัยว่าพระองค์ทรงจับบันทึกอะไรลงไป ในสมุดเล่มนั้น

แล้ววันหนึ่งฉันก็เข้าใจ เมื่อฉันได้อ่านหนังสือพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพฯ ฉันเกิดความประทับใจในหนังสือที่ฉันได้อ่าน เพราะพระองค์ทรงจับบันทึกได้อย่างละเอียด ทำให้ฉันได้รับความรู้มากมาย ฉันรู้สึกว่ามันไม่ใช่แค่การอ่านบันทึกธรรมดาๆ เท่านั้น แต่ฉันเกิดความรู้สึกเหมือนกับว่าตัวของฉันเองกำลังไปยืนอยู่ในเหตุการณ์ขณะนั้นด้วย ฉันมองเห็นสิ่งต่างๆ อย่างแจ่มชัด ที่เป็นเช่นนั้นได้ก็เพราะพระอัจฉริยภาพในการเป็นนักเขียนของพระองค์ การใช้สำนวนภาษาที่ดี เข้าใจง่าย การเขียนบรรยายโวหารได้อย่างชัดเจน หนังสือทุกเล่มที่สมเด็จพระเทพฯ ทรงพระราชนิพนธ์จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการอ่านและการดำรงชีวิต เป็นหนังสือที่ฉันชอบ และในวันนี้ฉันขอแนะนำหนังสือสองเล่ม เป็นหนังสือพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉันคิดว่าเมื่อทุกคนได้อ่านก็คงเกิดความรู้สึกที่ไม่แตกต่างไปจากฉัน

หนังสือเล่มแรกที่ฉันจะขอแนะนำให้เพื่อนๆ ได้อ่าน คือหนังสือเรื่อง *ลุยป่าฝ่าฝน* ภาพหน้าปกเป็นภาพสมเด็จพระเทพฯ ทรงขึ้น ในพระหัตถ์ถือสมุดบันทึก และมีกล้องถ่ายรูปคล้องพระคอไว้ ฉันว่าภาพนี้เป็นภาพที่เราทุกคนเคยเห็นเสมอเวลาที่ดูข่าวในพระราชสำนัก เนื้อเรื่องในหนังสือเป็นการบันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศมาเลเซีย ซึ่งมีรูปภาพประกอบตลอดเล่ม ทำให้อ่านแล้วเข้าใจได้ง่าย ฉันจึงรู้สึกชอบหนังสือเล่มนี้ และฉันก็อยากจะชักชวนให้เพื่อนๆ ได้อ่านเหมือนกับฉัน เพราะจะทำให้เราได้ความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของชาวมาเลเซีย ครั้งแรกที่ฉันหยิบหนังสือขึ้นมาอ่าน ฉันบอกตัวเองว่า วันนี้แหละที่ฉันจะได้ไปเที่ยวมาเลเซีย

สมเด็จพระเทพฯ เสด็จพระราชดำเนินออกจากกรุงเทพมหานคร ไปยังประเทศมาเลเซีย เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2537 ฉันอ่านหนังสือในหน้าแรก ฉันก็ได้รู้ถึงกฎหมายอันเข้มงวดเรื่องยาเสพติดของมาเลเซีย ที่ประเทศนี้ผู้ที่มียาเสพติดติดตัวเข้าไปจะต้องโทษหนักถึงประหารชีวิต กฎนี้พนักงานต้อนรับบนเครื่องบินเขาจะประกาศให้ผู้โดยสารทุกคนทราบ ซึ่งนับว่าเป็นการดี ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ใดๆ ขึ้นแล้วไม่มีผู้ใดอ้างว่าไม่รู้กฎหมาย ฉันอยากให้ประเทศไทยใช้กฎหมายข้อนี้เหมือนที่ประเทศมาเลเซียบ้าง ปัญหายาเสพติดจะได้หมดไปเสียที

เมื่อเดินทางถึงประเทศมาเลเซียพระองค์เสด็จพระราชดำเนินไปเฝ้าฯ สมเด็จพระราชาธิบดีและพระราชินี จากนั้นเสด็จไปยังร้านหนังสือของมหาวิทยาลัยมลายา ฉันถามตัวเองว่าคนอื่นๆ ที่นิยมเที่ยวต่างประเทศ จะมีสักคนไหมที่จะไปคู่อ่านหนังสือ แต่สมเด็จพระเทพฯ เสด็จไป แสดงให้เห็นว่าพระองค์ทรงเป็นนักอ่าน ฉันก็เลยได้รู้ถึงการจดจำหนังสือในต่างประเทศไปด้วย

วันรุ่งขึ้นสมเด็จพระเทพฯ เสด็จไปยัง Agriculture Park ซึ่งเป็นสวนป่าเกษตรแห่งเดียวในโลก ฉันว่าน่าสนใจมาก เพราะเจ้าหน้าที่ของประเทศมาเลเซียเขาจะเดินทางไปดูเกี่ยวกับเรื่องต้นไม้ต่างๆ เกือบทั่วโลก รวมทั้งจากคอกของของไทยด้วย แล้วนำมาจำลองไว้ในสวนแห่งนี้ เพื่อให้ประชาชนชาวมาเลเซียได้มีโอกาสสัมผัสบรรยากาศของสวนต่างๆ ในโลกนี้ ทั้งสวนในทะเลทราย สวนสีฤดู ซึ่งมีการทำหิมะให้ตกลงมาเหมือนในประเทศญี่ปุ่นด้วย ฉันสงสัยว่าในเมืองไทยมีสวน

อย่างนี้บ้างหรือเปล่า ถ้ามีฉันจะได้ไปคูหิมะบ้าง เพราะเด็กจากต่างจังหวัดอย่างฉัน ชาตินี้คงไม่มีโอกาสไปต่างประเทศเป็นแน่ นอกจากสมเด็จพระเทพฯ จะทรงเขียนบรรยายสิ่งที่ได้ทอดพระเนตรแล้วพระองค์ก็ยังทรงแสดงความคิดเห็นด้วยว่า ในสวนแห่งนี้ควรจะเพิ่มอะไรเข้าไปตรงไหน ฉันอ่านแล้วก็เห็นด้วยกับพระองค์ท่านเพราะถ้าปรับปรุงตามที่สมเด็จพระเทพฯ คำไว้ สวนแห่งนี้คงจะงดงามและใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่ากว่าที่เป็นอยู่

วันที่ 3 ของการเสด็จฯ เยือนประเทศมาเลเซีย ฉันเพิ่งจะรู้ว่าเวลาที่ประเทศมาเลเซียนั้นไม่ตรงกับเวลาในบ้านเรา เพราะเขาเปลี่ยนเวลาให้เร็วขึ้น 1 ชั่วโมง เช่น ถ้าในบ้านเรานาฬิกาบอกเวลา 6 โมงเช้า เวลาที่คือ 6 โมงเช้าจริงๆ แต่ถ้าในมาเลเซียเวลา 6 โมงเช้า นั่นแท้จริงคือตี 5 เท่านั้น ในวันนี้สมเด็จพระเทพฯ เสด็จไปที่บริษัทพัฒนาอุตสาหกรรมไม้รัฐชาราวัก พิพิธภัณฑฯ ไม้ พระองค์ทรงเขียนบรรยายสิ่งที่ได้ทอดพระเนตรอย่างละเอียดซึ่งเป็นประโยชน์มากสำหรับผู้อ่าน ใครอยากรู้เรื่องประวัติการทำไม้ กฎหมาย และนโยบายเกี่ยวกับการทำไม้ ในมาเลเซียก็ไม่ต้องไปค้นคว้าที่ไหนอีก แค่อ่านหนังสือเล่มนี้มาอ่านคุณก็จะได้รับความรู้ทุกอย่าง ฉันว่าถ้าเราเดินทางไปดูด้วยตนเองก็คงไม่ได้ความรู้มากเท่ากับการอ่านหนังสือเล่มนี้ เพราะถ้าเราไปเขาคงไม่พาไปดู คงไม่มีใครอธิบายให้เราฟัง ฉันโชคดีจริงๆ ที่เกิดมาในแผ่นดิน ที่มีเจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดินเป็นนักอ่าน นักเขียน บันทึกของพระองค์เป็นการเปิดโลกทางปัญญาของฉัน

จากพิพิธภัณฑฯ ไม้ พระองค์เสด็จฯ ต่อไปยัง Sarawak Culture Village ซึ่งตั้งอยู่บริเวณหุบเขาใกล้ทะเล เป็นที่ถาวรเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของชาวเขาเผ่าต่างๆ ในประเทศมาเลเซีย ใครอยากเห็นที่อยู่ของนักรบที่ขบถสู้รบชนะก็สามารถมาเยี่ยมชมได้ แต่ถ้าไม่อยากเสี่ยงก็อ่านในหนังสือเล่มนี้ แล้วท่านจะรู้ว่าทำไมเขาต้องล่าหัวคน ไม่นอกจากพวกนักรบแล้ว สมเด็จพระเทพฯ ยังได้ทรงบันทึกเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของชนชาวเขาเผ่าต่างๆ ในมาเลเซียไว้ที่ละเอียด จากนั้นเสด็จไปยัง Sarawak Museum ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑฯ ธรรมชาติวิทยาและมานุษยวิทยา ซึ่งเป็นที่เก็บสะสมสัตว์ต่างๆ ที่มีอยู่ในมาเลเซีย ดังนั้นใครที่อยากรู้ว่าประเทศมาเลเซียมีสัตว์อะไรบ้าง เหมือนหรือแตกต่างจากบ้านของเรา ใครอยากเห็นวิวัฒนาการของมนุษย์ เครื่องมือเครื่องใช้ในสมัยก่อน ของชาวมาเลเซีย ก็ไปเที่ยวชมได้ หนังสือเล่มนี้จะเป็นประตูพาท่านไปสู่พิพิธภัณฑฯ

วันที่ 14 เมษายน 2537 ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของการเสด็จฯ เยือนประเทศมาเลเซีย ในวันนี้ถือได้ว่าเป็นวันแห่งการลุยป่าฝ่าฝน เพราะเป็นวันที่สมเด็จพระเทพฯ ทรงพระดำเนินเข้าป่าเพื่อทอดพระเนตรถ้ำกลาง ถ้ำกวาง และฉันทูภาพอริยาบถต่างๆ ของสมเด็จพระเทพฯ ขณะที่พระราชดำเนินอยู่ในอุทยานแห่งชาติ พระองค์พบกับเป็นรัตนของแผ่นดิน โดยแท้ พระองค์ทรงเยี่ยมพระโอรสอยู่เกือบตลอดเวลา ไม่มีทีท่าว่าจะทรงเหนื่อยพระวรกาย ฉันอ่านหนังสือและดูภาพถ่ายภายในถ้ำที่ประกอบไปด้วย ทำให้สามารถจินตนาการถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่พระองค์ทรงจดบันทึกไว้ได้อย่างละเอียด ไม่น่าเชื่อเลยว่าฉันจะอ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้ว ฉันไม่รู้สีกักตื้อเลย เพราะมันแค่เพลิดเพลินใจ เหมือนกับว่าฉันได้ตามเสด็จไปในขบวนเสด็จด้วย

สำหรับหนังสือเรื่องที่ 2 คือเรื่องลาวเหนือเมื่อปลายหนาว หนังสือจะคัดรัดเหมาะที่จะพกพา พิมพ์ด้วยกระดาษอย่างดีอย่างดี ข้างในเล่มนอกจากตัวหนังสือแล้วยังมีรูปภาพ ซึ่งเป็นภาพถ่ายชีวิตความเป็นอยู่ของชาวลาว และภาพที่แตกต่างๆ ของสมเด็จพระเทพฯ ขณะที่ประทับอยู่ที่ประเทศลาว ประกอบอยู่ตลอดเล่ม ทำให้น่าสนใจ อ่านแล้วเข้าใจ หนังสือเล่มนี้เป็นพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งได้เสด็จมาเยือนประเทศลาวหลายครั้งแล้ว สาเหตุที่ฉันชอบเพราะทำให้ฉันได้รู้เรื่องเกี่ยวกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งเป็นบ้านที่เมืองฉันกับไทย ฉันว่าประเทศลาวนั้นน่าสนใจ เหมาะที่จะเดินทางไปเที่ยวชมเพราะลาวเป็นมิตรที่ดีกับไทยเสมอมา ลาวไม่เคยขาน ไม่เคยที่จะคิดมาทำร้ายอย่างแผ่นดินไทย เมื่อฉันได้เห็นชื่อหนังสือลาวเหนือเมื่อปลายหนาว ฉันจึงไม่รีรอที่จะหยิบขึ้นมาอ่าน สมเด็จพระเทพฯ ทรงเป็นผู้เปิดบานประตูให้ฉันได้มีโอกาสเดินทางไปสู่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชน

วันอังคารที่ 21 มกราคม 2540 คือวันที่สมเด็จพระเทพฯ เสด็จพระราชดำเนินถึงสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พระองค์เสด็จไปยังทำการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั่ว ตามพระราชดำริ เมื่ออ่านแล้วเราจะได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการเกษตรทุกๆ ด้านของประเทศลาว ซึ่งก็คล้ายๆ กับเมืองไทยเรา แต่เครื่องมือต่างๆ ของบ้านเราจะดูทันสมัยกว่ากันมาก

จากนั้นพระองค์เสด็จไปเยี่ยมชมโรงเรียนวัฒนธรรมเด็กกำพร้า 67 ซึ่งในส่วนนี้มีภาพประกอบอย่างละเอียด ฉันดูรูปภาพแล้วก็อดที่จะชื่นชมการแต่งกายของคุณครูที่ประเทศลาวไม่ได้ การแต่งกายของเขาเป็นการอนุรักษ์ประเพณีการแต่งกายไว้ โดยไม่วังตามแฟชั่นของประเทศอื่นๆ ผู้หญิงในประเทศลาวนั้นเขาจะใส่ผ้าถุงตลอด ฉันคิดในใจว่าปัญหาการข่มขืนในเมืองเขาคงจะน้อยกว่าในบ้านเรา เพราะผู้หญิงเขาแต่งกายมิดชิด ไม่ได้โชว์ตัวๆ ให้คนอื่นเห็นเหมือนวัยรุ่นในบ้านเรา นอกจากคุณภาพคุณครูแล้ว สมเด็จพระเทพฯ ยังทรงเขียนบันทึกถึงการเรียนการสอนและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในโรงเรียน ซึ่งถ้าเพื่อนๆ อยากรู้ก็ต้องอ่านในหนังสือเล่มนี้ แล้วลองคิดดูว่าเหมือนในบ้านเราหรือเปล่า

ในหนังสือเล่มนี้นอกจากเราจะได้เห็นบ้านเรือนและความเป็นอยู่ของชาวลาวแล้ว เรายังได้รับความรู้เกี่ยวกับภาษาลาวอีกด้วย ความจริงภาษาลาวกับภาษาถิ่นภาคอีสานของฉัน มีอยู่หลายคำที่เหมือนกัน แต่มีคำบางคำที่ต่างกัน ฉันอ่านแล้วว่าแปลก แต่น่ารักดี ฟังแล้วรู้สึกตรงไปตรงมา เช่น คำว่า แคบหมู ของภาษาไทย ภาษาลาวใช้ว่า หนั่งพอง ฉันคิดว่าก็จริงของเขานะ ก็หนั่งหมูมันพองขึ้นมาจริงๆ น้า

สำหรับด้านศิลปวัฒนธรรม การดำเนินชีวิตของชาวลาวนั้น สมเด็จพระเทพฯ ทรงบันทึกไว้อย่างที่ทรงพบเห็น และยังเขียนเล่าถึงประวัติ ค่านานแต่ละที่อีกด้วย เช่น ประวัติของพระแชกคำ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ ค่านานเกี่ยวกับเกลือ วิธีการต้มเกลือสินเธาว์ของชาวลาว ฉันว่าวิธีการของเขาแปลกดี เช่น เอาขาไ้ลงไปต้มเกลือ เพื่อทดสอบว่าเกลือที่ต้มไปนั้นใช้ได้หรือไม่ เกลือสินเธาว์นั้นมีความสำคัญในการประกอบอาหาร เพราะลาวไม่มีทะเล เกลือสมุทรจึงไม่มี เช่นเดียวกัน สำหรับขั้นตอนการผลิตเกลือถ้าเพื่อนๆ อยากรู้ก็ไม่ต้องเดินทางไปดูถึงประเทศลาว เพราะในหนังสือเล่มนี้มีภาพขั้นตอนการทำอย่างละเอียด เรียกว่าเมื่อคุณได้แล้วเราสามารถนำมาทำได้เลย

ฉันอ่านหนังสือแล้วก็เพิ่งจะรู้ว่าในประเทศลาวมีชาวเขาเผ่าต่างๆ อาศัยอยู่มาก ชื่อแต่ละเผ่ามันบางเผ่าก็เหมือนกับที่อยู่ในเมืองไทย แต่ดูเหมือนว่าในเมืองลาวจะมีมากกว่า ผู้หญิงบางเผ่าก็นำสสารจริงๆ ถูกกดขี่ กินอยู่ลำบากไม่ได้ ไม่ให้จับเงิน แยกไปใครมาก็มองหน้าแยกไม่ได้ ถ้าเพื่อนๆ อยากรู้ว่าอยู่เผ่าไหน ก็หาอ่านได้ในหนังสือเล่มนี้ เพราะนอกจากจะรู้ถึงชีวิตความเป็นอยู่แล้วยังได้รับความรู้เรื่องวัฒนธรรม ศิลปการแสดงของแต่ละเผ่าอีกด้วย

สมเด็จพระเทพฯ เสด็จทอดพระเนตรตลาดเช้า ฉันว่าตลาดในเมืองลาวคล้ายตลาดที่บ้านของฉัน จากนั้นก็เสด็จทอดพระเนตร โรงเรียนและโรงพยาบาล เรื่องโรงพยาบาลนั้นดูจะต่างจากเมืองไทยเป็นอย่างมาก เครื่องมือต่างๆ ก็ยังล้าสมัย โชคดีที่ได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาลและองค์กรต่างๆ ในต่างประเทศ เช่น สวีเดน เซอร์แลนด์ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น ฯลฯ ทำให้คลายความเดือดร้อนไปได้มาก ซึ่งทางลาวนั้นก็จัดส่งแพทย์มาฝึกงานในเมืองไทยเช่นกัน ฉันว่าหมอในเมืองไทยก็เก่งมากเหมือนกันนะ ไม่เช่นนั้นประเทศลาวคงไม่ส่งหมอเดินทางมาฝึกงานที่บ้านเรา

หนังสือทั้งสองเล่มที่ฉันแนะนำมานี้ ขณะที่ฉันนั่งอ่านฉันสังเกตเห็นว่าทุกวันสมเด็จพระเทพฯ จะทรงตื่นบรรทมแต่เช้ามีด ประมาณตี ห้า แล้วจะทรงพระอักษร (เขียนหนังสือ) ทุกวัน เห็นทีว่าต่อไปฉันจะต้องตื่นนอนแต่เช้าแล้วมานั่งอ่านนั่งเขียนหนังสือบ้างแล้ว เพื่อนๆ ก็เช่นเดียวกัน เวลาไปเที่ยวไหนเคยจดบันทึกการเดินทางไว้บ้างหรือเปล่า ถ้ายังไม่เคยก็ลองฝึกเขียนบันทึกดู ส่วนหลักและวิธีการเขียนนั้น เพื่อนๆ สามารถศึกษาได้จากหนังสือพระราชนิพนธ์ทั้งสองเรื่องที่ฉันแนะนำไว้ รับรองว่าเพื่อนๆ จะต้องเป็นนักเขียนที่ดีแน่ แต่ก่อนที่จะเป็นนักเขียนนั้นจะต้องฝึกให้เป็นนักอ่านเสียก่อน แล้วอย่าลืมซื้อหนังสือดูอย่าฝ่าฝืน และลาวเหนือเมื่อปลายหนาว มาอ่าน ซึ่งนอกจากจะได้ความรู้แล้วยังได้กุศลอีกด้วย เพราะเงินรายได้จากการจำหน่ายนั้นจะนำเข้าสมทบทุนมูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สำหรับช่วยเหลือเยาวชนไทยต่อไป

น.ส. รดาพร ไทยมงคล

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมมหาราช จ. อุบลราชธานี

หนังสือนี้...มีประโยชน์ และ ปัญหา...มีทางแก้

แก้วจอมแก่น เป็นหนังสืออ่านสำหรับเยาวชน ที่สนุกสนาน อ่านแล้วจะรู้สึกเพลิดเพลิน และยังได้รับความรู้ไปในตัวด้วย แก้วจอมแก่น จะเล่าถึงชีวิตของเด็กหญิงชื่อ แก้วและเพื่อนๆ ของเธอ ซึ่งชีวิตเด็กส่วนใหญ่ก็จะหนีไม่พ้นการเล่นซน ที่ดูเหมือนจะไม่มีเรื่องน่าสนใจเพราะฉากในเรื่องก็เป็นเพียงแค่บ้านและโรงเรียน การเล่นกันของเด็กๆ ก็แสนจะธรรมดา ไม่มีสัปดาห์ละครั้ง ไม่มีเวทมนตร์เข้ามาเกี่ยวข้อง แต่ผู้เขียนซึ่งก็คือ แก้ว แก้ว สามารถทำให้การเล่นกันธรรมดาของเด็กๆ นั้น สนุกและน่าอ่านน่าติดตาม ได้อย่างไม่น่าเชื่อ และแก้วก็สามารถสอดแทรกความรู้ที่มีประโยชน์แก่ผู้อ่าน ไว้ได้อย่างแนบเนียน โดยที่ผู้อ่านจะรู้สึกเพลิดเพลินกับความสนุกของเรื่องจนไม่รู้ตัวเลยว่า คนกำลังได้ซึมซับรับรู้ความรู้จากหนังสือเล่มนี้

หนังสือเล่มนี้จะแบ่งเรื่องต่างๆ ไว้เป็นบท บทหนึ่งนั้นจะมีความยาวเพียงแค่สองถึงสามหน้า และหนังสือเล่มนี้จะมี 23 บท ทำให้อ่านได้ทราบเรื่องราวต่างๆ อย่างหลากหลาย จึงไม่รู้สึกเบื่อหน่าย หนังสือเล่มนี้ยังมีภาพประกอบที่สวยงามช่วยให้ผู้อ่านจินตนาการภาพได้ง่ายขึ้น ภาษาที่ใช้ในหนังสือเรื่องแก้วจอมแก่น เป็นภาษาง่ายๆ ที่เราใช้กันในชีวิตประจำวัน ผู้อ่านจึงเข้าใจง่าย และรู้สึกสนุกสนานกับการอ่านหนังสือเล่มนี้

หนังสือเล่มนี้จะดำเนินเรื่องผ่านตัวละครเอกคือ แก้ว แก้วเป็นเด็กผู้หญิงที่ชอบเล่น โลก โศก เหมือนกับเด็กผู้ชาย แก้วเรียนหนังสืออยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีพี่น้องสองคน คือ พี่ไก่อและน้องเล็ก แก้วมีเพื่อนมากมายและเป็นที่รักใคร่ของเพื่อนๆ ทุกคน เพื่อนสนิทของแก้วที่มีนั้น คือ นิค ป้อม อ้วน หมูหวาน และอ้อย นอกจากเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกันแล้ว แก้วยังมีเพื่อนต่างวัยอีกด้วย คือ น้องหน้อย น้าโล ลุงม่อง และพี่สุทธิ ซึ่งทุกคนล้วนแต่รักและเอ็นดูแก้ว

ความรู้ที่ผู้อ่านได้รับจากหนังสือเรื่องแก้วจอมแก่น นี้มีมากมาย เช่น บทที่ 3 เรื่องความรับผิดชอบนั้น แก้วได้ไปโรงพยาบาลกับน้าโล และได้เห็นเด็กคนหนึ่งพาน้องมาหาหมอ แก้วจึงได้คิดว่า ไม่ใช่เด็กทุกคนที่เกิดมามีโอกาสได้เล่นสนุก บางคนนอกจากจะต้องรับผิดชอบตัวเองแล้ว ยังต้องรับผิดชอบต่อชีวิตคนอื่นด้วย เรื่องจันทร์อังคารนั้นทำให้อ่านได้ความรู้เรื่องจันทร์คราสแบบชาวบ้าน จากการตีเกราะเคาะไม้ของลุงม่องกับพรรคพวก จากการที่คุนขำวิ่งแจกยาลูกหลานตามบ้านต่างๆ และจากคำบอกเล่าของคุณแม่ ส่วนความรู้ทางวิทยาศาสตร์นั้น เราได้จากคุณพ่อนักวิชาการ และพี่ไก่อผู้คงแก่เรียนว่า จันทร์คราสเกิดจาก ดวงจันทร์ โลก และดวงอาทิตย์ เรียงกันอยู่ในแนวที่เงาของโลกทอดไปบังแสงจากดวงอาทิตย์ที่จะสะท้อนไปดวงจันทร์

เรื่อง อ้อย! ปวดท้องจริง แก้วนั้นแอบคุณแม่กินอมยิ้มที่ใส่สี ทำให้ปวดท้อง ดังนั้นหากเราจะรับประทานอะไร เราควรเลือกอาหารที่สะอาดถูกสุขอนามัย เรื่องแม่ครัวหัวป่าก์ ให้ความรู้เกี่ยวกับขนมเป็ญสับ อธิบายวิธีการทำขนมเป็ญสับ และทำให้เราได้รับรู้ถึงคุณธรรมว่า หากเราทำผิด เราก็ควรจะรับผิดชอบ ดังเช่นที่แก้วและนิคนั้นทำครัวเลอะเทอะ แก้วและนิคจึงต้องทำความสะอาดครัวให้สะอาดดังเดิม

เรื่องแก้วกับแก่น แก้วนั้นเป็นกระรอกที่แก้วได้มาจากลุงม่อง แก้วนั้นไปกินอาหารมีพิษเข้า คุณพ่อจึงเอาไข่ดิบไปให้แก่นกิน เพื่อเป็นการถอนพิษ จากเรื่องนี้เราก็ได้ทราบวิธีการถอนพิษเบื้องต้น เรื่องเลี้ยงปลา ทำให้อ่านได้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำอ่างปลาสมดุล และทำให้เราทราบว่า การเลี้ยงปลาก็ค้นนั้นเป็นการทรมานสัตว์ ซึ่งไม่ควรทำอย่างยิ่ง

เรื่องนักวิทยาศาสตร์เอก ทำให้อ่านได้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำผลึก เรื่องของเห็ด เพื่อให้อ่านได้ทราบถึงวิธีการเพาะเห็ดฟาง และวิธีแยกเห็ดมาจากเห็ดหัวกรวดและเห็ดโคน เพื่อให้บริโภคได้อย่างปลอดภัย เรื่องลมว่าควรวัดมา ทำ

ให้ผู้อ่านได้ทราบถึงชนิดของว้าว พร้อมทั้งได้ข้อคิดจากลุงผ่องที่บอกแล้วว่า ถ้าเราได้ว่าใครเขามาแล้วก็ไม่ควรเล่นให้เจ้าของเห็น เป็นการสร้างความเจ็บช้ำน้ำใจให้กับเจ้าของเดิม ควรเก็บไว้ดีกว่า

หนังสือเรื่อง *แก้วจอมแก่น* นี้ จัดว่าเป็นหนังสือที่มีประโยชน์มาก ทำให้เราได้ข้อคิดต่างๆ เช่น แก้วนั้นถึงแม้จะชอบเล่นจนตามประสาเด็ก และอาจดูเหมือนชอบสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น แต่แก้วเองก็ไม่ได้ตั้งใจและสำนึกผิดทุกครั้ง และพร้อมจะรับผิดชอบกับการกระทำของตน คุณพ่อและคุณแม่ของแก้วก็เป็นตัวอย่างที่ดีต่อพ่อแม่คนอื่นๆ ด้วย คือคุณพ่อและคุณแม่ของแก้วนั้นจะสอนให้พี่โก้ แก้ว และน้องเล็ก รักใคร่ปรองดองกัน และสอนให้ลูกทั้งสามคนประหยัด และสามารถใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ได้ ซึ่งคุณพ่อนั้นจะสอนให้พี่โก้ แก้ว และน้องเล็ก ปลูกต้นไม้ ปลูกพืชผักสวนครัว และเพาะเห็ดฟางเพื่อรับประทานเอง เป็นการประหยัดและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ไปพร้อมๆ กันด้วย

หนังสือเรื่องนี้เป็นหนังสือที่เหมาะสมกับทุกครอบครัว เนื่องจากสภาพแวดล้อมในสังคมทุกวันนี้ คุณไม่เอื้ออำนวยให้พ่อแม่ ผู้ปกครองมีโอกาสดูแลหรืออบรมบุตรหลานของตนได้มากนัก พ่อและแม่ที่รักลูกทุกคนจึงจำเป็นต้องให้ความสนใจต่อสิ่งที่จะช่วยแบ่งเบาภาระ อบรมบุตรหลานแทนตน ซึ่งได้แก่ โรงเรียน ครู พี่เลี้ยง ตลอดจนสื่อต่างๆ ที่ส่งเสริมให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เช่น หนังสือ ของเล่น เป็นต้น *แก้วจอมแก่น* น่าจะเป็นหนังสือที่สามารถใช้เพื่อจุดประสงค์ดังกล่าวได้ เพราะหนังสือเล่มนี้นั้นได้สอดแทรกความรู้และข้อคิดดีๆ ที่เยาวชนทุกคนควรจะรับรู้ไว้ และตัวผู้เขียนเองก็สามารถถ่ายทอดจิตวิญญาณของความเป็นเด็ก และประสบการณ์ดีๆ ที่เด็กทุกคนควรมีประสบการณ์ในการเล่นสนุก ประสบการณ์ในการ ได้มีเพื่อน มีมิตรภาพที่ดีๆ ไว้ในหนังสือเล่มนี้อย่างครบถ้วน

หนังสือเรื่อง *แก้วจอมแก่น* นี้จึงเหมาะที่ทุกคนในครอบครัวจะอ่าน เพื่อได้นำความรู้และข้อคิดที่ได้รับมาปรับใช้กับชีวิตประจำวัน เพื่อให้ครอบครัวนั้นเป็นครอบครัวที่อบอุ่น ดังเช่นครอบครัวของแก้วในหนังสือเล่มนี้

ปัญหานี้...มีทางแก้

หนังสือเรื่อง *เวลาในขวดแก้ว* เป็นนวนิยายที่สะท้อนปัญหาชีวิตที่เริ่มต้นจากปัญหาของผู้ใหญ่ซึ่งส่งผลกระทบต่อวัยรุ่นในที่สุด ประภัสสร เสวิกุล ผู้เขียนได้ถ่ายทอดให้ผู้อ่านได้รับรู้ถึงปัญหาในชีวิตตั้งแต่ต้นเหตุของปัญหา จนกระทั่งผลกระทบที่เกิดขึ้นตามมาได้อย่างลึกซึ้ง ละเอียดย้อน ซึ่งเป็นเรื่องยากที่ผู้เขียนจะสามารถเขียนเรื่องปัญหาชีวิตที่หนักหนาให้ผู้อ่านอ่านแล้วยังคงรับรู้ได้ถึงความรัก ความหวังใจ ความผูกพันที่พ่อและแม่มีต่อลูก และมีมิตรภาพที่ดีงามระหว่างเพื่อน จึงนับว่า *เวลาในขวดแก้ว* เป็นหนังสือที่น่าสนใจและน่าอ่านมากที่สุด

เวลาในขวดแก้ว ได้กล่าวถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัว และปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างเพื่อน โดยสื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้ผ่านตัวละครเอกคือ นัต นัตเกิดขึ้นมาในครอบครัวที่อบอุ่น ครอบครัวของนัตมีด้วยกันอยู่สี่คน คือ พ่อ แม่ นัต และน้องสาวชื่อ หนึ่ง ครอบครัวของนัตอยู่ด้วยกันอย่างอบอุ่น จนกระทั่งนัตเติบโตเป็นวัยรุ่น พ่อและแม่ของนัตจึงเริ่มมีปัญหากัน พ่อของนัตจึงย้ายออกจากบ้าน ไปอยู่กับภรรยาคนใหม่ ส่วนแม่นัตก็เปลี่ยนจากคนที่อ่อนโยนกลายเป็นคนหงุดหงิดง่าย นัตกลายเป็นคนขี้อายและเก็บตัว ไม่ค่อยมีเพื่อน หนึ่งก็เปลี่ยนจากเด็กสาวที่ร่าเริงกลายเป็นคนพูดน้อย ซึมเศร้า นัตมีเพื่อนสนิทเพียงแค่สามคน คือ เอก ชัย และป้อม แต่เมื่อนัตเริ่มเรียนไวโอลิน นัตก็ได้พบเพื่อนใหม่คือจอม

นัตคิดเสมอว่าชีวิตของจอมนั้นราวกับเป็นด้านสะท้อนของชีวิตนัต ชีวิตของจอมนั้นสดใส มีครอบครัวที่ร่ำรวยอบอุ่น ส่วนนัตพ่อและแม่แยกทางกัน ชีวิตของนัตและจอมนั้นช่างแตกต่างกันเหลือเกิน แต่มีเพียงอย่างเดียวที่นัตและจอมเหมือนกันคือ ไม่ค่อยมีเพื่อนจึงทำให้นัตและจอมสนิทกันอย่างรวดเร็ว แต่ต่อมาพ่อของจอมเอาภรรยาใหม่ จอมจึงไปเรียนต่อที่ประเทศอังกฤษ จอมและนัตจึงห่างกันไป

ชีวิตของนัตในเวลานั้นก็พบเจอแต่ปัญหา คือ แม่ของนัตนั้นมีสามีใหม่ หนึ่งเองก็มีปัญหา และขาดคนให้คำปรึกษา จึงหาทางออกผิดๆ จนกระทั่งหนึ่งตั้งท้องและต้องทำแท้งในที่สุด เพื่อนของนัตต่างแยกย้ายกันไปเรียนต่อ นัตเองก็สอบ

เล่นทรานซ์ไม่คิด เขาตั้งใจจะเล่นทรานซ์ใหม่ปีหน้า ป้อมและชัยเพื่อนของนัสนั้น เข้าร่วมขบวนการประท้วงจนชัยบาดเจ็บ และป้อมเสียชีวิต จ้อมทราบข่าวจึงติดต่อนัดอีกครั้ง หลังจากที่ไม่เคยติดต่อกันอีกเลยตั้งแต่ไปอังกฤษ นัสนิใจมากที่จ้อมติดต่อมา แต่นัสนึกได้ทราบที่จ้อมตัดสินใจมีครอบครัว นัสนึกเสียใจอย่างบอกไม่ถูก เมื่อนัดพบจ้อมอีกครั้ง สามิของจ้อมนั้น หึงจ้อมไปให้จ้อมเลี้ยงลูกตามลำพัง จ้อมจึงตัดสินใจย้ายไปอยู่อังกฤษ ไม่ติดต่อกลับมาอีกเลย จ้อมจะส่งเพียงการควยพรในโลกาสสำคัญมาให้นัสน์ แต่ก็ไม่เคยบอกที่อยู่ให้ใครทราบ และไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานแค่ไหน มิตรภาพระหว่างเพื่อนก็ยังคงเดิมเสมอ

เวลาในขวดแก้ว ใช้ภาษาในการแต่งได้อย่างสละสลวย มีหลายข้อความที่อ่านแล้วทำให้ผู้อ่านซาบซึ้งและประทับใจ ผู้เขียนสามารถถ่ายทอดสิ่งต่างๆ ให้ผู้อ่านเข้าใจและรับรู้ได้อย่างง่ายดาย ชัดเจน และสร้างความประทับใจให้ผู้อ่านอย่างมากย หนังสือเล่มนี้ยังสอดแทรกบทเพลงและกลอนดีๆ ไว้ด้วย ผู้เขียนใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สามารถจินตนาการภาพได้ชัดเจน เช่น ข้อความหน้า 6-7 ที่กล่าวถึงจ้อมว่า

“จ้อมเป็นเหมือนเจ้าหญิงน้อยๆ ในสายตาของครูอาจารย์...เจ้าหญิงที่แสนดี บอบบาง ร่ำรวย และบริสุทธิ์ผุดผ่อง แต่น่าสงสารที่หล่อกลายเป็นเจ้าหญิงที่ว้าเหว่ที่สุดในโลก เงินทองของหล่อน ไม่อาจซื้อเพื่อนได้แม้แต่คนเดียว”

ทำให้เราได้ทราบว่าจ้อมนั้นร่ำรวยเงินทอง แต่เงินทองที่จ้อมมีนั้นกลับทำให้จ้อมโดดเดี่ยว ไม่มีเพื่อน ซึ่งแสดงให้เห็นด้วยว่า เงินทองไม่สามารถซื้อทุกอย่างบนโลกนี้ได้

หนังสือเล่มนี้ยังให้ข้อคิดและแนวทางในการดำเนินชีวิตที่สามารถสร้างกำลังใจให้แก่ผู้อ่านได้เป็นอย่างมาก และข้าพเจ้าเชื่อว่าผู้อ่านทุกคนคงจะประทับใจเหมือนที่ข้าพเจ้าประทับใจ เช่น ข้อความในหน้า 77 ที่กล่าวว่า

“คนเราไม่มีใครรู้ล่วงหน้าว่าเราจะไปได้ไกลแค่ไหน หากไม่ไปให้สุดกำลังเสียก่อน”

เพื่อให้ผู้อ่านได้เห็นถึงความพยายามและความอดทนในการทำสิ่งต่างๆ และที่สำคัญเราไม่ควรดูถูกตนเองและควั่นคิดค้นตนเองโดยไม่ลองพยายามทำดูก่อน เพราะหากเราคิดแต่เพียงว่าเราไม่สามารถทำได้ ก็ย่อมไม่มีโอกาสประสบความสำเร็จอย่างแน่นอน หรือข้อความในหน้า 183 ที่กล่าวว่า

“บางครั้งการที่เราตั้งจุดหมายไว้ไม่ได้ก่อให้เกิดอะไรกับชีวิตเราเลย นอกจากความผิดหวังและเจ็บปวด”

เป็นการบอกให้ผู้อ่านนั้นอย่าตั้งจุดหมายในชีวิตไว้สูงเกินไป และควรเผื่อใจให้กับความผิดหวังบ้าง การตั้งจุดหมายในชีวิตนั้นเป็นสิ่งที่ดี เปรียบเสมือนเรารู้ดีว่าเราควรทำตัวอย่างไรเพื่อให้ถึงจุดหมายที่วางไว้ แต่หากเราตั้งจุดหมายไว้สูงเกินไปแล้วเราทำไม่ได้อย่างที่เรต้องการ ก็ย่อมพบกับความผิดหวัง อาจทำให้เราคิดสั้นและทำร้ายตัวเองได้ เราจึงควรตั้งจุดหมายไว้ให้พอดีกับความสามารถของคน เพื่อที่จะได้ไม่ผิดหวังมาก

เวลาในขวดแก้ว ให้ข้อคิดที่ดีๆ มากมาย แต่ข้อที่เด่นชัดที่สุดคือ ข้อคิดทางด้านครอบครัว เนื่องจากชีวิตของตัวเราทุกตัวในเรื่องนี้ประสบปัญหาในชีวิตขณะยังเป็นวัยรุ่น ซึ่งล้วนแต่มีสาเหตุมาจากครอบครัวที่ขาดการให้เวลาและการเอาใจใส่ ทำให้วัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่เปราะบาง ต้องการอิสระในชีวิต แต่ในขณะเดียวกัน วัยรุ่นก็ยังต้องการความเข้าใจและการเอาใจใส่จากครอบครัว

นอกจากข้อคิดด้านครอบครัว เวลาในขวดแก้ว ยังให้ข้อคิดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในสังคม การตัดสินใจ และการยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น ไม่ทอดทิ้งกับชีวิต หากเกิดปัญหาที่ต้องพร้อมจะสู้กับปัญหา อาจมีบางเวลาที่เรารู้ ที่เราควรจะถอย แต่เมื่อเรารู้สึกว่า เรากำลังใจ เราก็ต้องพร้อมจะสู้อีกครั้ง และเราควรจะยอมรับกับสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต และพร้อมจะปรับตัวให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสภาพที่ตนเป็น ได้อย่างสงบสุข

หนังสือเรื่องเวลาในขวดแก้ว จึงเหมาะกับผู้อ่านทุกเพศทุกวัย ผู้อ่านจะได้รับทั้งความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และข้อคิดในการดำเนินชีวิตด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัยรุ่นที่เป็นวัยเดียวกับตัวละครในเรื่องนี้ สามารถนำปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวละคร

ในเรื่องนี้มาเป็นบทเรียนและอุทาหรณ์สอนใจในการดำเนินชีวิต เพื่อให้คนพบเจอปัญหาเช่นที่เกิดกับตัวละครในเรื่อง
เวลาในขวคแก้ว

น.ส. รวินันท์ พรเกษมประเสริฐ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม กรุงเทพฯ

ท่องโลกหนังสือ

ความรู้คู่ขี้ง้อ	สินทรัพย์
คิดค่าควรเมื่อนับ	ยิ่งไซ้
เพราะเหตุจกอยู่กับ	กายอาต- มานา
โจรจกเบี่ยนบ่ใด	เร่งรู้เรียนเอา

จากโคลงโลกนิติซึ่งประพันธ์โดยสมเด็จพระเจ้า กรมพระยาเดชาดิศร ได้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญในคุณค่าของความรู้ได้เป็นอย่างดี และถึงที่จัดได้ว่าเป็นแหล่งขุมทรัพย์ความรู้แหล่งใหญ่ ก็คือสิ่งที่เราต่างเรียกขานกันว่า “หนังสือ”

ในโลกแห่งตัวอักษรที่เสริมสร้างด้วยจินตนาการซึ่งไม่เคยหยุดนิ่ง ได้ถ่ายทอดผ่านความรู้สึกนึกคิดออกมาให้ผู้อ่านได้โลดแล่นไปกับเรื่องราวต่างๆ หลากหลายเนื้อหา ตามความชอบความสนใจของผู้อ่านเอง แต่ขอให้เชื่อเถิดว่า ไม่ว่าคุณชอบอ่านหนังสือประเภทไหนก็ตาม หนังสือทุกเล่มจะนำประโยชน์มาสู่คุณเป็นแน่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับมุมมองของบุคคลคนว่าจะสนใจเพียงความบันเทิงของเนื้อเรื่อง หรือเก็บเกี่ยวเอาเนื้อหาสาระมาด้วย เพราะหนังสือทุกเล่มจะยังประโยชน์มาให้คุณก็ต่อเมื่อเต็มใจที่จะรับประโยชน์จากมันเช่นกัน

โดยส่วนตัวแล้วคิดอยู่เสมอว่า “หนังสือคือเพื่อนที่ดี” เพราะไม่ว่าเวลาไหนก็จะมีหนังสืออยู่ข้างๆ คอยบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ ให้เราฟัง และด้วยความเป็นคนที่ไม่ชอบอ่านหนังสือวิชาการหนักๆ จึงเล็งมาอ่านหนังสือประเภทที่ให้ทั้งสาระและความบันเทิงแทน

หนังสือเล่มแรกที่จะแนะนำให้เพื่อนๆ ได้อ่านกันนี้ เป็นหนังสือประเภทนวนิยาย บ่อยครั้งที่แม้มักจะบ่นเสมอว่า “อ่านแต่หนังสือนิยาย” แต่แม้มิรู้หรือกว่า หลายครั้งที่เราตอบคำถามของรายการเกมเศรษฐีได้ รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในเมืองไทยหรือแม้กระทั่งเรื่องราวในต่างประเทศก็เป็นเพราะเราได้อ่านหนังสือประเภทนี้นั่นเอง

คนส่วนใหญ่มักจะมองว่านวนิยายเป็นเรื่อง “น้ำเน่า” แต่ไม่จริงเสมอไป ขึ้นอยู่กับการเลือกของผู้อ่านมากกว่า ด้วยเหตุผลนี้จึงอยากจะขอแนะนำเพื่อนๆ นักอ่าน และขอเปลี่ยนทัศนคติของอีกหลายคนที่ยังมีความคิดแบบนี้อยู่ ด้วยหนังสือเล่มแรกมีชื่อว่า *เสราคารัล*

เสราคารัล เป็นบทประพันธ์ของ “กึ่งฉัตร” ซึ่งชื่อนี้เป็นที่รู้จักกันดีบนถนนสายวรรณกรรม ด้วยความสามารถทางด้านการเขียนบวกกับประสบการณ์ที่สั่งสมมาในอาชีพผู้สื่อข่าว ทำให้กึ่งฉัตรสามารถนำ *เสราคารัล* มาสู่ความสมบูรณ์แบบได้

เสราคารัล ได้ถูกถ่ายทอดออกมาเป็นนวนิยายการเมืองโรแมนติก เส้นเรื่องของเรื่องอยู่ที่ความหลากหลายทางอารมณ์ ซึ่งผู้อ่านจะสามารถสัมผัสได้อย่างชัดเจน ตัวละครและเรื่องราวที่เสกสรรปั้นแต่งขึ้นมาได้ดัดแปลงมาจากเรื่องจริง จากข้อ มูลข่าวสารต่างๆ ผสมผสานกันจนเกิดความลงตัวทำให้ผู้อ่านรู้สึกสนุกสนาน ได้หัวเราะร้องไห้ และมีอารมณ์ร่วมทุกขั้วร่วม ขูไปกับตัวละคร กับเรื่องราวความรักที่มีการเมืองและคำว่า “หน้าที่” เข้ามาเกี่ยวข้อง

ปาลี นาคิม ผู้ซึ่งอยู่ในตำแหน่งผู้นำขบวนการกู้ชาติ และได้รับสมญานามว่า “อภุคแห่งราตรี” เขามีหน้าที่สำคัญที่ จะต้องหาทางช่วยเหลือ युติ ที่ที่เข้ามาหาชีวิตแห่งเขาออกจากคุกของประเทศสตาลซึ่งเป็นประเทศสมมุติ จึงจำเป็นต้องลักพาตัวพันไมล์นักเรียนแพทย์สาวปีสุดท้ายจากเมืองไทยเพื่อทำการแลกเปลี่ยนตัวประกัน ด้วยความที่เป็นลูกสาวของทูตไทย

ประจำประเทศสีกาล จึงทำให้หันไม่ล้มผลในการต่อรองสูง แด้นั้นก็ไม่มากพอสำหรับเล่ห์เหลี่ยมของ เฒ่าบินยา ผู้นำแห่งประเทศสีกาล ที่ทำทุกวิถีทางเพื่อไม่ให้เสียตัวประกันอย่างยุติไป

ในระหว่างที่รอการแลกเปลี่ยนตัวประกัน ความรักของนาคิมและหันไม่ล้มได้ก่อตัวขึ้นเรื่อยๆ ไม่ใช่ความรักที่หวานจนเลี่ยน แต่เป็นความรักที่เมื่อคุณได้อ่านแล้วจะรู้สึกถึงความอึดใจและตื่นตากับตัวละครนั้นๆ รักที่เกิดจากความเข้าใจ ความเสียสละ การถ่ายทอดความสุขและแบ่งเบาความทุกข์ซึ่งกัน จะช่วยเป็นเกราะป้องกันและประคับประคองให้รักนั้นคงอยู่ตลอดไปได้ ไม่เพียงแต่ความรักของนาคิมและหันไม่ล้มเท่านั้น ยังมีความรักหลากหลายรูปแบบของตัวละครอื่นๆ อีกมาก ที่อาจจะทำให้ผู้อ่านหลายคนเข้าใจในคำว่า “รัก” ได้อย่างแท้จริง

นอกเหนือจากความบันเทิงแล้ว *เสราคารัล* ยังให้ “สาระ” ซึ่งผู้อ่านน่าจะลองหันมาทบทวนและนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ข้อมูลทางวิชาการต่างๆ ที่ได้รับจากเรื่องนี้ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องยาเสพติด ปัญหาเรื่องชนกลุ่มน้อย หรือปัญหาใดก็ตาม ไม่ได้ถูกส่งผ่านมาในลักษณะของการชี้แจงข้อมูล แต่ผู้อ่านจะสามารถซึมซับข้อมูลที่เป็นประโยชน์เหล่านั้นได้โดยผ่านตัวละคร ผ่านเรื่องราวที่ดำเนินมาตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งถือว่าเป็นสาระที่ผู้อ่านจะได้จากการอ่านหนังสือเล่มนี้

ความรู้สึกส่วนตัวที่ได้รับหลังจากอ่าน *เสราคารัล* คือ จากที่เมื่อก่อนไม่ค่อยจะให้ความสนใจกับเรื่องการเมืองเท่าที่ควรทั้งที่เป็นเรื่องใกล้ตัว และข่าวสารก็มีย่อออกมาตามสื่อต่างๆ ทุกวัน เพราะคิดว่าการเมืองเป็นเรื่องที่สลับซับซ้อนยุ่งยาก เราไม่สามารถรู้ได้แน่ชัดหรือกว่า “ใครคิดหรือใคร ไม่คิด” อย่างไร นักการเมืองส่วนใหญ่ต่างก็ต้องอยู่ภายใต้ “หน้ากาการเมือง” ที่เต็มไปด้วยการแข่งขันและถกเถียงกันอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

แต่ ณ ตอนนี จาก “หน้ากาการเมือง” กลับกลายเป็น “เกมการเมือง” ที่น่าติดตาม ใครเหนือกว่าก็เล่นต่อได้แต่ถ้าใครสู้ไม่ไหวก็เป็นอัน “สิ้นสุดเกม” เบื้องลึกเบื้องหลังทางการเมืองบางครั้งประชาชนทั่วไปก็ไม่รู้หรือกว่าเขากำลังทำอะไรกันอยู่ แต่ผลที่ออกมาทั้งดีและร้ายก็จะตกอยู่ที่ประชาชน และนี่คือ “เกมการเมือง”

นอกจากการเมืองแล้ว ปัญหาชนกลุ่มน้อยก็ต้องต่อสู้เพื่ออิสรภาพ ก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่สำคัญ ซึ่งผู้คนที่อาศัยอยู่ในเมืองจะไม่สามารถสัมผัสได้ถึงปัญหานี้ ขึ้นชื่อว่า “สงคราม” ไม่ว่าจะเป็นสงครามใหญ่หรือสงครามย่อย ต่างก็นำมาซึ่งความสูญเสียด้วยกันทั้งสิ้น ถ้าฝ่ายหนึ่งถูกอีกฝ่ายหนึ่งก็จะต้องคิด “ชีวิตแลกด้วยชีวิต” แม้ว่าบางครั้งสิ่งที่ได้มาอาจไม่คุ้มค่าเท่ากับสิ่งที่สูญเสีย ความโศกเศร้าของคนที่อยู่เบื้องหลัง ทำให้เกิดความคิดที่ว่า “ชีวิตนี้...อยากจะทำอะไรที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ต่อคนที่มากกว่าเราให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้” แม้สิ่งที่ทำได้ในตอนนี้จะเป็นเรื่องเล็กน้อย ยังไม่ได้เริ่มกระทำอย่างจริงจัง แต่ก็ภูมิใจที่เมื่อมีอะไรมาสะกิดใจแล้วยัง “คิดได้” คิดว่า “ไม่...แม้แต่จะคิด” เพราะความคิดย่อมเป็นพื้นฐานของการกระทำเสมอ

นับว่า “กัจฉัตร” สร้าง *เสราคารัล* ออกมาได้งดงาม เป็นที่น่าเสียดายหากเพื่อนนักอ่านจะไม่มีโอกาสได้เปิดหนังสือเล่มนี้ หวังว่าทุกคนจะได้รับทั้งความสนุกสนาน ความอึดใจ รวมทั้งแง่คิดต่างๆ จากหนังสือเรื่องนี้กลับไปเช่นกัน ขอฝาก *เสราคารัล* ไว้ในใจของนักอ่านทุกท่านด้วยนะ...

ถ้าพูดถึงสังคมสมัยนี้ ความเข้าใจถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยในการสื่อสารความรู้สึกนึกคิด และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี คำกล่าวว่า “บางครั้ง...เหตุผลของเรามีรอยแปด แต่ก็ไม่สามารถอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ หรืออาจเป็นเพราะว่าเหตุผลของเราเขาที่จะเข้าใจนั่นเอง” ปัญหาแบบนี้เกิดขึ้นจริงในแวบเมื่อก่อนของหลายๆ คน ถึงแม้ว่าเราจะไม่สามารถเข้าใจอะไรๆ ได้ทั้งหมด แต่เราก็สามารถเข้าใจในส่วนหนึ่งได้ คิดว่าที่จะไม่เข้าใจอะไรเลยแม้กระทั่งตัวเอง

หนังสืออีกเล่มที่จะได้นะน่าต่อไปนี้ จึงเป็นหนังสือที่จะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและความรู้สึกดีๆ ของเพื่อนนักอ่าน หนังสือเล่มนี้มีชื่อว่า *good words good feeling...หลังไมค์มีไอรุ่น*

ถ้าดูจากรูปปกภายนอกซึ่งหมายถึงหน้าปกแล้วไม่ค่อยมีอะไรที่ดูสะดุดตาเท่าที่ควร หน้าปกสีเหลืองประกอบกับภาพการ์ตูนช่องเล็กๆ สีช่อง ได้ถูกออกแบบมาอย่างเรียบง่าย แต่จะว่าไปแล้วก็เหมาะสมกับชื่อเรื่องและเนื้อหาดีเหมือนกัน

กันเป็นอะไรที่เรียบง่าย ทว่า...แฝงไว้ด้วยข้อคิด สิ่งที่จะทำให้สะดุดตาจากหนังสือเล่มนี้คือชื่อผู้แต่ง “ติเจนภาพร” จากประสบการณ์ทางการจัดการรายการวิทยุ ทำให้สามารถรับประกันคุณภาพของเนื้อหาในเล่มได้ ภาษาที่ใช้ถึงแม้ว่าไม่ได้สละสลวยมากนัก แต่ก็ยังเป็นภาษาที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ง่าย ผสมผสานกับวิถีคิดที่งดงามของเธอ ซึ่งความจริงหลายคนมองข้ามไป ทำให้หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสืออีกเล่มหนึ่งที่เพื่อนนักอ่านน่าจะลองอ่านดู ไม่นานนะ...ตอนใดตอนหนึ่งในหนังสือเล่มนี้อาจจะโดนใจคุณเข้าอย่างจังก็เป็นได้

สำหรับหนังสือเล่มนี้คงจะแนะนำอะไรมากนักไม่ได้หรอกค่ะ เพราะเป็นหนังสือที่ต้องอ่านเองคิดเอง และรู้สึกเอง เรื่องบางเรื่องเราก็ไม่สามารถรู้สึกได้เพราะมันไม่เคยเกิดขึ้นกับเรา ทว่าในบางเรื่องไม่เพียงแต่เราจะรู้สึกได้หรอกค่ะ เรายังสามารถเข้าใจได้อย่างอึ้งแถ่อีกด้วย นั่นเป็นเพราะ...เราเคยสัมผัสกับมันมาแล้วนั่นเอง

คุณเคยคิดกันบ้างหรือเปล่านั้นว่า “ทำไมบางครั้งเราสามารถเข้าใจคนอื่นได้เป็นอย่างดี แต่กลับไม่เข้าใจคนที่อยู่ใกล้ตัวหรือแม้กระทั่งตัวเราเอง” เคยถามตัวเองเหมือนกันค่ะว่า “ไม่เข้าใจจริงๆ หรือไม่เคยคิดที่จะเข้าใจกันแน่” และเชื่อว่าหลายๆ คนก็คงจะเคยรู้สึกแบบนี้เช่นกัน ทั้งกับคนในครอบครัวหรือแม้กระทั่งเพื่อนสนิทก็ตาม คุณอาจจะไม่ต้องทำอะไรมากก็ได้ค่ะ แต่คุณลองพยายามสื่อสารกับคนใกล้ตัวเหมือนที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ว่า “เอาใจใส่ให้เขาฟัง เอามือให้เขาจับ...รื้อยคำพูดดีๆ ก็ไม่เท่ากับหนึ่งสัมผัสที่มีค่า...” เพียงเท่านั้นก็เป็นการเริ่มต้นที่ดีของการสร้างความเข้าใจระหว่างกันได้แล้วค่ะ แต่ถ้าคุณยังปล่อยให้เวลาผ่านไป คงเป็นที่น่าเสียดาย หากเมื่อถึงวันที่คุณพร้อมจะเข้าใจ...วันนั้นอาจไม่มีเวลาเหลือสำหรับคุณ และคนที่คุณรักแล้วก็ได้

ตอนหนึ่งในหนังสือเล่มนี้เขียนไว้ว่า “ก่อนที่วันนี้คุณจะทำความรู้จักกับผู้คนใหม่ๆ อย่าลืมสำรวจตัวเองนะคะว่าในช่วงเวลาที่ผ่านมา...คุณทำใครหล่นหายไปจากชีวิตหรือเปล่า”

นี่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของเรื่องราวข้อคิดที่ได้จากหนังสือเล่มนี้ ถ้ามีโอกาสก็อยากจะให้เพื่อนนักอ่านได้มาสัมผัสกับความ “อุ่น” ของหนังสือเล่มนี้ด้วยตนเอง รับรองค่ะว่าหลังจากที่คุณได้อ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้ว ไม่เพียงแต่จะทำให้คุณสามารถเข้าใจอะไรๆ ได้ดีขึ้นเท่านั้น คุณยังจะมีพลังในการดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

หวังเป็นอย่างยิ่งค่ะว่าหนังสือทั้งสองเล่มที่แนะนำให้อ่านกันนี้ คงจะสร้างความสนุกสนานและก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อ่านบ้าง ไม่มากนักน้อย รวมทั้งขอฝากเพื่อนนักอ่านทุกคนไว้ด้วยค่ะว่า ในเมื่อหนังสือได้เอื้อประโยชน์แก่เราแล้ว...ก็อย่าลืมแบ่งเวลาสักนิดมาดูแลรักขามันบ้างนะค่ะ เพื่อที่ว่า “เพื่อน” จะได้อยู่กับเราไปนานๆ...ขอให้ทุกคนมีความสุขกับการท่องโลกหนังสือค่ะ

น.ศ. รสสิน ทองคัน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี

หนังสือกับความทุกข์

ปวดหัว สับสน ตึงเครียด คำพูดเหล่านี้ทุกคนคงไม่ต้องการได้ฟังเช่นเดียวกับข้าพเจ้า แต่สิ่งเหล่านี้ก็เข้ามาเยี่ยมเยือนข้าพเจ้าอยู่เสมอในเรื่องการเรียน การเตรียมตัวสอบเอนทรานซ์ที่ทุกคนไม่สามารถหนีชะตาชีวิตในเรื่องนี้ไปได้

ในความคิดของข้าพเจ้าการสอบเอนทรานซ์ก็เป็นสิ่งหนึ่งของชีวิตที่สำคัญเช่นกัน แต่ก็ไม่ได้สำคัญที่สุดในชีวิต ข้าพเจ้าอ้างว้างเปล่าเปลี่ยวใจไม่รู้จะหาทางออกกับความสับสนวุ่นวายเช่นนี้ได้อย่างไร มีใครช่วยข้าพเจ้าได้บ้าง ความทุกข์ทรมานจากความหม่นหมองในจิตใจช่วงหาทางออกแสนลำบากเสียจริง ไปเดินห้างสรรพสินค้า ดูหนัง ฟังเพลง ถ้าอุปสรรคเกอร์ หรือแม้แต่การกินอาหารแพงๆ ก็ตาม สิ่งเหล่านี้ไม่ได้ช่วยให้ข้าพเจ้ารู้สึกถึงความทุกข์ ความเครียดของตนเองจางหายไปได้เลย กลับทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ความคิดความกดดันอยากที่จะประกอบอาชีพวิศวกร บวกกับความทะเยอทะยานของข้าพเจ้าที่จะต้องก้าวไปไม่ให้ถึงฝันแห่งดวงดาวในอนาคตขึ้นกดดันข้าพเจ้ามากขึ้นเป็นทวีคูณ

นอกจากนี้ยังมีความรู้สึกในช่วงวัยรุ่นของข้าพเจ้าเองอีก ซึ่งไม่ต่างจากวัยรุ่นคนอื่น ๆ จิตใจปั่นป่วนเปลี่ยนแปลงง่าย ข้าพเจ้าก็เข้าใจในความรู้สึกเหล่านั้น ปฏิเสธและต่อต้านกับกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เคร่งครัดจนเกินไป จึงมักเกิดคำว่า “ทำไม เพราะอะไร” ในจิตใจอยู่เสมอ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ข้าพเจ้าเข้าใจถึงสาเหตุว่าทำไมวัยรุ่นจึงหลงทางเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างง่ายดายด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์อีกด้วย

เมื่อมีปัญหาก็ต้องมีความสว่าง แสงแห่งความสุขก็ยังพอมืออยู่บ้าง เริ่มส่องประกายความคิด ด้วยเหตุที่ข้าพเจ้าชอบอ่านหนังสือ ข้าพเจ้าก็ถึงหนังสือเป็นอย่างแรก หนังสือทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจขึ้นได้ หนังสือเป็นสิ่งที่ทำให้หลุดพ้นจากความทุกข์ “กำลังใจ” มิได้มาจากสิ่งมีชีวิตที่สามารถรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าเท่านั้น ในทางตรงกันข้าม หนังสือกลับเป็นกำลังใจสำคัญที่สุดที่สรรค์สร้างสิ่งดีๆ ให้กับชีวิตข้าพเจ้า

หนังสือกำลังใจ ของครูมอซอ ซึ่งกองทุนมูลนิธิธรรมเป็นผู้จัดพิมพ์ขึ้น ข้าพเจ้ารู้สึกดีทุกครั้งที่ได้หยิบขึ้นมาอ่าน เป็นหนังสือที่ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกเช่นเดียวกับข้าพเจ้า เป็นได้มากกว่าเพื่อนเสียอีก หนังสือเล่มนี้สอนให้ข้าพเจ้าปล่อยวางความสับสนลงบ้าง ปล่อยทั้งรักริษยาหรือชอบชังในทางที่ผิด ความขุ่นมัวหมองหมางให้จางหายไป พยายามให้อภัยทุกสิ่งที่ทำให้ไม่สบายใจ

หนังสือกำลังใจช่วยสร้างคุณค่าและความหวังแก่ชีวิตได้เป็นอย่างดี ทำให้ข้าพเจ้าสามารถดำรงชีวิตโดยมีหลักยึดมั่นพอที่จะวางตนให้อยู่ในอุดมงามความดี รู้จักคำว่า “ให้” แก่ผู้ที่ควรรับ หนังสือเล่มนี้ให้ประโยชน์มากมายเกินกว่าที่ข้าพเจ้าคิดไว้เสียอีก

มีแง่คิดหนึ่งที่ข้าพเจ้าเกิดความภาคภูมิใจที่ได้จากหนังสือคือกำลังใจ และมีความปรารถนาให้ทุกคนที่มีความตึงเครียดสับสนวุ่นใจเช่นเดียวกับข้าพเจ้าได้รับรู้ว่า โลกที่พร่งพร้อมไปด้วยวัตถุสิ่งของต่างๆ มากมาย ดูเหมือนจะสามารถให้ทุกอย่างตามต้องการแก่เราได้ ไม่ว่าความสะดวกสบาย ทรัพย์สินเงินทอง อำนาจ ชตาบรรลาศักดิ์ หรือแม้แต่ความสุข แต่วันแล้ววันเล่าเราก็มารู้จักพอกับทุกสิ่งทุกอย่างที่ครอบครอง เห็นได้ชัดเจนจากองค์กรต่างๆ ทางสังคม วัตถุนิยมหลายอย่างที่เรอยากได้และต้องหามาให้ได้ ครั้นได้มาแล้วก็ยังรู้สึกว่ามีบางอย่างขาดหายไป จำต้องไขว่คว้ามาให้ได้อีก แต่สิ่งนั้นคืออะไร? รถคันใหม่ บ้านหลังใหม่ หรือคนรักคนใหม่ ใช่หรือไม่ ... ซึ่งสิ่งเหล่านี้มิใช่คำตอบที่ข้าพเจ้าให้กับทุกคน สิ่งนี้คือความสุขกายสบายใจเท่านั้นที่จะมอบให้คุณ สิ่งนี้คือสิ่งที่ดีสำหรับคุณ

หนังสือเล่มนี้ทำให้ข้าพเจ้าได้เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนร่วมสรรค์สร้างให้โลกสวยงามได้ ทำให้รู้ว่าคุณก็เป็นบุคคลหนึ่งที่มีคุณค่าเช่นกัน สามารถช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่มีความทุกข์ใจเช่นเดียวกับข้าพเจ้าที่จะพยายามถ่ายทอดความคิดต่างๆ ทางบทความนี้ ให้สายใยแห่งหนังสือกำลังใจเป็นผู้มอบให้โดยผ่านข้าพเจ้าเอง

นอกจากหนังสือกำลังใจ แล้วยังมีหนังสืออีกเล่มหนึ่งที่ข้าพเจ้าจะแนะนำให้กับทุกคนคือ *กฎแห่งกรรม* ของ ท. เติงปิบลย์ หลายคนคงสงสัยและอึดอัดค้างคาใจว่า ทำไมข้าพเจ้าจึงชอบที่จะอ่านหนังสืออิงทางพระพุทธศาสนา แต่คำตอบเหล่านี้จะเกิดขึ้นกับตัวคุณเองถ้าคุณหยิบหนังสือกำลังใจ และ*กฎแห่งกรรม* ขึ้นมาอ่านไปพร้อมๆ กับข้าพเจ้า *กฎแห่งกรรม* นี้เป็นหนังสือที่ข้าพเจ้าได้มาจากคุณพ่อของข้าพเจ้าเองคุณพ่อชอบอ่านหนังสือแนวพระพุทธศาสนามาก จนทำให้ข้าพเจ้าพลอยชอบอ่านไปด้วย

ข้าพเจ้าก็รู้สึกเพลิดเพลินกับการอ่านหนังสือเล่มนี้เช่นกัน ได้ข้อคิดมากกว่าที่ข้าพเจ้าคิดไว้มาก จิตใจรู้สึกสงบขึ้นมาก ข้าพเจ้ายังมีความคิดต่อไปอีกว่าหากข้าพเจ้าได้เรียนรู้พระธรรมทางพระพุทธศาสนา แต่ไม่เคยประพฤติปฏิบัติตามเปลี่ยนแปลงชีวิตไปสู่ความสงบ เมตตากรุณา ความรู้เหล่านั้นก็ไร้ค่า เหมือนเรามีแผนที่ไปสู่ดวงดาว แต่ทุกวันนี้ก็ยังหลงคลอเคลียกับฝันที่ไม่มีวันเริ่มต้นเดินทางเลย

ข้าพเจ้าคิดว่าทุกคนมีความมุ่งหวังที่จะทำในสิ่งดีงามในแต่ละวันของชีวิต วันหนึ่งๆ จงใช้เวลาแก่ตนเองทบทวนว่าวันนี้คุณได้ทำความดี และประโยชน์แก่สังคมแล้วหรือยัง ข้าพเจ้าขอให้บทความนี้มีส่วนช่วยในการพัฒนาชีวิตหรือแก้ไขปัญหาคความทุกข์ใจและอารมณ์ที่ขุ่นมัว สับสนวุ่นวายได้ ข้าพเจ้าไม่ต้องการให้ทุกคนดำรงชีวิตอย่างไม่มีความสุข คั่งเรือที่ล่องกลางทะเล แต่ไร้เข็มทิศในการเดินทาง หรือแม้แต่หม่คหว้าง ขาดกำลังใจ ขอให้รำลึกอยู่เสมอว่า หนังสือกำลังใจ และ*กฎแห่งกรรม* พร้อมทั้งจะเป็นเพื่อนกับคุณตลอดเวลา เช่นเดียวกับข้าพเจ้า...นั่นเอง

กำลังใจ	เป็นแสงเทียน	สีสัน	อันอ่อนพลิ้ว
กฎแห่งกรรม	คังไหวหวิว	ส่องทาง	ให้สร้างสรรค์
ข้าพเจ้า	มอบรอยยิ้ม	พร้อมพราย	ให้เผื่อปัน
ทุกคน	รับแววฝัน	อบอุ่น	ละมุนละไม

น.ส. วันวิสาข์ เทพวังสถุณย์
โรงเรียนวชิรวิทย์ จ. เชียงใหม่

มุมมองของหนอนแสนรู้

“เที่ยวเมืองไทยไม่ไปไม่รู้” คำกล่าวข้างต้นนี้ทุกคนคงจะรู้จักกันดี ซึ่งเป็นคำขวัญเชิญชวนการท่องเที่ยวภายในประเทศของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เพื่อที่จะเป็นส่วนช่วยให้ประชาชนไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวภายในประเทศ

การท่องเที่ยวไปที่ไหนสักแห่งหนึ่งนั้น พร้อมกับมีเพื่อนร่วมทางที่ช่วยสร้างสีสันให้การท่องเที่ยวครั้งนั้นของคุณมีความสุขสนุกสนานมากขึ้น เป็นสิ่งที่น่าประทับใจอย่างยิ่งสมควรจารึกไว้ในความทรงจำดีๆ ของเลี้ยวชีวิตหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นเดินทางกับเพื่อนๆ คนรัก หรือแม้กระทั่งครอบครัว การท่องเที่ยวที่ฉันจะพาไปสัมผัสนี้เป็นการท่องเที่ยวแบบครอบครัว เราจะไปอาบหนาวที่เมืองเหนือ ร่วมกับ พันธ์ ธนาภรณ์ และครอบครัวจอมขี้ของเขาค่ะ

เหตุการณ์ที่ทำให้เกิดหนังสือเล่มนี้ขึ้นก็เริ่มจากลูกสาวคนเล็กของครอบครัวธนาภรณ์บอกกับพ่อของเธอในขณะที่ดูพยากรณ์อากาศว่า “พ่อคะหนูอยากหนาว” เท่านั้นแหละค่ะ แม่คุณหนูหัวของครอบครัวก็บอกว่า “ดีเหมือนกันนะคะคุณ เราจะได้ไปเที่ยวภาคเหนือกันเสียที จะได้ไปเยี่ยมญาติเราด้วย” เมื่อเสียงอันทรงพลังยืนยันด้วยความหนักแน่น ผู้อ่อนคือยกว่า จึงไม่สามารถที่จะคัดค้าน “ผู้บังคับบัญชา” ได้จึงจำใจตอบตกลง ผมจะพาคุณสมชายไปด้วย” เท่านั้นทุกคนสำนึกอย่างไม่ศรัทธา เพราะขณะนี้มันกลายเป็นคุณสมชายขราไปแล้ว

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่อ่านแล้วจะสามารถทำให้ทุกคนมีรอยยิ้มขึ้นมาได้ อ่านไปก็เข้าไปในความเจ้าปัญญาของ “น้องแดง” ลูกสาวคนเล็กของบ้าน มักจะสรรหาคำถามแปลกๆ มาถาม แต่ซักจะสงสัยกันว่าทำไมผู้ใหญ่สรรหาคำตอบสุดจะขากเย็นมาตอบ แต่กลับถูกซักกลับ แล้วเด็กคุยกันทำไมถึงรู้เรื่อง ทั้งที่คำตอบนั้นไม่เข้าท่าเลยสักนิด

หนังสือท่องเที่ยวของนักเขียนฝึปลูกัดคนนี้เขียนเล่าจากประสบการณ์ที่ได้ไปพานพามาแล้วด้วยตนเองกลับมาเล่าสู่กันฟัง เป็นเรื่องเบาๆ ที่เขียนเพื่อให้อ่านสนุกมากกว่าที่จะเน้นเนื้อหาของสถานที่นั้นโดยตรง ไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับถนนหนทาง ดินฟ้าอากาศ เทศกาล ประชากร หรืออะไรต่อมิอะไรเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ไม่มีตัวเลขหรือข้อมูลทางราชการมาแสดงให้เวียนหัวโดยไม่จำเป็น แต่ใช่ว่าจะไร้สาระเสียทีเดียว มีหลายสิ่งหลายอย่างที่ป็นอุทาหรณ์สอนใจสำหรับผู้ขึ้นชอบการท่องเที่ยวด้วยพาหนะส่วนตัว ไม่มีรายละเอียดของจังหวัดทางภาคเหนือเท่าใดนัก แต่เราจะได้รู้จักเมืองเหนือในอีกแง่มุมหนึ่ง

นักเขียนท่านนี้เป็นคนที่ชอบการท่องเที่ยวและหาประสบการณ์ของชีวิตตั้งแต่ยังเป็นโสด จนกระทั่งมีครอบครัวที่น่ารัก มีเรื่องตลก สนุกสนานหลายเรื่องในเล่ม รวมทั้งการที่เป็นคน “ดีเพื่อก่อ” เรื่องที่เขียนจึงออกมาจึงมีเนื้อหาสาระที่น่าติดตาม อ่านแล้วได้รับความรู้และรู้จักสถานที่ท่องเที่ยวในเมืองไทยเพิ่มขึ้น

เมื่ออ่านหนังสือเล่มนี้เหมือนกับว่าตัวเองได้เข้าไปท่องเที่ยวร่วมกันกับครอบครัวนี้จริงๆ สถานที่ท่องเที่ยวในเล่มนี้ที่ได้ไปเที่ยวชมก็มี อ. พะพระ จ. ดาก ท่าไม้ซ้อแปลกจัง สวนกุหลาบพพระต่างจากสวนกุหลาบเชียงใหม่ตรงไหน อ. สอด เมืองน้ำใจงามจริงหรือ? บ่อน้ำร้อนธรรมชาติเกิดจากอะไร? ถ้ำวันพะเยา-ช้างเมืองงาวคืออะไร? ถ้าไปน้ำปลาเป็นอย่างไร? แล้วทำไมถึงไม่ไปรดไฟหรือรดหัว รอยจากรู้คำตอบ หรืออาจจะรู้ว่าสนุกขำขัน มีสาระขนาดไหน ต้องหามาอ่านดูนะค่ะ

อีกเล่มที่อยากแนะนำ คราวนี้เราจะออกไปเที่ยวต่างประเทศกันบ้าง ถ้ากล่าวถึง “ดินแดนแห่งพระอาทิตย์เที่ยงคืน” ทุกคนคงจะต้องตอบว่า “นอร์เวย์” ใช่ค่ะ เราจะไปสัมผัส เสน่ห์นอร์เวย์ ร่วมกับ “พิมพิไล” หญิงไทยใช้ชีวิตในนอร์

เวิร์เธอร์สตัฟทุกอนุแห่งความงดงามนั้น มาบอกต่อในฐานะผู้ตกหลุมรักมนต์เสน่ห์ของดินแดนแห่งนี้ “นอร์เวย์” ประเทศ
 สวรรค์ธรรมชาติ ทศนิภาพโอบล้อมด้วยภูเขาน้ำแข็ง รอยเว้าแห่งของฟยอร์ดที่ยิ่งใหญ่ พระอาทิตย์เที่ยงคืน หิมะสีขาว
 หุ้งดอกไม้สีสดสวย เรือไวกิง ชาวพื้นเมืองชามะทีนาร์ก รัฐสวัสดิการขั้นดี สีสันวันสอลิเคย์ที่น่านรื่นรมย์ สร้างความประทับใจ
 ให้แก่ผู้มาเยือนได้เสมอ ซึ่งเป็นประเทศที่บางคนใฝ่ฝันอยากจะไปสัมผัสกันอยากไปใช้ชีวิตในประเทศนี้สักครั้ง

นอร์เวย์เป็นประเทศที่ปกครองด้วยประชาธิปไตย ตั้งอยู่บนคาบสมุทรสแกนดิเนเวีย ดำเนินนโยบายเศรษฐกิจแบบ
 สมดุลระหว่างทุนนิยมกับสังคมนิยม สภาพเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับบริการอุตสาหกรรมและการทำเหมืองแร่เป็นหลัก จึง
 นับว่าเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว

สาเหตุที่นักเขียนท่านนี้ได้มาใช้ชีวิตในนอร์เวย์เพราะแต่งงานใหม่กับผู้ชายชาวนอร์เวย์หลังจากสามีเสียชีวิตไป
 นานหลายปี วิธีการแต่งงานก็อาจจะยุ่งยากอยู่สักหน่อย จะต้องยื่นคำร้องขอทำการสมรส ณ ที่ทำการเขต ผู้ที่จะสมรสกับ
 ชาวต่างชาติจะต้องนำเอกสารต่างๆ มาแสดงด้วย เช่น ใบทะเบียน ใบหย่า หรือใบมรณบัตรของคู่สมรสเดิม และใบรับรอง
 ความเป็นโสด แม้จะเป็นโสดอยู่ก็จะต้องมีพราเว่ป้องกันกาจดทะเบียนสมรสซ้อน หลังจากนั้น 1 เดือนจะได้รับใบนัด
 ก่อนถึงเวลานัด 1 วัน

ประเพณีของชาวนอร์เวย์ คือ “อยากจะทำอะไรก็ได้ตามใจ ซึ่งหลังจากแต่งงานแล้วจะไม่มีโอกาสทำได้อีก” บาง
 คนว่าความโสดด้วยการไปหาหุ่นนอนเป็นครั้งสุดท้าย ช่างกลับตาลปัตรกับสังคมบ้านเราเสียจริงๆ ที่ต้องถนอมความ
 บริสุทธิ์ไว้ให้ผู้ชายคนเดียวในดวงใจ พวกเขาช่างเสมอภาคกันเสียจริงๆ จะหาผู้หญิงบริสุทธิ์นั้นยาก แต่ก็ไม่มีผู้หญิงขายตัว
 หนักหนา นั่นเป็นการกดขี่ทางเพศ หากแต่งงานกันแล้วไม่มีสิทธิไปหาหุ่นนอนใหม่ ทั้งๆ ที่ชาวนอร์เวย์แต่งงานยากแต่ทำไม่
 การหย่าร้างกันง่ายเหลือเกิน วิธีป้องกันการหย่าคือจะต้องแต่งงานในโบสถ์คาทอลิกเท่านั้น

ระบบเงินตราที่ใช้ในประเทศคือ ครูน การใช้ชีวิตของหญิงไทยคนนี้เป็นประสบการณ์ระหว่างประเพณีไทย
 ในนอร์เวย์ค่อยๆ ปรับกันไปทีละน้อยโดยใช้ภาษิตที่ว่า “เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม” บางครั้งก็เผลอทำวิสัยแบบไทยๆ
 นทำให้เกิดเรื่องตลกๆ ขึ้น หรือบางครั้งสามีห้ามทำอะไร เธอก็จะแอบทำเป็นอย่างนี้รำไป

หนังสือเล่มนี้ให้ทั้งความรู้และได้ศึกษาวิถีชีวิตของชนนอร์เวย์ รู้จักนิสัยที่เป็นกันเอง เป็นประเทศที่อยู่กันอย่าง
 สงบสุข ไม่ถือชนชั้น ผู้หญิงกับผู้ชายเท่าเทียมกัน เมืองที่มีคนไทยอยู่มาก คือ สตางวางเจอร์ ส่วนเมืองหลวงคือออสโล จะมี
 การจัดประเพณีแบบไทยๆ ไปวัดทำบุญ เช่น ลอยกระทง พอถึงหน้าฝนก็จะมีการ ไปเก็บเห็ด เห็ดที่เก็บได้ก็จะนำมาทำอาหาร
 ได้หลายอย่างแล้วแต่จะชอบ ชื้อแปลกๆ ซึ่งเป็นภาษาออร์สค์เหมือนกัน แต่คืออย่างที่ว่าคนต่างชาติเข้าไปแล้วไม่รู้ภาษา
 ก็จะมีโรงเรียนสอนให้เรียนฟรี มีเงินให้ไปโรงเรียน การรักษาพยาบาลก็ดี อะไรก็ดีไปหมด เสียอย่างเดียวแพง แต่คนก็ยัง
 นิยมไปที่ชาวนอร์เวย์อยู่ดี คนต่างชาติเพิ่มมากขึ้นปัญหาต่างๆ จึงตามมาซึ่งมีกฎหมายใหม่เข้มงวดกับคนต่างชาติมากกว่า
 เดิม ช่างต่างกันไปลิบลับกับประเทศไทย

ยังมีเรื่องราวอีกมากมายทั้งการเที่ยวชมเมืองต่างๆ พระอาทิตย์เที่ยงคืน หน้าผาสูงชันหน้าตาแปลกๆ เล่นสกีบน
 หิมะสีขาว ล่องเรือเลียบฟยอร์ด วันชาติในนอร์เวย์ พร้อมทั้งจะให้เราท่องเที่ยวไปกับเธอ แล้วคุณจะได้รับความสุข และ
 ความรู้ยิ่งเต็มที่ได้กับการอ่านหนังสือเล่มนี้ บอกได้คำเดียวว่า “คุ้มจริงๆ”

สุดท้ายไม่ว่าจะเป็นหนังสืออะไรอ่านไปเถอะค่ะ แล้วเราจะได้รับความรู้ใหม่ๆ ที่เราไม่รู้และคนอื่นอาจจะไม่รู้ก็ได้
 ได้เป็นการเปิดโลกทัศน์ให้กว้างไกล ก้าวทันเทคโนโลยี ข่าวสารต่างๆ จะได้ไม่เป็นคนล้าสมัย ดังนั้นเราชาวไทยรุ่น
 ใหม่ควรที่จะอ่านหนังสือกันให้มากๆ เหมือนคำกล่าวที่ว่า “อ่านหนังสือวันละนิด จิตแจ่มใส” จะได้เป็นการเสริมสร้างสติ
 ปัญญา ความคิด

ขอให้ทุกคนมีความสุขกับการอ่าน ด้วยการ “ยังอ่าน ยิ่งรู้ ยิ่งรู้ ยิ่งเห็น ยิ่งทำ ยิ่งเป็น” อ่านทุกวันสร้างสรรคความ
 ใจ (ที่มา : วารสาร โรงเรียนนครขอนแก่น อ. เมือง จ. ขอนแก่น)

น.ศ. วิชาดา รัตนศิลป์ ภูเก็ท

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอัมมาตย์พานิชนุกูล จ. กระบี่

เรือนไม้สี่เบจ...สายธารแห่งความสุข

“หนังสือเป็นเพื่อนคู่คิด” คำคุ้นหูที่ฉันได้ยินมาตั้งแต่เล็กจนโต ฉันเคยสงสัยว่าหนังสือจะเป็นเพื่อนกับเราได้จริงไหม ก็แค่กระดาษ 20-30 แผ่นหรือมากกว่านั้น มาเย็บรวมกัน มีตัวหนังสือเยอะแยะไปหมด อ่านรู้เรื่องบ้าง ไม่รู้เรื่องบ้าง ทักษะคิดของฉันที่มีต่อหนังสือออกจะแคบไปหน่อย แต่นั่นก็เป็นความคิดแบบเด็กๆ และความคิดนั้นก็เปลี่ยนไป ...ตั้งแต่ฉันได้ทำความรู้จักกับโลกของหนังสืออย่างจริงจัง...เมื่อไม่นานมานี้เอง

บ่ายวันหนึ่ง ฉันลองหยิบหนังสือสองสามเล่มจากชั้นหนังสือขึ้นมาอ่าน คุณเชื่อไหม? ฉันได้พบกับสิ่งเลวร้ายที่แฝงอยู่ในชีวิตฉันมานานหลายปี ฉันอ่านหนังสือได้เพียงสามสี่หน้าเท่านั้นเองแล้วก็ต้องวางมันลง ฉันไม่มีสมาธิ ไม่มีความอดทนพอที่จะอ่านมันให้จบ อย่างน้อยๆ ก็น่าจะมีความสุขกับการอ่าน ไม่เลย! ฉันไม่รู้สึกละอายใจเลย แะแล้ว! ถ้าฉันปล่อยให้เป็นแบบนี้ต่อไป ฉันต้องแย่แน่ๆ เช่นวันนั้นฉันจึงตัดสินใจแวะเข้าไปในร้านหนังสือแห่งหนึ่งเพื่อหาหนังสือสักเล่ม มาลองอ่านเพื่อสร้างทัศนคติที่ดีกับมัน และก็เพื่อตัวฉันเอง

ร้านหนังสือที่ฉันจะใช้เวลาอยู่นั้นน้อยที่สุดเท่าที่จำได้ ถ้าไม่ได้มาซื้อหนังสืออ่านเพื่อการสอบจริงๆ แล้ว ฉันก็แทบจะไม่ได้ย่างกรายเข้าไปในร้านเลย ฉันเดินไปเรื่อยๆ ตามชั้นหนังสือที่วางเรียงราย ทุกอย่างถูกจัดไว้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย เอะ! ฉันจะเลือกหนังสือประเภทไหนดีล่ะ ฉันคิดว่า...สำหรับการเริ่มต้นการอ่านของฉันควรจะเป็นหนังสืออ่านสบายๆ เล่นบางๆ เนื้อหาไม่เป็นตำราวิชาการมากเกินไปนัก แล้วก็ได้พบหนังสือเล่มหนึ่ง มันสะกดตาฉันตั้งแต่แรกเห็นที่เคียวเล่มละ

หนังสือเล่มนั้นชื่อว่าสายธารแห่งความสุข เป็นหนังสือเล่มบางๆ กะทัดรัด ปกสีขาวคาดด้วยแถบเขียวอ่อนๆ ดูสบายตา มีภาพบ้านกลางทุ่งหญ้าเขียวขจี ดวงอาทิตย์กำลังลับดาพร้ม ต้นไม้ใบหญ้ากับม้านั่งตัวขาว และก็มีเด็กผู้หญิงตัวเล็กๆ ยืนอ่านหนังสืออย่างมีความสุข ดูเรียบง่ายสบายๆ กอปรกับชื่อเรื่องที่ “วินใจ” ผู้เขียนบรรจงตั้งว่าสายธารแห่งความสุข ด้วยแล้วนั้น ช่วงเปรียบเสมือนแม่เหล็กดึงดูดใจให้ฉันหยิบหนังสือเล่มนั้นขึ้นมา ฉันเปิดดูหนังสืออย่างคร่าวๆ ไปจนถึงปกหลัง ก็ได้พบกับข้อความหนึ่งที่...ถ้าธารใสไหลล้นแสนใสที่หลายคนมองไม่เห็น แล้วปล่อยปลະละเลขจนค้นเงิน กลายเป็นที่รกร้าง ถ้าธารนี้พร้อมจะเติมพลังให้ชีวิต ขโลมจิตใจให้ชื่นบานทุกเวลา...หันมาเหลียวแลบางส่วนของชีวิตที่ถูกกละเลมนาน และนำสิ่งนั้นกลับมาเป็นพลังชีวิต"...เอ! จริงสินะ บางทีคนเราก็ละเลยสิ่งเล็กๆ น้อยๆ หรืออะไรๆ อีกหลายๆ อย่างในชีวิต ซึ่งบางครั้งก็อาจทำให้เราพลาดโอกาสหรือสิ่งที่สำคัญในชีวิตไปเสียก็ได้ ไม่ได้การละ ฉันคงจะต้องสำรวจตัวเองยกใหญ่แล้ว!

ฉันว่า...มันเป็นการเริ่มต้นได้ไม่เลวทีเดียวละ กับการพยายามฝึกฝนตัวเองให้รักการอ่านด้วยหนังสือเล่มนี้ สายธารแห่งความสุข หนังสือที่พูดถึงชีวิตจริงๆ ธรรมดาๆ ทั่วไปของคนเรา ช่วยชี้แนะ เคือนสติเตือนใจให้เราใช้ชีวิตอย่างมีสติและมีความสุข เป็นหนังสือที่อ่านสนุก อ่านง่าย ไม่น่าเบื่อ และไม่ยึดเยื้อ เนื้อหาภายในเล่มจะแบ่งเป็นเรื่องย่อยๆ เรื่องละสามสี่หน้ากระดาษ นับว่าความยาวกำลังดี เหมาะสำหรับคนอ่านหนังสือยากอย่างฉันเลยทีเดียว และแต่ละเรื่องย่อยๆ นั้น ผู้เขียนได้ตั้งชื่อไว้น่ารักมาก ๆ เช่น สันติในเรือนใจ ดึกปึกให้ความฝัน ลมวิเศษ รักกระจัดจรัส ฯลฯ เนื้อหาแต่ละเรื่องน่าสนใจ ใช้ภาษาง่ายๆ เนื้อหายังมีภาพประกอบน่ารักๆ ที่ช่วยเพิ่มเสน่ห์ให้กับหนังสือเล่มนี้อีกด้วย

ฉันขอยกตัวอย่างเรื่องที่ฉันประทับใจในหนังสือเล่มนี้สักสามเรื่อง

เรื่องแรก ชื่อว่า “กฎแห่งความสำเร็จ” หลายคนอาจสงสัยว่าอะไรคือกฎแห่งความสำเร็จ กฎแห่งความสำเร็จคืออะไร หรือ แล้วจะหากฎแห่งความสำเร็จได้จากที่ไหน คุณรู้ไหม คำตอบที่ได้จากหนังสือเล่มนี้ก็คือ “ทำทีละอย่าง” คำตอบง่ายๆ ง่ายๆจนเหลือเชื่อนี้แหละ คือเคล็ดลับแห่งความสำเร็จที่ทำให้ใครต่อใครได้พบชัยชนะในชีวิตมานักต่อนักแล้ว เช่น แฟรงก์ สตีเวนส์ คาราฮอลีลิดู เขาก็ใช้กฎแห่งความสำเร็จนี้แหละ ทำให้เขาประสบความสำเร็จและความสุขอย่างล้นหลามไม่ว่าจะเป็นงานแสดง บ้านที่ตกแต่งสวยงาม และธุรกิจงานาชนิด หนังสือเล่มนี้ยังบอกอีกว่า การทำงานหลายๆ ชิ้นพร้อมๆ กัน จะบั่นทอนให้สมาธิคุณมีประสิทธิภาพลดน้อยลง ผลงานที่ออกมาจะไม่ดีไม่มีคุณภาพเท่าไร...ฉันจึงลองทำงานทีละอย่าง ใส่ใจเต็มที่กับมัน เชื่อมไหม? ฉันมีความสุขและสนุกกับงานต่างๆ ได้อย่างไม่น่าเชื่อเลยละ

เรื่องที่ 2 ที่ฉันอยากจะยกตัวอย่างคือ “ชีวิตที่ลุ่มลึก” เรื่องนี้ผู้เขียนได้เปรียบชีวิตคนเราไว้ว่า “ชีวิตคนเราก็เหมือนต้นไม้ ต้นไม้ยังสูง ยังต้องหยั่งรากลึก จิตของเราเหมือนรากต้นไม้ที่ต้องการน้ำหล่อเลี้ยง นั่นคือความสงบและความใสกระจ่าง...บ่อยครั้งชีวิตต้องเผชิญกับความผันผวน ประวนแปร ไม่ต่างจากพายุที่โหมกระหน่ำ แต่ต้นไม้ที่รากลึกย่อมทรงตัวอยู่ได้อย่างมั่นคงฉันใด ชีวิตที่มีจิตลุ่มลึกย่อมตั้งมั่น ไม่หวั่นไหวฉันนั้น...” ฉันคิดว่ามันมีส่วนจริงนะ สงสัยว่าฉันคงต้องหยั่งรากของจิตให้ลึกขึ้นๆ เพื่อความมั่นคงในชีวิตให้มากกว่านี้ซะแล้ว

อีกเรื่องหนึ่งคือ...รักกระจัดกระจาย” แค่อ่านเรื่องก็น่าสนใจแล้วใช่ไหมล่ะ ผู้เขียนยังใช้ภาษาสั้นๆ กินใจไว้ด้วยว่า “ความรักไม่ว่าชาติใดภาษาใด จะพูดไหนก็แล้วแต่ ล้วนมีภาษาสากลร่วมกันว่า “การให้” โอ้โฮ! ซึ่งจริง พุคถึงเรื่องความรัก เชื่อว่าใครหลายคนคงออดออดอึ้งไม่ได้ ว่ากันว่าความรักทำให้โลกเป็นสีชมพู ความรักของคุณจะเป็นแบบไหน?

นอกจากนี้ยังมีเรื่องราวดีๆ อีกมากมายหลายเรื่องเลยละ... คุณเชื่อมั๊ย บางครั้งเราอาจจะละเลยหรือมองผ่านสิ่งที่มีค่าและสิ่งดีๆ อีกมากมาย หนังสือเล่มนี้บอกอะไรเราได้ดังหลายอย่างไม่ว่าจะเป็นข้อคิดเตือนสติเตือนใจ เช่น การรู้จักการรอคอย ชีวิตคิดบวก ฯลฯ ประชญาที่ผู้เขียนอธิบายโดยการหยิบยกตัวอย่าง ช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น อ่านแล้วถึงกับบอกได้เลยว่า “อ้อใช่ ใช่จริงๆ” บางวรรคบางตอนฉันยังออดอึ้ง...หัวเราะ และมีความสุขไปกับหนังสือเล่มนี้ไม่ได้เลย

ฉันเคยแนะนำให้เพื่อนหลายคนอ่านหนังสือเล่มนี้ ทุกคนต่างก็พูดกันเป็นเสียงเดียวกันว่า “ปกสวยจัง” “น่ารักจัง” “น่ารัก” “ชอบจัง” “ใช่เลย” แล้วคุณล่ะจะไม่ลองอ่านหนังสือเล่มนี้บ้างเลยหรือ ฉันบอกได้เลยว่าหนังสือเล่มนี้ดีจริงๆ น่าอ่านมากๆ เข้าใจง่าย อ่านสบายๆ อ่านได้ทุกเพศทุกวัย คุ่มค่าจริงๆ และราคาก็ไม่ได้แพงมากนัก พอที่จะซื้อหามาอ่านกันได้ เริ่มต้นได้เลยว่าหยดหมึกบนกระดาษไม่กี่แผ่นที่นำมารวมเป็น *สายธารแห่งความสุข* เล่มนี้นั้น จะให้ความสุขและสิ่งดีกับคุณอีกมากมาย

หนังสืออีกเล่มหนึ่งที่ฉันอยากแนะนำก็คือ *เรือนไม้สี่เบาะ* ฉันว่าแค่ฟังชื่อเรื่องก็อบอุ่นแล้วละ ฉันนึกไม่ออกจริงๆ ว่าผู้เขียนเลือกสรรคำร้อยเรียงเป็นชื่อเพราะๆ อบอุ่นๆ อย่างนี้ได้ยังไง

เรือนไม้สี่เบาะ เป็นนวนิยายชื่อดังที่คงจะคุ้นหูใครหลายๆ คน ถ้ายกตัวอย่างเรื่องราวต่างๆ ผ่านปลายปากกาของ ว. ณิชชกุล นักเขียนคุณภาพระดับแนวหน้าอีกคนหนึ่งในวงการหนังสือไทย ฉันเองก็เคยอ่านเรื่องนี้มาบ้าง เมื่อครั้งที่ยังพิมพ์เป็นตอนๆ ในนิตยสาร *หญิงไทย* ผ่านสายตานักอ่านและผู้คนมากมายจนเป็นที่นิยมและได้รวมเล่มเป็นหนังสือเรื่อง *เรือนไม้สี่เบาะ* ซึ่งตอนที่ฉันซื้อเมื่อหลายปีก่อนนั้นก็ถูกตีพิมพ์เป็นครั้งที่สามแล้ว คาดว่าคงจะยังตีพิมพ์ออกมาเป็นครั้งที่ 4 ที่ 5 นั่นเอง นอกจากนี้ยังได้ถูกนำมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์ จนเป็นที่นิยมของคนทั่วประเทศอีกด้วย

จุดเด่นของหนังสือเล่มนี้ก็คือ รูปแบบการเขียนที่ไม่เหมือนนวนิยาย หรือเรื่องสั้นที่มักจะเขียนแบบร้อยแก้วมีการพรรณนาได้คอบระหว่างตัวละคร เนื้อความบรรยายเหตุการณ์ แต่ที่น่าสนใจและแตกต่างจากหนังสือทั่วไปก็คือ รูปแบบการดำเนินแบบบันทึก หรือที่เรียกว่า ไดอารี ของตัวละครแต่ละตัว ที่เป็นผู้ถ่ายทอดและเล่าเรื่องราวต่างๆ ของตัวเอง

ฉันอ่านเรื่องนี้จบภายในเวลา 3-4 วัน ความจริงแล้วมันแทบจะจบในวันเดียวด้วยซ้ำก็ แหม! น่าอ่านจริงๆ นี่นา ดังนั้นถ้าใครที่ได้อ่านถึงคุณภาพและความน่าสนใจของหนังสือเล่มนี้ได้แล้วใช่ไหมล่ะ

เรื่องราวของเรือนไม้สี่เบจ พี่อาร์ม น้องมุก และตัวละครตัวอื่นๆ เป็นเรื่องราวที่สัมผัสได้ถึงอารมณ์ ความรู้สึกของตัวละครแต่ละตัว รู้สึกว่าสามารถสัมผัสและต้องตัวละครนั้นๆ ได้เหมือนมืออยู่จริงๆ โดยตัวละครแต่ละตัวนั้นสามารถถ่ายทอดชีวิตของเขาซึ่งมีทั้งข้อดีและข้อเสียในตัวเอง มีเหตุผล มีที่มา ที่ไปให้ชีวิตเป็นแบบนั้นแบบนี้ มีความเป็นชีวิตจริงๆ พระเอกนางเอกก็ไม่ได้มีชีวิตที่สวยงาม เลิศเลอ โรแมนติกทุกขลาภ แต่ยังมีอุปสรรค ปัญหา ให้ฟันฝ่า ฝ่ายผู้ร้ายก็มีเหตุผลที่ทำให้ตัวเองต้องเป็นไปอย่างนั้น...ต่างคนต่างก็มีความรัก ความโลภ ความโกรธและความหลง สะท้อนให้เห็นถึงชีวิตจริงๆ ของคนเราได้ดีที่สุด

ไม่ว่าจะมีเพียงตัวละครต่างๆ ที่เป็นสื่อนของเรื่องเท่านั้น แต่ที่สุดของทั้งหมด นั่นคือ...คำว่า "บ้าน" เรือนไม้สี่เบจ ได้ถ่ายทอดเรื่องราวและความหมายของคำว่า "บ้าน" ที่สุดในชีวิตของมนุษย์ทุกๆ คน

ฉันขอความสุข ความอบอุ่น และความรู้สึกดีๆ กับคำว่า "บ้าน" ที่ฉันได้จากการอ่านเรื่องเรือนไม้สี่เบจ มาเรียงร้อยเป็นวลีสั้น ๆ ว่า

"บ้าน...ที่คอยโอบอุ้ม ค้ำครอง ค้ำกั้มเรา

บ้าน...ที่หล่อเลี้ยงชีวิต ให้ชีวิต ความรัก ความอบอุ่น ความผูกพัน และสิ่งดีๆ ในชีวิตอีกมากมาย

บ้าน...เพื่อนแท้ที่อยู่เคียงข้างเรา ผ่านร้อน ผ่านหนาว พร้อมจะเผชิญฟันฝ่าอุปสรรคไปกับเรา

บ้าน...ที่ที่มีเสียงหัวเราะ รอยยิ้ม...มีสุขให้อุ่นใจ

บ้าน...ที่มีรอยน้ำตา หยาดเหงื่อ และกำลังใจ"

ไม่ว่าบ้านนั้นจะหลังใหญ่โตหรือเล็กแคไหน ไม่ว่าบ้านจะผ่านวันเวลาผ่านร้อน ผ่านหนาว สักเพียงใด...บ้านก็จะคอยค้ำกั้ม คอยโอบอุ้มเราไว้เสมอ...ทั้งหมดนี้คือสิ่งที่ฉันได้จากหนังสือเล่มนี้ เรือนไม้สี่เบจ หนังสือที่ทำให้ฉันรักและเข้าใจชีวิต และความผูกพันกับสิ่งดีๆ ที่เรียกกันว่า "บ้าน"

นอกจากนี้ยังมีถ้อยคำดีๆ และวลีกินใจอีกมากมายที่จะทำให้คุณประทับใจและจดจำนวนิยายเรื่องนี้ไว้ในใจตลอดไป...ลองอ่านดูสิ แล้วคุณจะรู้ว่ามันดี น่าประทับใจแค่ไหน

ฉันเชื่อแล้วละ "หนังสือเป็นเพื่อนคู่คิด" กับคนเราได้จริงๆ การอ่านหนังสือทำให้รอยหยักในสมองของฉันลึกขึ้น โดยไม่รู้ตัว การอ่านทำให้เรามีโลกทัศน์กว้างขึ้น ทำให้เราฉลาด รอบรู้ ...การอ่านทำให้เรามีสมาธิ มีความรู้ และการอ่านทำให้เราเป็นคนมีความคิด มีเหตุผล และมีปัญญา

ไม่ว่าคุณจะเป็นหนอนหนังสือหรือไม่ก็ตาม ฉันเชื่อว่าหนังสือทั้งสองเล่มนี้จะให้ความสุข ความอบอุ่น ให้สิ่งดีๆ และสร้างความประทับใจให้คุณได้อย่างแน่นอน ฉันว่าไม่ใช่เรื่องง่ายๆ นะ ที่จะมึะไรสักอย่างหนึ่งทำให้เราประทับใจ ให้สิ่งดีๆ กับเรา

ฉันขอการันตีอีกครั้งหนึ่งว่า หนังสือเรื่องสายธารแห่งความสุข และเรือนไม้สี่เบจ "เป็นหนังสือดี มีคุณค่า และเป็นได้มากกว่าคำว่าหนังสือจริงๆ ...สายธารแห่งความสุข และเรือนไม้สี่เบจ...สองเล่มนี้ดี น่าอ่าน

นายวิวัฒน์ จันทร์ตะนะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี

ความฉันทะ

หนังสือ เป็นเหมือนคลังที่รวบรวมเรื่องราว ความรู้ ความคิด วิทยาการทุกด้านอย่าง ซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ ได้คิด ได้อ่านและพยายามบันทึกภาษาไว้ด้วยลายลักษณ์อักษร หนังสือแพร่ไปถึงที่ใด ความรู้ ความคิดเห็นแพร่ไปถึงที่นั่น หนังสือจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีประโยชน์ที่จะประมาณค่ามิได้ ในแง่ที่เป็นบ่อเกิดการเรียนรู้ของมนุษย์" พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในพิธีเปิดงานปีหนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2514 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของหนังสือ ซึ่งพระองค์ทรงอยากให้พวกเราเยาวชนให้ความสำคัญกับการอ่านหนังสือ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อตัวเองทั้งในปัจจุบันอนาคต

ในสังคมปัจจุบันนี้ ผู้คนต้องทำงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนให้ดีขึ้น ก่อปรกับกิจวัตรประจำวันที่ยุ่งเหยิง วุ่นวาย ทำให้ไม่มีเวลาว่างเพียงพอที่จะอ่านหนังสือ และคิดว่าหนังสือไม่มีความสำคัญพอ จึงไม่สนใจและไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร แต่ข้าพเจ้าคิดว่าพวกเขาคิดผิด เพราะข้าพเจ้าได้พบและได้อ่านหนังสือสองเล่มทำให้ข้าพเจ้าได้รับสิ่งต่างๆ มากกว่าความรู้ในห้องเรียน สามารถนำไปใช้เป็นแบบแผนประยุกต์ใช้ได้จริงทุกอิริยาบถการดำเนินชีวิต เปรียบเสมือนคู่มือชีวิต เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน ซึ่งคิดว่าเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านหนังสือ หนังสือที่ข้าพเจ้าจะแนะนำต่อไปนี้ เมื่อท่านได้อ่านแล้วจะได้รับความรู้และจะพบความสุขอย่างแท้จริง

หนังสือเล่มแรกที่ข้าพเจ้าขอแนะนำคือ หนังสือพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนก ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน พระองค์ทรงรักหนังสือเล่มนี้มาก ดังพระราชดำรัสเมื่อครั้งโปรดเกล้าฯ ให้ส้อมวลชนเข้าเฝ้าเพื่อทรงแจ้งให้ทราบว่า หนังสือพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนก เสร็จสมบูรณ์แล้ว ความว่า "หนังสือเล่มนี้เป็นที่รักของข้าพเจ้า หนังสือเล่มนี้ไม่มีที่ใดเทียมและเป็นที่น่าชื่นใจของผู้อ่าน ต้องการให้เห็นว่าสำคัญที่สุด คนเราจะทำอะไรต้องมีความเพียร ของมีความเพียรที่บริสุทธิ์ ปัญญาที่เฉียบแหลม กำลังกายที่สมบูรณ์" พระองค์ทรงเป็นนักปราชญ์ในทุกด้าน ทรงพระปรีชาสามารถในด้านวรรณกรรมยิ่งนัก ทรงใช้ภาษาได้กระชับ สละสลวย อ่านง่าย

พระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนกนี้ เกิดขึ้นตามพระราชปรารภที่ว่า เมื่อ พ.ศ. 2520 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสดับพระธรรมเทศนาของสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า วัดราชผาติการาม เรื่องพระมหาชนกเสด็จทอดพระเนตรพระราชอุทยาน ในกรุงมิลินา พระองค์ทรงสนพระราชหฤทัย จึงทรงค้นเรื่องพระมหาชนก ในพระไตรปิฎกและทรงแปลเป็นภาษาไทยจนตรงจากมหาชนกชาดกตั้งแต่ต้นเรื่อง โดยทรงคัดแปลงเล็กๆ น้อยๆ เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น

ราดกเรื่องนี้แสดงให้เห็นถึงการบำเพ็ญบารมีของพระมหาชนก ซึ่งเต็มไปด้วยความเพียรอย่างยิ่งยวด บทแรกขึ้นดังนี้

ในอดีตกาลอันพันคนนาวิสัยครั้งหนึ่ง พระราชาพระนามว่าพระมหาชนก ครองราชสมบัติ

ในกรุงมิลินา พระองค์ทรงมีพระโอรสสองพระองค์พระนามว่า พระอริยฐานกและพระโปลชนก พระราชาพระราชทานตำแหน่งอุปราชแก่องค์พี่และตำแหน่งเสนาบดีแก่องค์น้อง กาลต่อมาพระมหาชนกสวรรคต พระอริยฐานกได้ครองราชสมบัติและทรงตั้งพระโปลชนกเป็นอุปราช วันหนึ่งมีมาตุลีผู้ใกล้ชิดกราบทูลไต่ถามว่า พระโปลชนกคิดไม่ซื่อ พระอริยฐานกทรงมีคำสั่งจงจำพระโปลชนก แต่พระโปลชนกตั้งจิตอธิษฐานและหลบหนีไปได้ ภายหลังได้รวบรวมพลทำรบและชนะพระโปลชนกได้ในที่สุด

พระอริยฐานกสันพระชนม์ในสนามรบ พระเทวีที่กำลังทรงครรภ์จึงปลอมตัวหนีออกนอกเมือง ด้วยความช่วยเหลือของท้าวสักกเทวราช จึงเสด็จหนีไปจนถึงเมืองกาลจำปาละ ได้พราหมณ์ผู้หนึ่งอุปการะไว้ในฐานะน้องสาว ต่อมาทรงประสูติกาล ขนานพระนามพระโอรสตามพระอัยยิกาวา “พระมหาชนก” จวบจนกระทั่งพระมหาชนกเติบโตใหญ่และได้ทราบความจริงจากพระมารดา ทรงคิดจะไปค้าขายและชิงเอาราชสมบัติคืน จึงนำสมบัติทั้งหนึ่งของพระมารดาไปขายแลกเป็นสินค้าออกเรือไปยังสุวรรณภูมิ

ระหว่างทางในมหาสมุทร เรือต้องพายุล่มลง ลูกเรือตายหมด เหลือแต่พระมหาชนกรอดอยู่ผู้เดียว ทรงอดทนว่ายน้ำในมหาสมุทรด้วยความเพียรถึง 7 วัน 7 คืน จนได้พบนางมณีเมขลาปรากฏกายกลางอากาศ แล้วตรัสกับพระมหาชนกกว่า “ท่านอาจจะตายเสียแน่แท้ ที่มัวว่ายน้ำในทะเลลึก ทั้งๆ ที่มองไม่เห็นฝั่งอย่างนี้”

พระมหาชนกตรัสว่า “เราพากเพียรเช่นนี้ก็มีภูมิต้านทานได้ การไม่รักษาชีวิตไว้อย่างพากเพียร ก็เท่ากับนับว่าเป็นคนเกียจคร้าน” และสนทนารธรรมในเรื่องความเพียร ในที่สุดนางมณีเมขลาได้อุ้มพระมหาชนกไปส่งยังมิลินทร จากนั้นพระองค์ทรงได้รับการสถาปนาเป็นกษัตริย์ครองเมืองมิลินา

รายละเอียดและเนื้อเรื่องหลังจากนั้นติดตามมาก ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรับสั่งว่า

“ตัวหนังสือบางอย่างหรือคำบางอย่างได้คัดแปลงให้ตรงกับความคิดสมัยใหม่นี้บ้าง ที่อาจไม่เป็นประโยชน์แก่คนปัจจุบันก็ได้ละเว้นตกแต่งใหม่ที่เป็นประโยชน์แก่สังคมปัจจุบัน”

พระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนก เป็นหนังสือขนาดกำลังเหมาะแก่การอ่าน หนังสือหนาเพียง 162 หน้า เป็นเนื้อเรื่องเพียง 83 หน้า นอกนั้นเป็นภาพประกอบที่สวยงามยิ่ง และยังมีพระราชปรารภและภาคผนวก แต่จากจำนวนหน้าเนื้อเรื่องนั้น ประกอบด้วยพระราชนิพนธ์ถึงสามภาษา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และอักษรเทวนาครี กำกับคาถาบาลีทุกบท

ท่านที่ได้อ่านแล้วหนึ่งครั้งหรือมากกว่าจะได้บทเรียนแง่คิดเพิ่มพูนขึ้นทุกครั้งที่ท่านอ่าน เพราะหนังสือเล่มนี้เป็นการรื้อฟื้นธรรมชาติเรื่องความเพียรมาแสดงใหม่ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงดัดแปลงเนื้อเรื่องให้เหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน ทรงปรับปรุงภาษาจากพระอรรถาธิบายให้กระชับ ง่ายแก่การเข้าใจและอ่านสนุกยิ่งขึ้น ทรงมีจินตนาการที่นักเขียนพึงมีในการสร้างสรรค์ เช่น การกำหนดให้ปู่ทะเลย์กษัตริย์เป็นผู้ช่วยพระเอก การเดินเรื่องให้ตื่นเต้นน่าอ่าน ทรงให้ความสำคัญในสั่งสอน กล่าวคือ การสอนธรรมะจะต้องใช้

ศิลปะเข้าช่วย และนอกจากเนื้อหาของเรื่องทรงดัดแปลงให้เป็นเรื่องร่วมสมัยแล้ว ได้พระราชทานพระราชดำริให้ศิลปินชั้นครูช่วยเขียนภาพประกอบเรื่อง พระราชทานพระราชดำริให้ออกแบบจัดหน้าเป็นแบบหนังสือเทพนิยายฝรั่งแต่ก็ให้ปรับปรุงเป็นศิลปะไทยร่วมสมัย ทั้งถึงพร้อมความไพเราะในภาษา ความงดงามของภาพประกอบและให้ธรรมะที่เป็นแก่นสาร จึงเทียบได้กับหนังสือศักดิ์สิทธิ์ในวัฒนธรรมชนชาติต่างๆ เป็นแบบหนังสือศักดิ์สิทธิ์ของสังคมไทยในปัจจุบัน

งานวรรณกรรมชิ้นนี้เปรียบเสมือนเพชรที่ถูกเจียรไนด้วยช่างฝีมือประณีตสูงส่งคุณค่า แต่ละเหลี่ยมแต่ละมุมล้วนดึงดูดใจให้หยุดคิด พินิจพิจารณา นักพัฒนาได้แง่คิดและมุมมองของการพัฒนาที่ยั่งยืน นักภาษาศาสตร์ก็จะได้แง่คิดทั้งในแง่จารีตของการสืบทอดพระศาสนาเป็นลายลักษณ์อักษรและความลุ่มลึกของปรัชญาชีวิตที่เป็นพุทธปรัชญา ท่านที่เป็นครูก็จะเห็นแง่มุมมากมายในการสั่งสอนและอบรมเยาวชนของชาติ ท่านที่เป็นลูกเป็นพ่อเป็นแม่ จะเห็นแง่มุมในการวางตน ในบทบาทที่ตนเป็นอยู่ ด้วยความถูกต้อง อีกทั้งยังมีประโยชน์ในด้านสังคม ประวัติศาสตร์ การศึกษา การเกษตรมรดกเตือนใจว่า ความเพียรที่บริสุทธิ์เป็นคุณธรรมที่ต้องรื้อฟื้นขึ้นมา ทรงพัฒนาเมืองอวิชาเป็นเมืองคนดี เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิต เป็นมรดกแก่กุลบุตร กุลธิดาชาวไทยในอนาคต

หนังสือพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนก เป็นหนึ่งในหลายๆ ด้าน เปรียบเสมือนเพชรเม็ดงาม ซึ่งนับเป็นความภาคภูมิใจของข้าพเจ้าและชาวไทยทุกคน ท่านลองอ่านดูแล้วท่านจะภูมิใจ มีความพยายามและความกล้าที่จะทำความดี สมแล้วที่หนังสือเล่มนี้ พระมหาชนกพระราชนิพนธ์ระดับโลก

หนังสืออีกเล่มหนึ่งซึ่งข้าพเจ้าอยากแนะนำให้ทุกท่านได้อ่าน เพื่อนำไปใช้เป็นอุทาหรณ์ คติเตือนใจในการวางแผน ในสังคมปัจจุบันและการเลี้ยงดูบุตร คือเรื่องของน้ำพุ บทประพันธ์ของ สวรรณี สุคนธา เป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก ถึงแม้ว่าวรรณกรรมนี้จะมียุหลายสิบปี แต่เรื่องราวยังคงคงความคิดตรึงใจมิเคยจางจืดไปจากความทรงจำ

น้ำพุเป็นเรื่องของเด็กผู้ชายคนหนึ่ง ซึ่งมีชีวิตที่น่าสงสารเนื่องจากเกิดในครอบครัวที่ขาดความเข้าใจกัน ในครอบครัว พ่อ แม่ และพี่ ต่างก็มีมุมของตัวเอง จึงไม่มีเวลาให้ความอบอุ่นแก่น้ำพุ น้ำพุจึงหันไปคบเพื่อน ดิตเพื่อนและดิดยาเสพติดในที่สุด กว่าทุกคนจะรู้ก็สายเกินไปเสียแล้ว ชีวิตของน้ำพุจึงจบลงในเวลาอันไม่สมมาตร

น้ำพุเกิดวันที่ 13 มีนาคม 2499 น้ำพุเป็นชื่อเรียกเล่นๆ ในครอบครัว เขาจบชั้นมัธยมที่โรงเรียนศรีวิกรม์ และหลังจากนั้นก็ย้ายไปเรียนที่เชียงใหม่ 1 ปี เพราะตามใจแม่ เมื่อไปเรียนจึงรู้ว่าคนไม่ชอบวิชาที่เรียนแต่ชอบศิลปะมากกว่า จึงได้ขอแม่มาเรียนก่อนเปิดเรียนในปีนั้น ช่วงปิดเทอมน้ำพุได้ขอขบเรียนอยู่เดือนหนึ่ง เมื่อเปิดภาคเรียนแล้วจึงสึกออกมาเรียนต่อระหว่างนั้นน้ำพุอยู่ในความอุปการะของป้า

ระหว่างปีสุดท้ายของการเรียน น้ำพุเริ่มคบเพื่อนหน้าแปลกๆ และพาเข้ามาในบ้านให้แม่เดือดร้อนใจอยู่เสมอ เช่น ร้องทำความรู้สึกกับเหล่าแห่ง กัญชาและยาเสพติดชนิดต่างๆ จากนั้นน้ำพุก็เปลี่ยนมาใช้ยาที่แรงขึ้นๆ จนกระทั่งถึงเอโรอิน เมื่อมาสารภาพว่าติดแล้วนั้น น้ำพุกำลังเตรียมตัวจะไปอดยที่ถ้ากระบอ และขอเงินแม่ 300 บาท ครั้งแรกตั้งใจจะไปโดยไม่บอก แต่หาเงินเท่าไรก็หาไม่ได้จึงจำเป็นต้องมาสารภาพกับแม่ ระหว่างนั้นตัวแม่ของน้ำพุเองต้องเข้าโรงพยาบาลเพื่อผ่าตัด จึงไม่อาจจะไปดูแลน้ำพุที่ถ้ากระบอได้ เมื่อน้ำพุกลับมาสดใสมาก ทำให้ครอบครัวมีความหวังว่าน้ำพุจะดีขึ้น

มีคนถามแม่น้ำพุเสมอหลังจากน้ำพุได้เสียชีวิตแล้ว “เลี้ยงลูกอย่าได้ถึงปล่อยให้ไปติดเฮโรอิน” ทำให้เธอต้องนั่งและไม่อาจหาคำตอบได้ แต่เธอบอกว่า ถ้าจะให้ตอบจริงๆ แล้ว ก็ต้องโทษตัวเองว่า “เลี้ยงลูกไม่เป็น” และทำไมจึงนำเรื่องลูกชายที่สิ้นชีวิตไปเพราะยาเสพติดมาเปิดเผย ไม่ใช่เรื่องดี น่าจะปิดเป็นความลับมากกว่า คำตอบอยู่ที่ว่า เธอไม่ยอมให้ลูกคนอื่นเสียชีวิตไปเพราะยาเสพติดอีก ถ้าเรื่องของน้ำพุเป็นประโยชน์ต่อใครคนอื่นได้ เธอจะยินดีเป็นอย่างยิ่ง และจะไม่ขอร้องใครนอกจากผลบุญกุศลที่เกิดจากสิ่งที่เธอได้ทำไปแล้วนี้ ขอให้ น้ำพุ ไปสู่สุคติ

เมื่อน้ำพุกลับมาที่ตั้งใจเรียนดีขึ้น หลังจากที่ได้เสียชีวิตไป 2 ปี ปีแรกที่เชียงใหม่และปีที่ 2 ไม่ได้สอบที่โรงเรียนกัณฑ์ เพราะต้องเข้าโรงพยาบาลด้วยโรคไวรัสลงตับ เวลารียนไม่พอ แม่น้ำพุกล่าวว่า วันสุดท้ายที่ได้พบลูกนั้น เป็นวันที่ 27 พฤษภาคม คอนแทกไปหาที่โรงพิมพ์ และพาสาวน้อยหน้าตาน่ารักไปด้วย และขอเงินไปซื้อกางเกงนักเรียน เธอให้เงินให้ไปและสั่งว่าอย่ากลับคำ น้ำพุรับปากเป็นอันดี เมื่อไปถึงบ้านประมาณ 3 ทุ่ม น้ำพุเปิดประตูรับด้วยสีหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส ใครจะรู้ว่านั่นเป็นการเปิดประตูครั้งสุดท้ายของลูกให้แม่ จากนั้นน้ำพุก็เอารูปมาอวดและบอกว่า “ตั้งแต่เกิดมาพ่อก็ไม่เคยเขียนรูปได้ดีเท่านี้เลยแม่” เธอรับมาดูและชมด้วยใจจริงว่า “ดูสิ นี่ ทำไม่ไม่ใช่ดินสอค่า” พุบอกไม่ชอบสีค่า จากนั้นแม่ก็ขึ้นไปนอนแต่นอนไม่หลับ ลูกสาวคนโตก็ยังไม่ว่าง เธอมีงานที่มหาวิทยาลัยจึงกลับช้าไปมาก หลังจากกลับมา น้ำพุไปหาพี่สาวคนของ มีรูปซึ่งเป็นภาพพิมพ์และกล่องผ้าเช็ดหน้าที่ทำขายในมหาวิทยาลัย ซึ่งน้ำพุสนใจมาก เลิกเรียนแล้วก็ไม่ไปหาพี่สาวว่าจะขายได้สักเท่าไร จะขาดทุนหรือได้กำไร

“พี่บ...วันนี้ขายผ้าเช็ดหน้าได้เท่าไร” น้ำพุถาม โผล่หน้าออกมาจากห้องน้ำก่อนที่จะออกไปช่วยพี่สาวคนของลงรถ...น้ำพุเอารูปภาพพิมพ์ไปติดตามห้องพี่ น้อง จนทั่วบ้าน ราวกับจะสั่งลา น้ำพุพูดกับแม่เป็นครั้งสุดท้ายว่า “แม่...น้ำพุจะคิดถึงแม่นั่น แม่ขอให้หนูนะ จะเอามาเขียนรูปติดห้อง แม่ว่าหนูเขียนได้ไหม” “ได้สิ” เธอตอบและเดินออกมาจากห้องของน้ำพุที่ล้มตัวนอนแต่นอนไม่หลับ คอนแทกมีคคนใช้ไปดูแลน้ำพุ พุนอนเหยียดยาวอยู่หน้าเตียง แผ่นเสียงยังหมุนและไฟยังเปิดน้ำพุมองทางลงข้างตัวเดียวไม่ได้อะไร เหมือนหัวใจจะขาดตามลูกไปด้วย แม่ได้อุ้มลูกขึ้นรถและให้พี่สาวน้ำพุขับพาไปที่โรงพยาบาล หมอสันนิษฐานว่า น้ำพุหัวใจวาย แต่ใครๆ ก็รู้ว่าน้ำพุออกไปเพราะยาเสพติด น้ำพุอาจจะหันไปใช้ยา ซึ่งไม่มีผู้ใดรู้เป็นอาชญากรและยานั่นคงจะรุนแรง จนสามารถทำให้หัวใจของน้ำพุหยุดโดยเฉียบพลัน ไม่มีใครช่วยได้

เรื่องของน้ำพุ มิได้ให้ความสุขและอรรถรสด้านวรรณกรรมเพียงอย่างเดียว ยังให้แง่คิดเป็นคติเตือนใจพ่อ แม่ และลูกในการดำรงชีวิต กล่าวคือ พ่อแม่ควรรักและเอาใจใส่ลูกให้มาก คอยดูแลพฤติกรรมของลูก ไม่ให้ลูกเดินไปในทางที่ผิดแต่ไม่ใช่ว่าการบังคับ ควรสอนให้รู้ดีรู้ชั่ว ยกตัวอย่างให้ชัดเจน เพื่อให้ลูกได้มีแนวทางปฏิบัติ การเลี้ยงดูควรจะทำให้ลูกเข้าใจกับลูกให้มากที่สุด ว่าลูกต้องการสิ่งใด ว่าเหตุแห่งงานหันไปพึ่งสิ่งที่ไม่ดีได้ การปรับตัวให้เข้ากับครอบครัวต้องสื่อความกันให้รู้เรื่อง พูดยกกันอย่างมีเหตุผลว่าใครต้องการอะไร เมื่อเกิดปัญหา ควรจะหันหน้าเข้าหากัน ช่วยกันแก้ไขในสิ่งที่เกิดขึ้น

วัยรุ่นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ เป็นวัยที่สับสนว่าจะต้องปฏิบัติอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับวัย ในเรื่องซึ่งให้เห็นถึงการเดินทางผิดของวัยรุ่น ซึ่งหันไปพึ่งยาเสพติด เรื่องการคบเพื่อนเป็นส่วนประกอบในชีวิตที่สำคัญมาก ถ้าเราคบเพื่อนก็จะมีคิด้วย ไม่ดีก็จะไม่ดีตาม การปรับตัวเข้ากับเพื่อนมีหลายวิธี ไม่จำเป็นต้องทำตามเพื่อนทุกอย่าง เราควรนำสิ่งที่คิดว่าดีและเข้ากับเพื่อนได้เฉพาะในทางที่ดีมาแสดงออก แต่อันเข้ากันไม่ได้ควรจะปรับตัวใหม่ ไม่ใช่ทำตามทุกอย่างเพราะเพื่อนอาจทำให้เราเสียคนได้ เรื่องการเรียน เราควรตั้งใจเรียนเพื่อพ่อแม่จะได้ปลาบปลื้มใจ

ในด้านการเผชิญปัญหา เมื่อเจอปัญหาไม่ควรหลีกเลี่ยง ควรจะยอมรับและแก้ไขปัญหาลูกให้ถูกวิธี เมื่อน้ำพุรู้ว่าสิ่งที่คนทำไปนั้นผิด ก็ไปสารภาพกับแม่เพื่อขอเงิน ไปรักษาคิด เมื่อเผชิญปัญหาร้ายแรงไม่ควรคิดแก้ปัญหาด้วยคนเดียว ควรปรึกษาพ่อแม่เพื่อหาทางออกที่ดีที่สุด

ในตอนแรกน้ำพุคิดที่จะไปเลิกที่ถ้ากระบอกซึ่งการเลิกอดขนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย การที่น้ำพุมีแม่คอยให้กำลังใจจึงเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งทำให้น้ำพุเลิกยาได้สำเร็จ ยาเสพติดไม่ใช่สิ่งโก้เก๋ การรื้อฟื้นทำความรู้จักกับมันมีแต่จะทำให้เสียเวลา เสียงาน เสียอนาคตและยังพลอยทำให้คนรอบข้างเสียใจไปด้วย ที่สำคัญตัวของวัยรุ่นเอง ควรจะมีสติ ชัยยังตั้งใจให้มาก เมื่อมีปัญหาควรที่จะเข้าหาผู้ใหญ่ เพราะการตัดสินใจด้วยตนเองอาจจะไม่รอบคอบพอ เนื่องจากขาดประสบการณ์ อาจทำให้ตัดสินใจผิดพลาดได้ หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่ดี ที่น้ำพุได้รู้เป็นตัวอย่าง เมื่อเข้าไปข้องแวะกับยาเสพติด จะเกิดผลอย่างไร รวมถึงผู้ปกครองควรให้คำแนะนำลูกๆ คอยชี้แนะในเรื่องการดำเนินชีวิต

หนังสือสองเล่มที่ข้าพเจ้าแนะนำให้ทุกท่านได้อ่านนั้น เป็นหนังสือที่ให้ประโยชน์แก่ตัวท่านเอง อีกทั้งยังได้ส่งเสริมให้คนไทยอ่านหนังสือภาษาไทย อักษรไทยและการเผยแพร่แก่ผู้อื่น โดยการเขียน และการออกเสียงภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง ภาษาไทยมีความงดงามอันเป็นความภาคภูมิใจ ทั้งเป็นหลักฐานและมรดกทางวัฒนธรรมที่ควรดำรงไว้ให้คงามตลอดไป เป็นภาษาที่มีเอกลักษณ์ในตัวเอง แสดงให้โลกรู้ว่าประเทศไทยก็เป็นประเทศที่มีอารยะ คือมีวิวัฒนาการผูกพันกับสังคมและเป็นกำแพงต่อต้านอิทธิพลต่างชาติได้ ภาษาไทยจึงงดงามด้วยสุนทรียะ การใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง เป็นการสืบสานวัฒนธรรมในด้านภาษาได้อีกทางหนึ่ง ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจที่คนไทยให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับการอ่านหนังสือ ปลื้มใจแทนบรรพบุรุษไทยที่ยอมสละชีพพลีตนเสียเลือดเนื้อขลุ่ยขลุ่ยทองเล่มนี้ ให้คงความงดงามบนแผนที่โลกอย่างสง่างาม นับจากวันทีนี้เป็นต้นไป เมืองไทยจักเจริญก้าวหน้าขึ้น เพราะสมาชิกในชาติให้ความสำคัญกับการอ่านและสามารถนำความรู้ที่นำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

การอ่านหนังสือ คือการอ่านความคิด ที่ทำให้ผู้อ่านแตกความกระจ่างไปได้ รู้ทุกสิ่งทุกอย่างในพื้นห่อรอบรู้ในทุกๆ เรื่อง ยิ่งอ่านมาก ยิ่งรู้มาก ทุกสิ่งทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นความดีหรือความไม่ดี ที่เรารู้และใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจเหล่านั้น เริ่มจากการอ่านหนังสือทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นการอ่านหนังสือจึงเป็นการทำงานทางความคิด ที่มีแต่จะงอกงามเป็นสติปัญญา เป็นบ่อเกิดแห่งอาวุธและเป็นชุมทรัพย์ที่จักใช้ได้ไม่หมดไม่พร่อง ไม่มีใครแย่งชิงไปได้

ข้าพเจ้าขอเชิญชวนทุกท่านให้อ่านหนังสือที่ข้าพเจ้าแนะนำและหนังสือต่างๆ ทุกเล่ม แล้วท่านจะพบแสงสว่างในความดำของท่าน คนที่ประสบความสำเร็จในชีวิต หรือคนที่มีความสุขที่สุดในโลก เริ่มจากการอ่านหนังสือทั้งสิ้น หนังสือเปรียบเสมือนดวงมณีแห่งชีวิต ที่พาท่านไปสู่ความสำเร็จได้ เพียงแค่ท่านหยิบหนังสือขึ้นมาอ่าน

นอศุภชัย รัตนสิงห์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เพชรบุรี

ว่าด้วยเรื่อง “ลัทธิ” ระหว่างเพศชาย-เพศหญิงใน “วิถีคนกล้า” และ “เมืองลับแล”

ผลงานนักเขียนล้านนา “มาลา คำจันทร์”

ในบรรดานักเขียนล้านนานั้น มาลา คำจันทร์ หรือชื่อจริงว่า เจริญ มาลาโรจน์ เป็นอีกคนหนึ่งที่มีผลงานโดดเด่นและได้รับความนิยมนักอ่านอย่างแพร่หลาย เอกลักษณะเฉพาะตัวในงานเขียนของนักเขียนผู้นี้คือ กลิ่นอายของวัฒนธรรมล้านนาที่นำมาเรียบร้อยด้วยภาษา ผูกกระทวเป็นเรื่องราวให้คนอ่านสัมผัสได้อย่างซาบซึ้งประทับใจ หลายครั้งคงจจำจำจวนต์ผสมหมอน้ำพระราศุอินทร์แขวน นวนิยายรางวัลซีไรต์ปี 2534 และอีกหลายครั้งเช่น หมูบ้านอาบจันทร์ วิถีคนกล้า และเมืองลับแล เป็นนวนิยายอีกสองเรื่องที่จะแนะนำให้เข้าไปสัมผัสกลิ่นอายความเป็นชนบทของถิ่นเมืองเหนือ ทั้งวิถีชีวิตบนคอกและค่านานาเล่าขานประจำถิ่นที่ชวนค้นหา

วิถีคนกล้า เป็นเรื่องราวความลึกลับทางวัฒนธรรมความเชื่อความศรัทธาของผู้คนในหมู่บ้านชาวเขาเผ่าหนึ่ง ซึ่งยึดมั่นและดำเนินชีวิตตามคำกล่าวที่ว่า “ผู้ชายต้องกล้า ผู้หญิงคือแรงงาน” แต่ทุกคนก็ต่างทำหน้าที่ของตนอย่างดีที่สุดตามวิถีประเพณี ผู้เขียนได้เสนอภาพชายหนุ่มผู้สืบเชื้อสายจากผู้นำและนักรบผู้ยิ่งใหญ่ซึ่งต้องการเดินทางร่อนเร่ทำบรรพบุรุษของตนท่ามกลางวิถีการปกครองที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตอีกทั้งยังเสนอภาพวัฒนธรรมประเพณีอันสืบเนื่องมาจากความเชื่อทางค่านิยมคติศรัทธา ซึ่งเป็นสิ่งลึกลับน่าค้นหา น้อยคนนักที่จะมีโอกาสเข้าไปสัมผัสถ้าไม่ใช่ผู้ที่คุ้นเคยสัมผัสพร้อมกันที่กำหนดไว้ทุกประการ

จุดเด่นของโครงเรื่องวิถีคนกล้า คือ การนำเสนอความเชื่อมากรอบกำหนดขอบเขตการดำเนินชีวิตของตัวละคร อันได้แก่ ความเชื่อในภูตผี ความเชื่อในอาคม และสิ่งที่ทำให้เรื่องนี้น่าสนใจมากขึ้นอีกเห็นจะเป็นกลวิธีในการลำดับเนื้อเรื่องที่โยงถึงกันทุกตอน มีปัญหาเล็กๆ เสมือนสะพานที่ทอดเป็นทางเพื่อนำผู้อ่านไปสู่ฉากต่อไปนั่นเอง มาลา คำจันทร์ ได้อาศัยข้อมูลจากการอ่านผสมผสานกับการพบปะคลุกคลีกับชาวบ้าน และนำมาคลุกเคล้าปลูกปั้นกลายเป็นเรื่องราวชวนคิดชวนผู้อ่านจะเห็นภาพสะท้อนความเป็นจริงของมนุษย์ที่พยายามแสวงหาวิถีทางที่จะนำไปสู่อำนาจ โดยไม่คำนึงถึงผู้ที่ได้รับผลกระทบจากวิถีทางนั้น นับว่านวนิยายเรื่องนี้เป็นเสมือนกระจกบานใหญ่ที่ส่องสะท้อนภาพต่างๆ ให้ผู้อ่านได้เห็นภาพชัดเจนมากที่สุดเท่าที่เดียว

แก่นเรื่องหรือความคิดสำคัญที่ มาลา คำจันทร์ ต้องการเสนอ คือความจริงที่ว่า “ณ ดินแดนสูงสุดมนุษย์ยังใฝ่ฝันถึงสิ่งที่สูงกว่า” ซึ่งกล่าวง่ายๆ คือการไม่รู้จักพอของมนุษย์นั่นเอง การแสวงหาอำนาจที่จะเชิดชูตนให้อยู่เหนือผู้อื่น แม้ว่ามือที่จับนั้นจะแข็งแรงและมั่นคงได้ด้วยเลือดและน้ำตาของผู้คนที่คนก็ตาม นวนิยายเรื่องนี้จึงสะท้อนความรู้สึกลึกซึ้งของมนุษย์ได้อย่างครบถ้วน ตามจุดประสงค์ของผู้เขียนที่ต้องการให้เรื่องราวสมมุติเป็นเรื่องเตือนใจมนุษย์ทุกคน

นวนิยายทุกเรื่องมีแก่นเป็นสิ่งสำคัญที่สุด แต่หากแก่นเรื่องเหล่านั้นมิได้ถูกถ่ายทอดลงไปในตัวละครที่ดีแล้ว นวนิยายเรื่องนั้นก็จะมีแต่รูปแบบ ดังนั้นตัวละครจึงมีบทบาทสำคัญมากในการทำหน้าที่สื่อให้ผู้อ่านทราบถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในท้องและความหมายที่แท้จริงที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ

วิถีคนกล้า ก็เช่นกัน นอกจากมีแก่นเรื่องที่น่าสนใจแล้ว ตัวละครแต่ละตัวที่ใช้เป็นสื่อถ่ายทอดเรื่องราวก็มีเอกลักษณ์และแนวทางชีวิตเฉพาะตัว เป็นคุณสมบัติของตัวละครที่ดีประการหนึ่ง ผู้เขียนได้สมมุติตัวละครเด่นให้มีบทบาทที่โดดเด่นหัวตัว คือ จ่อปา, หนะแอ, หนะมี จอมุ และปูแอน

ข้อปาถมถของเรื่อง เด็กหนุ่มที่เข้าใจอยู่เสมอว่าเป็นลูกของชาวบ้านธรรมดา แต่แท้ที่จริงแล้ว เขาเป็นลูกของปู่แฉกผู้เป็นหัวหน้าเผ่านี้ จอปาอยู่ในตระกูลหมี่ดำ ซึ่งเป็นเชื้อสายของนักรบผู้กล้าหาญ ชอบแสวงหาวิถีทางที่จะก้าวเดินตามรอยเท้าของบรรพบุรุษเชิงวิถีคนกล้า เขาจึงเป็นภาพของคนที่มีความทะเยอทะยานสูง มีความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้าไม่รู้จักคำว่า “พอ” เมื่อได้สิ่งที่ต้องการแล้วก็ยังแสวงหา สิ่งที่สูงกว่า แสวงหาหนทางที่จะได้ครอบครองอำนาจ แม้วิธีการนั้นจะผิดจริตก็ตาม “ข้ารู้ว่าข้ามีอำนาจเหนือสัตว์ เหนือผู้หญิง ข้าอยากรู้ว่าอำนาจข้าจะมีเหนือผีหรือไม่”

มาลา คำจันทร์ ได้เสนอแนะให้เห็นวิถีการใช้อุดมการณ์ของคนที่แตกต่างกัน อุดมการณ์ที่จะแสวงหาทางที่จะเดินบนวิถีคนกล้า โดย “ทำให้คนอื่นกลัว ทำให้ไม่กลัวคนอื่น” จอปาพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งอุดมการณ์ ในขณะที่ปู่แฉกให้อุดมการณ์นี้อย่างรอบคอบและใช้เพื่อการแก้ปัญหา พร้อมทั้งชักชวนผู้อื่นให้ใช้อุดมการณ์นี้อย่างถูกวิธีตามจริต

หนะมอและหนะมี คือตัวแทนของผู้หญิงที่ยอมอยู่ได้อำนาจของเพศชาย จริตของเผ่ากำหนดให้เพศหญิงเป็นแค่ชนชั้นแรงงาน ไม่มีสิทธิกำหนดแนวชีวิตตนเอง เป็นฉากหนึ่งของวิถีชาวเขาห่างไกล แต่ความจริงแล้วฉากดังกล่าวก็ยังฉายชัดอยู่ในทุกสังคม ไม่ว่าจะเป็นชนบทหรือเมืองใหญ่ที่มีความศิวิไลซ์ กลุ่มชนนี้ผู้ชายเป็นใหญ่กว่าผู้หญิงทุกคน ยกเว้นแม่ย่า เพราะผู้ชายมีหน้าที่ปกป้องคุ้มครองหมู่บ้าน ส่วนผู้หญิงมีหน้าที่ทำงานทุกอย่างแทนผู้ชาย โดยไม่มีสิทธิ์เรียกร้องใดๆ นอกเสียจากผู้ชายจะเต็มใจช่วยเหลือ เป็นมุมมองหนึ่งซึ่งอาจจะขัดกับความรู้สึกของผู้อ่านที่ถนัดในสิทธิสตรี แต่หากมองอีกมุมหนึ่ง เรื่องนี้จะทำให้เราเห็นความสำคัญในสิ่งที่คนรุ่นก่อนได้รณรงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิสตรีในปัจจุบัน

นวนิยายเรื่องนี้นอกจากเป็นเสมือนเครื่องเตือนใจไม่ให้หลงระเห็จไปกับจิตใต้สำนึกเบี่ยงลัดของมนุษย์มากเกินไปแล้ว ยังอาจเป็นงานเขียนเชิงสารคดีที่ให้ความรู้เกี่ยวกับชาวเขาทางตอนเหนือของไทยได้ส่วนหนึ่งไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเขาในแต่ละวันที่มีเกร็ดให้เห็นตลอดเรื่อง เช่น ประเพณีการลงช่วง (ร่วมประเวณี) ประเพณีการเลือกแม่ย่า ซึ่งต้องใช้หญิงสาวพรหมจรรย์ และแม่ย่าที่ได้รับเลือกจะต้องลงช่วงกับปู่แฉกและผู้ชายอีกหลายคน หากทนได้จะได้รับทุกสิ่งทุกอย่างและหากตายจะได้รับการนับถือบูชา ประเพณีกินข้าวใหม่ พิธีฟันดาบกินข้าวใหม่ ชาวบ้านจะนำข้าวมากองไว้ให้ปู่แฉกกับแม่ย่า และหลังจากเลิกงาน ผู้หญิงทุกคนมีสิทธิเลือกผู้ชายทุกคนลงช่วงด้วย ด้านความเชื่อความศรัทธาของกลุ่มชนชาวเขาที่ถ่ายทอดปลูกฝังความเชื่อและยึดถือปฏิบัติเพื่อควบคุมและปกครองกลุ่มชนให้อยู่ได้ ความเชื่อด้านอาคมที่ถ่ายทอดผ่านปู่แฉก (ผู้ที่สามารถติดต่อสื่อสารกับบรรพบุรุษและภูตผีได้) การดื่มน้ำสาบาน เป็นต้น เหล่านี้คือวัฒนธรรมทางความเชื่ออันถือว่ามีความบริสุทธิ์ของท้องถิ่นแต่ละกลุ่มชนที่ยังมิได้เจือปนแปดเปื้อนกับสังคมเมืองเลย

เมืองลับแล เป็นนวนิยายที่เลียดพิภพเป็นตอนๆ ในนิตยสาร *สกุลไทย* โดย มาลา คำจันทร์ ได้หยิบเอาแก่นกลางของเรื่องเล่าตำนานพื้นเมือง เมืองลับแล ที่คนไทยส่วนใหญ่รู้จักกันดีมาแตกคอกออกกลายเป็นรูปเป็นเรื่อง นำเสนอเรื่องราวการใช้ชีวิตของชาวชนบทที่ยึดธรรมะเป็นที่พึ่ง ดำเนินชีวิตตามความเชื่อ ความลึกกลับ ความเป็นมาของเมืองลับแลแม้จะวางเลือน แต่ตำนานเรื่องเมืองลับแลนั้นก็มีการเล่าขานกันมาช้านาน บ้างก็ว่าเป็นเมืองที่ถูกซ่อนอยู่ในป่า บ้างก็ว่าเป็นเมืองแม่ย่า แต่ในเรื่องนี้ ผู้เขียนได้จินตนาการให้เป็นเมืองแม่ย่า เป็นเมืองที่ผู้หญิงถูกขึ้นเป็นใหญ่ครองเมือง และกีดกันสิทธิของผู้ชาย “หญิงเป็นนาย ชายเป็นข้า” โดยสอดแทรกเรื่องราวการดำรงชีวิตของชาวชนบททุกแง่มุม และปิดท้ายเรื่องไว้ให้ผู้อ่านได้จินตนาการต่อไป

จุดเด่นของโครงเรื่อง *เมืองลับแล* คือการนำธรรมะและความเชื่อในเรื่องต่างๆ มาใช้ในการดำเนินชีวิตตัวละคร เพื่อจะช่วยคลี่คลายปัญหา เช่น การที่ชาวบ้านของจอมแสงมีหลวงปู่เป็นที่พึ่งเมื่อยามเจ็บไข้ การเซ่นไหว้แม่น้ำของชาวไทยเวียง ความลึกกลับของเมืองลับแลที่เหมือนคังเมืองที่ตั้งอยู่ในม่านหมอกคล้ายกับจะแลเห็นแต่เพียงกะพริบตาที่หายไปเช่นเดียวกับชื่อเมือง

โครงเรื่องจัดอยู่ในประเภทโครงเรื่องแบบดั้งเดิมที่ เน้นความสำคัญของเหตุการณ์ โดยให้ตัวละครเอกเป็นผู้เผชิญหน้ากับเหตุการณ์และปัญหาต่างๆ ของเรื่อง ซึ่งเป็นวิถีดั้งเดิมที่ผู้แต่งทุกอย่างก็คลี่คลายไปสู่จุดจบของเรื่อง

มาลา คำจันทร์ ได้ชี้ให้เห็นสังขรณ์แห่งชีวิตมนุษย์ เกิดมาต้องพบกับความสุขและความทุกข์สลับกันไป ไม่มีใครในโลกนี้ที่พบพานแต่ความสุขหรือความทุกข์เพียงอย่างเดียว เส้นทางชีวิตของทุกคนมิได้โรยด้วยกลีบกุหลาบหรือเต็มไปด้วยขวากหนามเสมอไป ผู้เขียนได้ชี้ให้เห็นการใช้ธรรมะ ความเชื่อและความศรัทธา มาช่วยคลี่คลายปัญหา และสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของชาวชนบทที่มีความผูกพันกับวัดและธรรมชาติ รวมความเสมอภาคกันระหว่างชายหญิง ถ่ายทอดผ่านวิถีของตัวละครที่สมมุติขึ้นในฉากของเมืองเชียงคัง

ผู้เขียนได้จินตนาการเมืองเชียงคังให้เป็นเมืองที่ผู้หญิงเป็นใหญ่ และกีดกันเพศชาย ต่อมาในสมัยที่นางจ๋วนมิ่งเมืองเป็นใหญ่ เวลาเดียวกันได้เกิดมีชายร่างใหญ่นาม “ขุนลอ” ผู้มีความคิดความอ่านตรงกันข้ามกับจารีตแห่งเมืองในเรื่องความไม่เสมอภาคระหว่างหญิงชาย และการเอาใจเอื้อนเปรียบจนถึงเส้นชีวิตของคนทั้งสอง สืบต่อมาเมื่อนางจ๋วนมิ่งเมืองเป็นใหญ่ ขุนลอสืบเชื้อสายขุนลอขึ้นมาเช่นกัน ความขัดแย้งคารบสองนี้เป็นเหตุให้เมืองเชียงคังแตกเป็นสอง กลายเป็นเมืองไทยเวียง และเมืองไทยซง เมืองไทยเวียงนับถือผู้หญิงกีดกันเพศชาย ส่วนเมืองไทยซงนับถือเพศชาย ซึ่งเรื่องเหล่านี้ก็ล้วนแล้วแต่มีอยู่ทุกยุคทุกสมัย ทุกชนชั้น ทุกสังคม แม้ปัจจุบันรัฐธรรมนูญ ระบุเรื่องราวของสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์อย่างเด่นชัด แต่เราคงปฏิเสธไม่ได้ว่าสิ่งที่ระบุกับสิ่งที่คนเรานำมาใช้ปฏิบัติบางครั้งก็เหมือนเส้นขนานกัน

ผู้เขียนได้บอกเล่าเรื่องราวผ่านตัวละคร ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพได้จริงตามจินตนาการของผู้เขียน ถึงแม้จะคล้ายว่าเรื่องนี้เหมือนเรื่องเกินจริง แต่ด้วยเหตุที่เรามากจะคุ้นเคยกับตำนานปรัมปราเรื่องเมืองลับแลคล้ายกันทุกคน ทำให้อยากที่จะค้นหารายละเอียดตามแกนเรื่องที่ได้อ่านมาแต่ครั้งเยาว์วัย

ผู้เขียนสร้างตัวละครที่มีบทบาทเด่นและสำคัญอยู่หกตัว ได้แก่ จอมแสงลูกชายของพรานวงและตีเวียง หนุมร้างใหญ่ หน้าตาคนดังคนงามสมชายชาตรี เก่งการใช้อาวุธ ขยันทำมาหากิน มีสัจจะ มั่นคงในความรัก ซื่อสัตย์ต่อหญิงคนรัก อ่อนน้อมถ่อมตน เชื้อฟังกำสั่งสอนของผู้ใหญ่ มีน้ำใจต่อคนรอบข้าง และรักเพื่อนยิ่งชีวิต มีเพื่อนรักที่คบกันมาแต่เยาว์วัยที่ชื่ออิมมิ่ง ลูกของพรานเมือง เป็นคนพูดจาขวานผ่าซาก แต่มีความเป็นมิตรแท้และเอื้อเฟื้อผู้อื่น แต่ลึกๆ มีความทะเยอทะยานสูง

นางจ๋วน ผู้เป็นนางมิ่งเมืองคนเก่าของไทยเวียง หน้าตาเหยี่ยวขนราวกับแรงเฉาเผ่าสุสานร้างไร้ซากศพกิน แต่เป็นผู้มีบทบาทอย่างมากต่อเมือง รอบคอบมีสติ คิดการณ์ไกล รู้จักการวางแผนที่ดี พุดจาตรงไปตรงมาไม่รักษาน้ำใจคน นางจึงเมืองหญิงผู้มีบทบาทยิ่งในเมืองเชียงคัง อาวุธขึงน้อง หน้าตาคนงาม แต่มากู้ ผู้หลงรักจอมแสง มีความรักใหญ่ใฝ่สูง และเป็นภักษณ์ของที่ไม่มีมีความพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ และยังมีตัวละครหลายตัวที่แท้จริงมีบทบาทของสังคมเข้ามาเกี่ยวพันโยงใยและมีอิทธิพลต่อเหตุการณ์ที่แสดงออกแม้อาจเวลาจะผันผ่านแต่สถานที่จะทำให้คนผันแปร แต่จิตใจสำนึกของคนย่อมเก็บงำและพร้อมที่จะเปิดเผยออกมาให้เห็นเมื่อจำเป็น

ด้วยเหตุที่ มาลา คำจันทร์ มีพื้นเพผูกพันกับธรรมชาติแห่งล้านนา ดินแดนที่อ้อมอ้อมด้วยขุนเขาและเมฆหมอก งานเขียนของเธอทุกเรื่องจึงมีฉากแห่งธรรมชาติปรากฏอย่างงดงาม อย่างเรื่องนี้ ผู้เขียนได้พรรณนาหมู่บ้านจอมแสงที่มีป่าไม้ทุกสมบูรณ์ มีสัตว์น้อยใหญ่ ตั้งแต่กระแต กระต่ายป่า จนถึงอีเห็นฟาน กวาง มีแม่น้ำ ห้วย หนอง คลอง บึง อันแสดงถึงระบบนิเวศวิทยาที่อุดมสมบูรณ์ยิ่ง โดยมีคนเป็นผู้พึ่งพิงอิงอาศัยกันอยู่อย่างอบอุ่น การใช้ชีวิตอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อที่บรรพบุรุษถ่ายทอดต่อๆ กันมา ภาพ ชาวบ้านที่สร้างบ้านด้วยแฝก ฝาบ้านมาจากไม้ไผ่ การหาน้ำจากลำห้วยขึ้นช้าไวใหม่และควั่นไฟจากกระท่อมชิงเขา เหล่านี้คือภาพที่คนเมืองในปัจจุบันแทบไม่เคยเห็นหรือสัมผัสเลย

จากกระท่อที่ทุกๆ คนต้องอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน ไม่อาจทำให้เห็นความเป็นจริงได้อย่างดั่งแท้ อยากให้ลองใช้แว่นขยายส่องเรื่องนี้เป็นดังกระจอกบานใหม่ของท่าน รับรองได้ว่าหากได้สัมผัสสระจากทั้งสองบานนี้แล้วจะไม่คิดหวัง ยินยอมได้จากข้อเขมของชนหลายๆ คน อีกทั้งยังทำให้ทุกๆ สิ่งที่ย้อนลึกลับอยู่ภายใต้จิตสำนึกของท่านสะท้อนออกมาให้เห็นอย่างชัดเจน แม้แต่ท่านให้เสร็จแล้ว อย่าลืมเก็บสิ่งที่ท่านเห็นไว้ที่เดิม ในที่ที่ถึงนั้นควรจะอยู่ชั่ววันรันดร์

น.ส. สมถวิล สุขเลี้ยง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนราธิวาส จ. นราธิวาส

คนกล้าที่หมู่บ้านอาบันทร์

คุณเคยคิดไหมว่าจะมีหนังสือที่อ่านแล้วทำให้ผู้อ่านตระหนักถึงพลังที่มีอยู่ในตนเอง หรือบันดาลให้เกิดความรู้สึบบางสิ่งบางอย่าง เมื่ออ่านต่อไปคุณก็จะพบว่าชีวิตเล็กๆ ของเราหนึ่งชีวิต ชีวิตที่บางคนถามตัวเองเสมอว่า เรามีกิเลสทำไม ถ้าหากคุณได้รับรู้เรื่องราวของพวกเขาก่อนแล้ว คุณจะรู้ว่าเราก็สามารถทำประโยชน์ให้สังคมได้มากมาย ทำสิ่งดีๆ เพื่อผู้อื่นและเพื่อความสุขใจตามวิถีของตนเอง

คนกล้า หนังสือสารคดีเล่มนี้ทำให้ฉันรู้สึกเช่นนั้น งานเขียนเชิงสารคดีอย่างคนกล้า หลายๆ คนอาจมองว่าเป็นหนังสือที่น่าเสนอเรื่องราวความเป็นจริง เฉกเช่นหนังสือสารคดีทั่วๆ ไป แต่ด้วยลีลาการเขียนของผู้แต่ง คุณวันชัย คันติวิทยาพิทักษ์ ที่สร้างสรรค์ข้อเท็จจริงเหล่านี้ให้มีชีวิตชีวา กลายเป็นนิยายชีวิตที่น่าติดตามเล่มหนึ่ง แม้อ่านตั้งแต่ต้นจนจบก็ไม่มีรู้สึกเลยว่านี่ฉันกำลังอ่านหนังสือสารคดีอยู่หรือ คนกล้า บอกเล่าเรื่องราวชีวิตของบุคคลห้าคน ทั้งที่มีชื่อเสียงโด่งดังหลายๆ คนอาจเคยได้ยินชื่อ แต่ก็ไม่เคยรู้ว่าชีวิตจริงของพวกเขาคืออย่างไร

ถ้าหากคุณมีโอกาสดำรงคนกล้า เหมือนที่ฉันได้อ่านครั้งแรกด้วยความบังเอิญ หนังสือเล่มนี้ซ่อนตัวอยู่ในชั้นไม้เก่าๆ ของห้องสมุดประชาชน ฉันรู้เลยว่าไม่มีเหตุผลใดๆ ที่ฉันจะต้องพลาดหนังสือเล่มนี้ หน้าปกหนังสืออันโดดเด่นสะดุดตาด้วยรูปบุคคลทั้งห้า คือ พระเจ้าตากสินมหาราช ม.จ. สิทธิพร กฤดากร พ. พระ เพื่อ หริพิทักษ์ และ สืบ นาคะเสถียร คนทั้งห้าล้วนแตกต่างกันด้วยวิถีชีวิตและการทำงาน แต่ทุกคนมีสิ่งหนึ่งที่เหมือนกันคือความเป็นคนที่ไม่ได้มีความหมายแค่คนธรรมดาคนหนึ่ง คนกล้าที่มีจิตวิญญาณของนักสู้ยืนหยัดในคุณธรรม และยึดมั่นในอุดมการณ์ของตนเอง เกิดมาเพื่อทำประโยชน์ให้ผู้อื่นมากกว่าเพื่อตนเอง

คนกล้า บอกเล่าเรื่องราวชีวิตของพวกเขามา โดยมีผู้แต่งเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดข้อเท็จจริงด้วยภาษาที่เรียบง่าย แต่ไม่ได้ทำให้ความเข้มข้นของเรื่องจริงลดลงเลย ชีวิตการต่อสู้ของพระเจ้าตากสิน ที่ท่านทรงมุ่งมั่นในการกู้เอกราชให้ชาติไทยกลับคืนมา หรือชีวิตและความตายของ สืบ นาคะเสถียร ที่ฉันอ่านเรื่องราวของเขาแล้วซาบซึ้งใจไม่รู้จักเบื่อ อ่านทุกครั้งล้าคอกก็ตื่นตัวทุกที ฉันไม่อยากจะเชื่อเลยว่าบนโลกใบนี้คนที่ยอมเสียสละชีวิตอันมีค่าของตนเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม สืบ นาคะเสถียร พยายามทุกวิถีทางเพื่อรักษาป่าห้วยขาแข้ง จนได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกโลก ฉันเกือบห้ามน้ำตาตนเองไม่อยู่เมื่ออ่านถึงข้อความที่ว่า “สืบ นาคะเสถียร รอวันนี้มานาน นาน พอจะรู้ว่า มีเพียงเสียงปืนนัดเดียวเท่านั้นที่จะทำให้ความฝันของเขาเป็นจริงได้” ต้องยอมรับว่าผู้แต่งสามารถใช้สำนวนภาษาในการเขียนสารคดีที่เข้าถึงอารมณ์และความรู้สึกของผู้อ่านอย่างจริง

ฉันอยากให้เพื่อนหรือนักอ่านท่านอื่นๆ ที่ชื่นชอบงานเขียนเชิงสารคดีหรือได้ลองอ่านหนังสือเล่มนี้ เมื่ออ่านคนกล้า จบแล้วลองถามตัวเองดูบ้างว่าชีวิตนี้เคยคิดที่จะทำอะไรเพื่อผู้อื่นบ้างหรือไม่ คุณจะเกิดมาท่ามกลางชาติตระกูลอันสูงส่งหรือมีชีวิตที่ต้องต่อสู้ดิ้นรนอย่างชนชั้นธรรมดา ขอเพียงมีความตั้งใจจริงเท่านั้น ม.จ. สิทธิพรพิสุจน์ให้เห็นว่าความเป็นเจ้าไม่ส่งผลใดๆ ต่อความแน่วแน่ในอุดมการณ์ที่จะเสียสละชีวิตนี้เพื่อชาวไร่ชาวนา มุ่งมั่นพัฒนาการเกษตรของไทย ตามแนวทางของท่าน พ. พระ หรือพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าพิริยวงศานุเดช เจ้าคาราทอง ราชานักแข่งรถแห่งสยาม ที่แม้จบจนวาระสุดท้ายของชีวิต ท่านก็ยังยืนหยัดในเจตนารมณ์ที่จะช่วยเหลือผู้อื่น ขณะเดียวกันที่วิญญาณขบถของชายชื่อเพื่อ หริพิทักษ์ บั่นปลายของชีวิตทั้งในฐานะครูผู้ยิ่งใหญ่กับบทบาทนักอนุรักษ์ที่อุทิศตัวเพื่อการบูรณะสมบัติของชาติ เรื่อง

ราวของพวกเขาทุกคนในหนังสือเล่มนี้อาจกระตุ้นพลังแห่งความดี ความศรัทธา ความกล้า และมุ่งมั่น ที่มีอยู่ในตัวคุณออกมา

หากฉันจะเปรียบ *คนกล้า* เป็นคั้งเพชรก็คงเป็นเพชรที่เจียรไนด้วยความคิดการเขียนเรียงด้วยถ้อยภาษาการเขียนอันเฉียบคม แล้วคุณล่ะจะยอมพลาดการอ่านหนังสือดีๆ ที่มีคุณค่าเล่มนี้ได้อย่างไร

ฉากและบรรยากาศ ฉันคิดว่าเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ช่วยให้เรื่องน่าติดตาม กระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการ และความประทับใจ จะดีไปกว่านั้น หากผู้เขียนสามารถนำบรรยากาศของเรื่องมาตีความให้เห็นภาพในแง่มุมที่แปลกออกไปจากเดิม ยังทำให้เรื่องที่อ่านมีความน่าสนใจมากขึ้น ดังเช่น *หมู่บ้านอาบจันทร์* วรรณกรรมเยาวชนที่เป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับเด็กๆ และครอบครัวที่อาศัยอยู่บนคอกสูง วิถีชีวิตชาวเขาที่คนพื้นราบมักจะเรียกพวกเขาว่า “กะเหรี่ยง ยางกะเลอ” แต่ที่พวกเขาเรียกกันว่า “ปายกะซอ”

หมู่บ้านอาบจันทร์ เป็นหนังสือที่นักเขียนรางวัลซีไรต์ มาลา คำจันทร์ แต่งขึ้นจากชีวิตช่วงหนึ่งที่ได้เคยไปใช้ชีวิตเป็นครูสอนเด็กๆ บนคอก วรรณกรรมเรื่องนี้ทำให้เราได้สัมผัสชีวิตที่สงบ ไร้แสงสี คั่นรณอยู่ท่ามกลางความโดดเดี่ยว กันดาร ความรักระหว่างเพื่อน ความผูกพันระหว่างเด็กๆ กับครอบครัวและความห่วงหาของชุมชนกับป่า แม้ว่าพวกเขาจะไม่มีเครื่องอำนวยความสะดวกใดๆ ไม่มีหมอ ไม่มีโรงเรียน แต่ป่ากะซอกก็มีวัฒนธรรม ภูมิปัญญาพื้นบ้าน ที่สามารถถ่ายทอดกันมาลูกชั่วหลาน

ผู้เขียนได้ให้ความรู้เกี่ยวกับวิถีการดำรงชีวิตของชาวปายกะซอ เป็นความรู้ที่หาไม่ได้ในโรงเรียนทั่วไป แต่ได้จากโรงเรียนแห่งชีวิต เช่น การใช้ยาสมุนไพรรักษาโรคแบบดั้งเดิม กฎเกณฑ์ที่เคร่งครัด เช่น เรื่องจารีตประเพณี ชายหญิงจะสมสู่กันหรือไม่ได้เด็ดขาด หรือประเพณีการนับถือผีหลวง บูชาเช่นไหว้ผีบรรพบุรุษ ฉะนั้นคนเมืองอย่างพวกเราที่เรียกตนเองว่า “ผู้เจริญ” บางทีชาวปายกะซอน่าจะเป็นผู้ที่เจริญกว่าเสียอีก ความเจริญไม่ได้วัดที่ความก้าวหน้าสมัยเสมอไป แต่วัดกันที่จิตใจมากกว่า สังคมที่คนมีจิตใจดีงาม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สมควรเรียกตนเองว่า “ผู้ที่เจริญแล้ว”

จุดเด่นและความน่าสนใจในกลวิธีการแต่งเรื่องนี้ ประเมินจากความรู้สึกของฉันอยู่ที่ผู้เขียนสามารถบรรยายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยภาษาที่สละสลวย อย่างเช่น บทที่ 2 ลมหนาวได้พัดพาความหนาวเย็นมาเยือนหมู่บ้านเหล่าเกวคิ (ชื่อหมู่บ้านตามท้องเรื่อง) ผู้เขียนได้บรรยายว่า “ลมหนาวพัดรุนแรง เวลามันผ่านช่องแคบของหุบเขาจะดังเหมือนเสียงร่ำไห้ของคนที่อยู่ในโลกมืด” หรือประโยคที่ว่า “หมู่บ้านก็จะหลับใหลในความอ่อนโยนของเดือนบนฟ้า เหมือนเดือนจะปลอบโยนเหมือนมันจะชลชยให้กับการ โยติอันโหดร้ายของลมหนาว” มันมีเสน่ห์ตรงการสร้างสรรค์เปรียบเทียบกับละมุนละไม แต่ได้ภาพชัดเจน บางบทผู้เขียนจบตอนด้วยประโยคที่ให้อ่านไปตีความคิดต่อเอาเอง จินตนาการเป็นเรื่องที่จำกัดความคิดไม่ได้ หรืออย่างความน่าสนใจของตัวละครและบทสนทนาที่มีความเป็นธรรมชาติ ให้อารมณ์ของการอ่านเหมือนกับเรากำลังอ่านหนังสือนวนิยาย รับรู้ถึงความร่าเริงของเด็กๆ ความสะเทือนใจ การพลัดพรากและลาจาก

ผู้เขียน มาลา คำจันทร์ ได้กล่าวไว้ในคำนำว่า ใช้เวลาถึงปีเศษในการแต่งวรรณกรรมเยาวชนเรื่องนี้ ฉันว่ามันเป็นสถิติที่ยกมาเกี่ยวกับการเสียไปจริงๆ ฉันโชคดีมากที่มีโอกาสได้อ่านวรรณกรรมเยาวชนเรื่องนี้ และฉันก็อยากให้เยาวชนคนอื่นๆ โชคดีเหมือนฉันเช่นกัน *หมู่บ้านอาบจันทร์* จะทำให้รู้ว่าในเวลาเดียวกันที่การดำเนินชีวิตของเราครอบงำไปด้วยเทคโนโลยีที่ขโมยไม่ได้ ในทางตรงกันข้าม ยังมีผู้คนส่วนหนึ่งดำรงชีวิตอยู่ได้ท่ามกลางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยมีความดีงาม และประเพณีที่ทุกคนยึดมั่นเป็นเครื่องหล่อหลอมจิตใจ

ฉันเห็นด้วยกับผู้เขียนที่ว่า คนคนเดียวยังไม่อาจตัดสินใจ อยากเชิญให้ไปสัมผัสเชื่อมโยงหมู่บ้านอาบจันทร์ นอกเหนือจากหนังสืออีกมากมายหลายเล่มรอให้อ่านอยู่ หนังสือก็เหมือนคนที่ต่างก็มีคุณค่าในตัวเอง อยู่ที่ว่าใครจะตีราคาคุณค่าของตนเองมากน้อยเพียงใด

นายสวนัฐ ตรีสาทร

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย เพชรบุรี

“ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน” และ “สิ่งมีชีวิตที่เรียกว่า คน”
สองรางวัลซีไรต์จากปลาปากาว วินทร์ เลียววาริณ

โรงเรียนประจำ/ชั่วโมงเรียน/ภาษาไทย/ชั้น ม. 5/รายงาน/รางวัลซีไรต์/วินทร์/คะแนนเก็บ/กลุ่ม 1/นวนิยาย/ประชาธิปไตย/เส้นขนาน/กลุ่ม 2/เรื่องสั้น/สิ่งมีชีวิต/คนวิจารณ์/นำเสนอ/หน้าชั้น/ฟัง/บันทึก/เพื่อน/คิดค้น/ชวนอ่าน/เปิดโลกกว้าง/ดำเนินชีวิต/...

ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน ผลงานสร้างสรรค์ของนักเขียนแนวทดลองนามว่า “วินทร์ เลียววาริณ” นวนิยายรางวัลดีเด่นจากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2538 รางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) พ.ศ. 2540 และหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชน (อายุ 16-18 ปี) พ.ศ. 2541-2542 วินทร์ เลียววาริณ ใช้ชั้นเชิงทางวรรณศิลป์ เรื่องวรั้งเหตุการณ์และบุคคลในจินตนาการเข้ากับเหตุการณ์และบุคคลจริงอย่างผสมกลมกลืน ผ่านความคิดคำนึงและบทสนทนาของตัวละครเอก ผู้เป็นเสมือนตัวแทนคนในชาติที่ได้รับผลกระทบจากความผันผวนทางการเมือง ตั้งแต่เริ่มเปลี่ยนแปลงการปกครองจนถึงปัจจุบัน

หนังสือเรื่องนี้ดำเนินเรื่องด้วยการจำลองภาพเหตุการณ์ทางการเมืองนับตั้งแต่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย (แม้จะไม่ใช่นิยายแบบเต็มใบก็ตาม) ในช่วงกว่า 60 ปีที่มีการพัฒนาระบอบประชาธิปไตย แต่ละยุคก็มีการถ่วงเท้านาจากกลุ่มบุคคลหนึ่งไปหาอีกบุคคลหนึ่งโดยผู้เขียนถ่ายทอดผ่านการดำเนินชีวิตของบุคคลสองคนที่แตกต่างกันในด้านการใช้ชีวิตและทางด้านอุดมการณ์ แต่ทั้งสองมีจุดหมายปลายทางเหมือนกัน นั่นคือเพื่อการได้มาซึ่งความสุขของบ้านเมือง สิทธิเสรีภาพที่เท่าเทียมกัน และได้มาซึ่งการมีประชาธิปไตยที่เต็มใบ แต่เดินเป็นแนวที่ขนานกันไปโดยไม่สามารถจะใช้วิธีร่วมกันได้

เริ่มตั้งแต่ชายชราสองคน คือ พล.ต.ต. ดุษฎี พันเข็ม (อดีตตำรวจฝีมือดี เป็นหนึ่งในตำรวจสมัยนั้นที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างซื่อสัตย์ ขอมหักไม่ยอมงอ ไม่โอนอ่อนไปตามอำนาจ) และหลวงภควัฒวิจิตร (อดีตบุรุษผู้มีสองด้าน เคยเป็นคุณหลวงผู้สูงศักดิ์ แต่ถูกความผันผวนทางการเมืองบังคับให้กลายเป็นโจร เลี้ยงชีพรับบ่อนเผด็จการ และต่อสู้กับมันด้วยวิธีการของเขาเอง มีความรักชาติไม่น้อยไปกว่ากลุ่มผู้มีอิทธิพลทางการเมืองในสมัยนั้น) มาพบกันอีกครั้ง และหวานร่ำลึกถึงความหลังตั้งแต่ที่พบกันครั้งแรก ในฐานะศัตรู ระหว่าง ร.ต.ต. ดุษฎี พันเข็ม และเสี่ยฮ้อย ในยุคเริ่มต้นการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตยที่มีแต่ความวุ่นวาย ซึ่งทั้งคู่ต่างได้รับผลกระทบจากความผันผวนทางการเมือง และต้องต่อสู้กับสถานการณ์ต่างๆ มาโดยตลอด ถึงแม้จะอยู่คนละฝ่ายและมีอุดมการณ์ที่แตกต่างกัน แต่ทั้งคู่มีจุดหมายเดียวกันคือ รักความเป็นชาติ ความเป็นประชาธิปไตย เหตุการณ์ทางการเมืองผ่านไปมากมาย รวมถึงการล่มสลายของพรรคคอมมิวนิสต์ด้วย จนในที่สุดทั้งคู่ได้กลายมาเป็นเพื่อนกัน ในขณะที่การเมืองไทยกำลังแปร โจมเข้าสู่ยุคของนักธุรกิจนานาชาติที่ใช้นักการเมืองเป็นฐานในการทำธุรกิจ

แก่นของเรื่องประชาธิปไตยบนเส้นขนาน เป็นเรื่องราวของกลุ่มคนไทยหลายฝ่าย ที่คั่นร่นอยู่ท่ามกลางผลกระทบจากความผันผวนทางการเมือง ในช่วงเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2475-2535 ความคิดสำคัญที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอคือ เรื่องของการใช้ชีวิตเพื่อความถูกต้อง ไม่เอาเปรียบ ไม่หลอกลวง ไม่ประนีประนอมจากใคร รู้ทันคนเพื่อไม่ให้ถูกหลอกลวงและใช้ชีวิตให้คุ้มค่า ยึดมั่นในอุดมการณ์บนความชอบธรรม โดยมีฉากและสถานที่ในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องทาง

การเมืองไทยช่วง 60 ปีที่ผ่านมา ทั้งเหตุการณ์ที่เกี่ยวพันกับตัวละครจริงตามประวัติศาสตร์และตัวละครสมมุติ เช่น สวนลุมพินีอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถนนราชดำเนิน บ้านเก่าคง จังหวัดสกลนคร เป็นต้น

วินทร์ เลียววาริณ ได้แสดงออกถึงแนวคิด ปรัชญา จากมุมมองต่างๆ ที่มองภาพการเมืองของไทยตั้งแต่เริ่มการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ซึ่งคติบางข้อก็แสดงให้เห็นถึงความเป็นจริงของสิ่งต่างๆ นั่นคือ “สังขธรรม” การที่โลกต้องลำบากยุ่งยากนั้นเป็นเพราะความเห็นแก่ตัวของคนบางคน การที่ต้องทำทั้งที่ไม่อยากทำ ต้องรับทั้งที่ไม่อยากรับ ก็เป็นเพราะบังคับความเห็นแก่ตัวไม่ได้ หรือทนต่ออำนาจของความเห็นแก่ตัวไม่ได้ แม้จะมีบุญวาสนาจะตาสูง ก็ไม่ควรยึดมั่นว่าจะเป็นเช่นนั้นตลอดไป อาจมีวันที่ตกต่ำได้ถ้าไม่รู้จักระวังตัว ยามใดชีวิตมีแต่ความราบรื่นก็อย่าหลงระเริงให้ตัวคนอยู่ในศีลในธรรมเสมอ ต้องตั้งสติเตือนตัวเองอยู่เสมอว่าสักวันหนึ่งยศศักดิ์ ชื่อเสียง เงินทอง และความสุขทั้งปวง อาจจะพังพินาศไปในพริบตาเดียวก็ได้ ถ้าไม่หมั่นประกอบความดีให้ยิ่งๆ ขึ้นไป ชีวิตหรือผู้คนในสังคม ประกอบด้วยโลกธรรม 8 คือ ลาภ-ไม่มีลาภ, ตช-ไม่มีตช, สรรเสริญ-นิินทา, สุข-ทุกข์ ซึ่งสามารถเปลี่ยนสภาพความเป็นอยู่ได้อย่างง่ายดาย หากใช้ชีวิตอย่างขาดสติ ประมาทไม่ตั้งอยู่ในธรรม

ข้อผิดพลาดและความยุ่งยากของประชาธิปไตยคือประชาชนทั้งหลายไม่มีศีลธรรม แต่ถือประโยชน์จากระบอบประชาธิปไตยรับใช้กิเลสของตนอย่างเสรี เมื่อประชาชนไม่มีศีลธรรม ประชาชนโกงก็เลือกผู้แทนโกง หรือได้ผู้แทนโกง ผู้แทนโกงไปอยู่ไปทำงานร่วมกันก็เป็นรัฐสภาโกง รัฐสภาไปตั้งคณะรัฐบาล ก็เป็นรัฐบาลโกง กลายเป็นว่าโกงกันทั้งบ้านทั้งเมือง สังคมจึงมีแต่ตกต่ำลงเรื่อยๆ การเมืองเป็นละครเรื่องยาว จับฉ้อน พระเอกและผู้ร้ายเปลี่ยนบทบาทกันได้อย่างง่ายดาย ไม่มีใครแพ้หรือศัตรูที่ถาวร

ตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครอง กองล้อประวัติศาสตร์หมุนช้าแล้วช้าเล่า จากอำนาจที่อยู่ในบุคคลเพียงบางกลุ่มก็เปลี่ยนมือผู้ถือกลุ่มหนึ่งโดยการใช้อำนาจ ผู้ที่มีอำนาจขึ้นมาบ้างก็อยากจะได้อำนาจทั้งหมดมาไว้ในครอบครองแต่เพียงผู้เดียวและอยากครอบครองตลอดไป กลุ่มบุคคลที่เรียกร้องเอาประชาธิปไตยคืนมาสู่ประชาชนโดยทั่วไป แต่เมื่อได้มาซึ่งประชาธิปไตยแล้ว กลุ่มบุคคลอยากจะได้อำนาจทั้งหมดมาไว้ในครอบครองก็นำไปสู่รัฐประหารโดยกำลัง

แนวคิด ความเชื่อ และวัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาของคนในชนบท ที่ปลูกฝังอย่างหนักแน่นให้ยึดถือวิถีชีวิตตามแบบบรรพบุรุษ ทำให้วัฒนธรรมและความเจริญจากสังคมอื่นเข้ามามีบทบาทน้อย และไม่สามารถเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตได้มากนัก อิทธิพลส่วนหนึ่งมาจากความเชื่อเดิม ทำให้ไม่ยอมรับความเจริญที่ฟุ่มเฟือย และสามารถใช้ชีวิตอยู่ได้โดยไม่ต้องพึ่งพาวิทยาการหรือเทคโนโลยี การไม่ยอมรับนี้เองกลับเป็นจุดที่คนจากสังคมเมืองมองว่าเป็นความแตกต่าง ความแบ่งแยก และมองว่าล้าหลัง

ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน เป็นนวนิยายที่สร้างความต่อเนื่องจากหน้าหนึ่งของการเมืองในยุคหนึ่งไปอีกยุคหนึ่ง ไม่ต้องกลมกลืน เป็นนวนิยายที่ควรค่าแก่การอ่าน ทั้งในด้านบันเทิง และด้านการสืบค้นข้อมูลของประวัติศาสตร์ทางการเมือง ทำให้แม้แต่คนที่เกลียดประวัติศาสตร์ ชนิดเข้าไส้ ยังสามารถอ่านได้อย่างเพลิดเพลิน...

หนังสือรวมเรื่องสั้น *สังขมชีวิตที่เรียกว่าคน* เป็นผลงานเขียนอีกเล่มของ “วินทร์ เลียววาริณ” และได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) ปี พ.ศ. 2543 และได้รับการคัดเลือกให้เป็นหนึ่งในหนังสือดี 100 เล่มที่เด็กและเยาวชนควรอ่านจาก สกว. เป็นหนังสือรวมเรื่องสั้นที่สะท้อนสัญชาตญาณของความเป็นคนออกมาได้ดี ทั้งในแง่ของความงามทางกายภาพ ความรู้สึกนึกคิด และอารมณ์พื้นฐานของคน ผู้เขียนได้ชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมของคนที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการถูกหล่อหลอมจากสิ่งแวดล้อม เช่น ประเพณี ความเชื่อทางศาสนา

สังขมชีวิตที่เรียกว่าคน เป็นการผสมผสานบทความ 17 บท และเรื่องสั้น 17 เรื่อง ได้แก่ ชู้, คำให้การ, โลกสามใบ, ทศกัณฐ์, เอกเทศ, ล้นทมโรยกลีบ, กระดาษชะนิยงริมหน้าต่าง, เรื่องของผกกับพ่อ, ยี่สิบปีหลัง, กานสุขัลลิกานุโยค, ละคร